

Uradni list

Evropske unije

L 12

Slovenska izdaja

Zakonodaja

Zvezek 56

16. januar 2013

Vsebina

II *Nezakonodajni akti*

SKLEPI

2013/8/EU:

- ★ **Sklep Komisije z dne 12. junij 2012 glede ukrepov SA. 27420 (C 12/2009) (ex N 19/2009) Finske za podjetje Osuuskunta Karjaportti** (notificirano pod dokumentarno številko C(2012) 3249) ⁽¹⁾ 1

2013/9/EU:

- ★ **Sklep Komisije z dne 25. julija 2012 o državni pomoči št. SA.33114 (2012/C) (ex 2011/NN) – Poljska Domnevna pomoč ladjedelnici Crist** (notificirano pod dokumentarno številko C(2012) 5057) ⁽¹⁾ 38

Cena: 4 EUR

⁽¹⁾ Besedilo velja za EGP

SL

Akti z rahlo natisnjenimi naslovi so tisti, ki se nanašajo na dnevno upravljanje kmetijskih zadev in so splošno veljavni za omejeno obdobje.

Naslovi vseh drugih aktov so v mastnem tisku in pred njimi stoji zvezdica.

II

(Nezakonodajni akti)

SKLEPI

SKLEP KOMISIJE

z dne 12. junij 2012

glede ukrepov SA. 27420 (C 12/2009) (ex N 19/2009) Finske za podjetje Osuuskunta Karjaportti

(notificirano pod dokumentarno številko C(2012) 3249)

(Besedilo v finskem in švedskem jeziku je edino verodostojno)

(Besedilo velja za EGP)

(2013/8/EU)

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti prvega pododstavka člena 108(2) Pogodbe,

ob upoštevanju Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru in zlasti člena 62(1)(a) Sporazuma,

po pozivu vsem zainteresiranim stranem, naj predložijo svoje pripombe v skladu z navedenima določbama, in ob upoštevanju teh pripomb ⁽¹⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

1. POSTOPEK

- (1) Z dopisom z dne 15. januarja 2009 je Finska Komisijo obvestila o pomoči za reševanje, ki vsebuje poročstvo in odlog plačila dolga, za podjetje Osuuskunta Karjaportti (v nadaljnjem besedilu: Karjaportti, v času priglasitve Järvi-Suomen Portti Osuuskunta). Z dopisi z dne 5. februarja 2009, 11. februarja 2009, 16. februarja 2009 in 20. februarja 2009 je Finska Komisiji predložila dodatne informacije.
- (2) Z dopisom z dne 8. aprila 2009 je Komisija sporočila Finski, da bo začela postopek v skladu s členom 108(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) ⁽²⁾ glede priglašениh ukrepov in nekaterih ukrepov, odobrenih v

preteklosti. Po navedeni odločitvi o začetku postopka je Finska Komisiji z dopisom z dne 13. maja 2009 predložila nadaljnje informacije.

- (3) Odločitev Komisije, da začne formalni postopek preiskave, je bila objavljena v *Uradnem listu Evropske unije* ⁽³⁾. Komisija je pozvala vse zainteresirane strani, naj predložijo svoje pripombe o ukrepih pomoči.
- (4) Pripombe je predložila ena zainteresirana stran. Komisija jih je posredovala Finski in ji dala možnost odgovora. Finska je odgovorila z dopisom z dne 28. avgusta 2009. Nadaljnje informacije je Finska predložila v elektronski pošti z dne 3. novembra 2009.
- (5) Z dopisom z dne 15. decembra 2009 je Komisija obvestila Finsko o svoji odločitvi, da bo razširila postopek iz člena 108(2) PDEU v zvezi z dodatnimi ukrepi pomoči, odobrenimi v preteklosti. Finska je z dopisom z dne 12. februarja 2010 predložila dodatne informacije.
- (6) Odločitev Komisije o razširitvi postopka je bila objavljena v *Uradnem listu Evropske unije* ⁽⁴⁾. Komisija je pozvala vse zainteresirane strani, naj predložijo svoje pripombe o ukrepih pomoči. Komisija ni prejela nadaljnjih pripomb zainteresiranih strani.

⁽¹⁾ UL C 134, 13.6.2009, str. 16; UL C 58, 10.3.2010, str. 4.

⁽²⁾ Z učinkom od 1. decembra 2009 sta člena 87 in 88 Pogodbe ES postala člen 107 oziroma člen 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU). Oba para členov sta vsebinsko identična. V tem sklepu bi bilo treba sklicevanje na člena 107 in 108 PDEU razumeti kot sklicevanje na člen 87 oziroma člen 88 Pogodbe ES, kadar je to primerno. S PDEU so bile uvedene tudi nekatere spremembe terminologije, na primer besedo „Skupnost“ je zamenjala beseda „Unija“, besedno zvezo „skupni trg“ pa „notranji trg“. V celotnem besedilu tega sklepa se uporablja izrazje PDEU.

⁽³⁾ UL C 134, 13.6.2009, str. 16.

⁽⁴⁾ UL C 58, 10.3.2010, str. 4.

- (7) Finska je 1. marca 2010 obvestila Komisijo, da je umaknila priglasitev glede poročta v korist podjetja Karjaportti. Z dopisom z dne 26. marca 2010 je Komisija Finski sporočila, da bo obravnavala umik priglasitve poročta v končnem sklepu, skupaj z drugimi ukrepi, ki so v postopku ocenjevanja. Poleg tega je Komisija Finski predložila vprašanja, na katera je Finska odgovorila z dopisom z dne 22. aprila 2010. Komisija je Finski 15. julija 2010 poslala zahtevo po informacijah, na katero je Finska odgovorila 20. avgusta 2010. Komisija je 28. septembra 2010 poslala še eno zahtevo po informacijah, na katero je Finska odgovorila 29. novembra 2012. Komisija je nato zaprosila za dodatne informacije z dopisom z dne 16. novembra 2011. Finska je navedene informacije predložila 16. decembra 2011.

2. UPRAVIČENEC

2.1. Zadruga Karjaportti

- (8) Podjetje Karjaportti je združno podjetje s sedežem v mestu Mikkeli ter s proizvodnimi obrati v krajih Mikkeli in Kouvola na vzhodu Finske (Itä-Suomi), v regiji, ki je upravičena do regionalne pomoči v skladu s členom 107(3)(c) PDEU. Zadruga je bila prvotno ustanovljena leta 1914. Leta 1950 se je preimenovala v Osuusteura-stamo Karjaportti, od 31. decembra 2002 je delovala pod imenom Järvi-Suomen Portti Osuuskunta, 14. decembra

2010 pa se je preimenovala v Karjaportti. Podjetje Karjaportti danes zaposluje 300 stalno zaposlenih delavcev in dodatnih 100 do 120 sezonskih delavcev spomladi in poleti.

- (9) Podjetje Karjaportti deluje na področju proizvodnje hrane, zlasti na področju predelave mesa v proizvode, kot so mesne kroglice in klobase. Poleg tega zadruga prodaja pakirane mesne proizvode, kose mesa in trupe. Podjetje Karjaportti v druge države članice ne izvažata veliko.

2.2. Finančni položaj podjetja Karjaportti

- (10) Podjetje Karjaportti je od 1. decembra 2004 v postopku prestrukturiranja pod nadzorom sodišča v skladu z zakonom o prestrukturiranju podjetij 47/1993 ⁽⁵⁾ (v nadaljnjem besedilu: postopek prestrukturiranja pod nadzorom sodišča; za podrobnejše informacije o prestrukturiranju pod nadzorom sodišča glej uvedne izjave 31–43).
- (11) Podrobnosti o finančnem položaju podjetja Karjaportti pred in med postopkom prestrukturiranja pod nadzorom sodišča so navedene v naslednji tabeli:

Tabela I

Ključni finančni podatki podjetja Karjaportti v EURIH

Leto	Promet	Poslovni prihodki	Neto poslovni izid (dobiček/izgube)	Primanjkljaj v preteklih obračunskih obdobjih	Delniški kapital/rezerve in nepredvideni izdatki	Stanje lastniškega kapitala
2000	139 620 882	8 682	– 1 169 091		7 681 411/ 10 247 107	8 893 097
2001	139 748 861	2 082 662	549 865		7 812 809/ 9 078 473	9 442 963
2002	135 781 234	2 259 488	14 382		7 783 428/ 9 559 942	17 357 751
2003	128 354 480	– 3 299 914	– 6 009 055		7 585 778/ 9 506 525	11 083 248
2004	125 849 631	– 3 972 464	– 10 686 420		7 234 608/ 3 497 953	46 141
2005	101 507 619	– 6 629 915	– 9 235 908	– 7 404 955	7 772 913/ 216 662	– 8 651 289
2006	99 802 293	– 3 485 054	4 277 565	– 16 640 864	8 141 610/ 216 662	– 4 005 028
2007	86 962 069	– 8 916 539	– 7 943 878	– 12 363 299	6 244 277/ 216 662	– 13 846 239
2008	80 901 753	– 3 791 985	– 2 770 037	– 20 307 178	5 768 185/ 216 662	– 17 092 368
2009	64 793 763	305 936	– 2 124 435	– 23 077 214	5 077 160/ 216 662	– 19 907 828

⁽⁵⁾ Laki yrittysen saneerauksesta 25.1.1993/47, Lag om företagssanering 25.1.1993/47.

- (12) Leta 2008 so finski davčni organi dvakrat vložili zahtevek za stečajni postopek proti podjetju Karjaportti. Pri prvem zahtevku so 7. oktobra 2008 predstavili sodno odredbo za plačilo 461 579 EUR. Zahtevek so davčni organi potem umaknili. Zahtevek je bil ponovno vložen 1. decembra 2008 s sodno odredbo za plačilo 981 658 EUR. Stečajni postopek proti podjetju Karjaportti je bil ustavljen junija 2009, saj je zadruga davčnim organom plačala neporavnani dolg.

3. OPIS UKREPOV

- (13) Proučevani ukrepi vsebujejo ukrepe, ki jih je odobrilo mesto Mikkeli, kjer je sedež podjetja Karjaportti, in ukrepe, ki jih je odobrilo podjetje Finnvera Oyl (v nadaljnjem besedilu: Finnvera). Podjetje Finnvera je specializirano finančno podjetje, ki je v državni lasti Finske in je uradna izvozna agencija Finskem⁽⁶⁾. V nadaljevanju so najprej opisani ukrepi, ki jih je odobrilo mesto Mikkeli (oddelek 3.1), in nato ukrepi, ki jih je odobrilo podjetje Finnvera (oddelek 3.2).

3.1. Ukrepi, ki jih je odobrilo mesto Mikkeli

3.1.1. Poroštvo, dodeljeno 12. junija 2000 (ukrep 1) in dodelitev zemljišč (ukrep 2)

- (14) Ukrep 1: S sklepom z dne 12. junija 2000 je mestni svet mesta Mikkeli odobril absolutno poroštvo („takauss“) podjetju Karjaportti, ki krije 100 % prihodnjega posojila v vrednosti do 25 milijonov FIM (približno 4,2 milijona EUR⁽⁷⁾). Posojilo podjetju Karjaportti je septembra 2000 odobrila banka Tapiola Pankki Oy (v nadaljnjem besedilu: Tapiola) po 5,35-odstotni fiksni obrestni meri in za obdobje 10 let. Istočasno je poroštvo izvajal mestni odbor mesta Mikkeli, saj je podpisal sporazum o poroštvu. Poroštvo je bilo zagotovljeno brez provizije za poroštvo in kot absolutno poroštvo, kjer je garant odgovoren za glavnico, kot če bi bila garantov lastni dolg, kar pomeni, da bi upnik lahko zaprosil garanta za odplačilo glavnice, ko glavnica zapade. Posojilo s poroštvom je bilo zagotovljeno za financiranje gradnje proizvodnega obrata v okrožju Tikkala v mestu Mikkeli⁽⁸⁾.
- (15) Poroštvo je bilo zavarovano z že obstoječimi hipotekami na nepremičnine z zabeleženo vrednostjo 7,5 milijona FIM (1 261 409 EUR)⁽⁹⁾. Ko je bil odobren ukrep 1, so

bile kot zavarovanje s premoženjem na voljo hipoteke na nepremičnine v vrednosti približno 3 milijone FIM. Poleg tega je bilo poroštvo zavarovano s poslovnimi hipotekami⁽¹⁰⁾ v zabeleženi vrednosti 25 milijonov FIM oziroma 30,5 milijona FIM na premoženje podjetja Karjaportti.

- (16) Ko se je decembra 2004 začel postopek prestrukturiranja pod nadzorom sodišča, je banka Tapiola zahtevala plačilo neporavnanih dolgov podjetja Karjaportti od mesta Mikkeli v zvezi s poroštvom. Po navedenih plačilih banki Tapiola je mesto Mikkeli postalo upnik podjetja Karjaportti namesto banke Tapiola (glej uvodno izjavo 34).
- (17) Ukrep 2: Leta 2000 je podeželsko okrožje Mikkeli⁽¹¹⁾ podjetju Karjaportti dodelilo tudi parcelo za gradnjo proizvodnega obrata Tikkala. Parcela je obsegala 152 366 m², mesto Mikkeli pa jo je podjetju Karjaportti zagotovilo brez plačila, kar pomeni, da ni plačalo nakupne cene. Poleg tega se je mesto Mikkeli zavezalo, da bo zemljišče preneslo pripravljeno za gradnjo. V ta namen je mesto Mikkeli podjetju Karjaportti povrnilo stroške izravnave zemljišča v vrednosti 2 000 000 FIM (približno 336 376 EUR)⁽¹²⁾.
- (18) Drugi ukrepi so bili podjetju Karjaportti odobreni za gradnjo proizvodnega obrata v kraju Tikkala. Podjetje Finnvera je dodelilo posojila in poročstva v znesku 20 000 000 FIM (približno 3 363 759 EUR), Ministrstvo za zaposlovanje in gospodarstvo (nekdanje Ministrstvo za trgovino in industrijo) pa je podelilo neposredne dotacije v vrednosti 15 000 000 FIM (približno 2 552 819 EUR).
- (19) Skupaj so imeli ukrepi za zagotovitev gradnje proizvodnega obrata v mestu Tikkala, opisani v uvodnih izjavah 14–18, nominalno vrednost 63 783 719 FIM (približno 10 757 652 EUR). Bruto ekvivalent dotacije odobrenih ukrepov je znašal 3 617 143 EUR glede na pregled iz naslednje tabele:

⁽⁶⁾ Glej opis podjetja Finnvera v uvodni izjavi 56.

⁽⁷⁾ Uporabljeni menjalni tečaj 1 EUR = 5,95 FIM.

⁽⁸⁾ Poroštvo je bilo navedeno kot ukrep 1 v prvem sklepu.

⁽⁹⁾ Mesto Mikkeli je prvotno prejelo hipoteko na nepremičnino Rokkala podjetja Karjaportti (nepremičnina 491-8-8-2) z zabeleženo vrednostjo 7,5 milijona FIM (1 261 409 EUR), leta 2002 pa je bila hipoteka prenesena na proizvodni obrat Tikkala (nepremičnina 491-35-1-1), saj je mesto Mikkeli kupilo nepremičnino Rokkala (glej opis ukrepa 3, uvodna izjava (25)).

⁽¹⁰⁾ Poslovna hipoteka se ustvari z izdajo zapisa o poslovni hipoteki, vpisani v register za poslovne hipoteke, navedene zapise pa se zastavi in dostavi kot zavarovanje upniku ustreznega podjetja. Registrirani kapital teh zapisov, skupaj z nastalimi obrestni po meri, določeni v zapisih, in zneskom, navedenim v njih ter rezerviranim za stroške izvršbe, predstavlja največji znesek, ki ga lahko prejme njihov imetnik. Poslovna hipoteka bo običajno zajemala vsa poslovna sredstva dolžniškega podjetja (kot so stroji, oprema, pravice poslovne znamke, surovine, proizvodi, denar, denarne terjatve) razen nepremičnin.

⁽¹¹⁾ Podeželsko okrožje Mikkeli je postalo del mesta Mikkeli leta 2001.

⁽¹²⁾ Glej oddelek 155 zapisnika sestanka mestnega odbora mesta Mikkeli z dne 25. februarja 2002.

Tabela II

Bruto ekvivalent dotacije odobrenih ukrepov v EURIH

Ukrep	Znesek	Bruto ekvivalent dotacije
Poroštvo mesta Mikkeli	4 204 698	345 786
Dodelitev zemljišč s strani mesta Mikkeli	300 000	300 000
Izravnavna zemljišča, ki jo je plačalo mesto Mikkeli	336 376	336 376
Posojilo podjetja Finnvera	1 681 879	82 162
Neposredne dotacije Ministrstva za trgovino in industrijo	2 552 819	2 552 819
SKUPAJ	10 757 652	3 617 143

(20) Bruto ekvivalent dotacije poročstva, ki ga je dodelilo mesto Mikkeli, je Finska izračunala na naslednji način: primerjala je tržno obrestno mero za primerljivo poročstvo (1,75 %) s premijo za poročstvo, ki jo je dejansko zaračunalo mesto Mikkeli (0 %). Element pomoči pri poročstvu je enak razliki med obema premijama, ki je 1,75 %. Če bi mesto Mikkeli zaračunalo premijo po navedeni meri, bi med desetletnim obdobjem veljavnosti poročstva izterjalo premije v znesku 2 406 250 FIM, kar bi diskontirano po 5,7-odstotni meri na dan dodelitve poročstva znašalo 1 055 949 FIM (približno 345 786 EUR).

(21) Bruto ekvivalent dotacije za posojilo podjetja Finnvera je Finska izračunala na naslednji način: primerjala je obresti, ki jih je podjetje Finnvera zaračunalo za posojilo (6-mesečni EURIBOR, zvišan za 1,75 %) z referenčno obrestno mero v skladu z Obvestilom Komisije o načinu določanja referenčnih obrestnih mer in diskontnih stopenj ⁽¹³⁾, ki je veljalo ob dodelitvi posojila. Element pomoči je enak razliki med obema obrestnima merama v obdobju veljavnosti posojila (10 let). Provizija, ki jo je podjetje Karjaportti moralo plačati za posojilo (0,5 %), je bila odšteta od rezultata izračuna. Ob diskontiranju po 5,7-odstotni meri na dan dodelitve poročstva je element pomoči znašal 82 162 EUR.

(22) Upravičeni stroški naložbe so bili izračunani na podlagi stroškov v zvezi s stroški prevzema v skladu z razčlenitvijo iz naslednje tabele:

⁽¹³⁾ UL C 273, 9.9.1997, str. 3.

Tabela III

Razčlenitev projektnih stroškov v zvezi s stroški prevzema v EURIH

Zemljišča in zgradbe	14 208 192
Stroji in oprema	11 155 379
Pisarniška oprema/programska oprema	572 356
SKUPAJ	25 935 928

(23) Element pomoči v vrednosti 3 617 143 EUR ustreza 13,95-odstotni intenzivnosti pomoči skupnih upravičenih stroškov v vrednosti 25 935 928 EUR.

(24) Podjetje Karjaportti se je za ukrepe, ki jih je odobrilo mesto Mikkeli, prijavilo pred začetkom dela na naložbenem projektu ⁽¹⁴⁾. Finska je ukrepe sprejela za spodbujanje regionalnega razvoja. Novi proizvodni obrat bi moral število delovnih mest v regiji zvišati s 400 na 550 ali 600.

3.1.2. Nakup zemljišč (ukrep 3)

(25) Mesto Mikkeli je 28. februarja 2002 kupilo šest zemljišč in eno zgradbo s povezanimi najemi od podjetja Karjaportti. Nakupna cena je bila 6 646 787 EUR ⁽¹⁵⁾. Ob roku za nakup zemljišč, ki ga je imelo mesto Mikkeli, in, v primeru enega zemljišča, ob datumu prenosa lastništva mestu Mikkeli zemljišča niso bila obremenjena s hipotekami.

3.1.3. Poroštvo, dodeljeno 8. marca 2004 (ukrep 4)

(26) S sklepom z dne 8. marca 2004 je mestni svet mesta Mikkeli dodelil poročstvo, ki je krilo 100 % posojila v vrednosti 607 054 EUR, ki ga je dodelila banka Tapiola. Dne 14 aprila 2004 je bilo posojilo dodeljeno po 4-odstotni fiksni obrestni meri za obdobje 10 let. Poroštvo je bilo dodeljeno brez provizije za poročstvo in kot absolutno poročstvo. Posojilo oziroma poročstvo sta bila dodeljena, da nadomestita posojilo, ki ga je odobrila banka Tapiola, za katerega je mesto Mikkeli prvotno dodelilo poročstvo s sklepom z dne 2. novembra 1992. Prvotno posojilo je znašalo 7,5 milijona FIM (1 261 409 EUR) in je bilo dodeljeno po 4,5-odstotni obrestni meri za obdobje 10 let.

⁽¹⁴⁾ Glede na zapisnik mestnega sveta mesta Mikkeli z dne 12. junija 2000 so bili ukrepi sprejeti v zvezi s prihodnjo gradnjo novega proizvodnega obrata.

⁽¹⁵⁾ K tej ceni je bilo dodanih 336 376 EUR za stroške izravnave, ki jih je mesto Mikkeli povrnilo podjetju Karjaportti. V skladu s tem pogodba za nakup zemljišč vsebuje nakupno ceno v višini 6 983 163 EUR.

(27) Poroštvo je bilo zavarovano s hipotekami na lastnino na proizvodnem obratu Tikkala, ki so bile že uporabljene kot zavarovanje pri ukrepu 1. Poleg tega je mesto Mikkeli imelo v lasti poslovno hipoteko z zabeleženo vrednostjo v registru poslovnih hipotek 25 milijonov FIM. Tudi ta poslovna hipoteka je bila že uporabljena kot zavarovanje pri ukrepu 1.

(28) Ko se je decembra 2004 začel postopek prestrukturiranja pod nadzorom sodišča, je banka Tapiola zahtevala plačilo neporavnanih dolgov podjetja Karjaportti od mesta Mikkeli v zvezi s poroštvom. Po navedenih plačilih je mesto Mikkeli postalo upnik podjetja Karjaportti namesto banke Tapiola (glej uvodno izjavo 34).

3.1.4. Poroštvo, dodeljeno 10. maja 2004 (ukrep 5)

(29) S sklepom z dne 10. marca 2004 je mestni svet mesta Mikkeli dodelil absolutno poroštvo, ki je krilo 100 % posojila v vrednosti 1,7 milijona EUR, ki ga je dodelila banka Tapiola. Banka Tapiola se je 8. junija 2004 posledično odločila dodeliti 3-letno naložbeno posojilo v vrednosti do 1,7 milijona EUR po spremenljivi obrestni meri 12-mesečni EURIBOR, zvišan po 0,3-odstotni fiksni marži. Poroštvo je bilo dodeljeno brez provizije za poroštvo in kot absolutno poroštvo. Poroštvo je bilo zavarovano z isto hipoteko na nepremičnino na proizvodni obrat Tikkala kot ukrep 1 in ukrep 4 ter isto poslovno hipoteko⁽¹⁶⁾, ki je v lasti mesta Mikkeli. Poleg tega je mesto Mikkeli prejelo nov hipotekarni instrument za zavarovanje z zabeleženo vrednostjo 1 135 268 EUR na proizvodni obrat Tikkala kot posebno zastavo.

(30) Ko se je decembra 2004 začel postopek prestrukturiranja pod nadzorom sodišča, je banka Tapiola zahtevala plačilo neporavnanih dolgov podjetja Karjaportti od mesta Mikkeli v zvezi s poroštvom. Po navedenih plačilih je mesto Mikkeli postalo upnik podjetja Karjaportti namesto banke Tapiola (glej uvodno izjavo 34).

3.1.5. Ukrepi v okviru postopka prestrukturiranja pod nadzorom sodišča (ukrep 6)

(31) Podjetje Karjaportti je 17. novembra 2004 skupaj z upniki Nordea Bank Finland Abp (v nadaljnjem besedilu: Nordea Bank), Nordea Rahoitus Suomi Oy (v nadaljnjem besedilu: Nordea Financing) in OKO Osuuspankkien Keskuspankki Oyj (od 1. marca 2008 se podjetje imenuje Pohjola Pankki Oyj, v nadaljnjem besedilu: OKO/Pohjola Bank) vložilo zahtevek za postopek prestrukturiranja pod

nadzorom sodišča na okrožnem sodišču mesta Mikkeli. V skladu s finsko zakonodajo se lahko taki postopki prestrukturiranja izvajajo za sanacijo problematičnega podjetja dolžnika s sposobnostjo preživetja, da se zagotovi njegovo nadaljnje uspešno delovanje in se dosežejo dogovori za plačilo dolga⁽¹⁷⁾. Postopek prestrukturiranja pod nadzorom sodišča v zvezi s podjetjem Karjaportti se je s sklepom okrožnega sodišča mesta Mikkeli začel 1. decembra 2004. Zakon pravi, da od začetka postopka dolžnik ne sme več poplačati dolgov prestrukturiranja ali zagotoviti zastave za take dolgove⁽¹⁸⁾. Dolgovi prestrukturiranja so vsi dolgovi, ki so nastali pred datumom začetka.

(32) Posledično je bil 23. junija 2005 okrožnemu sodišču predložen program prestrukturiranja in 30. novembra 2005 revidirani program prestrukturiranja. Veljavnost programa prestrukturiranja, ki ga je okrožno sodišče odobrilo 30. januarja 2006, je deset let (do 1. julija 2015). Med letoma 2004 in 2008 je podjetje Karjaportti prekinilo 372 pogodb o zaposlitvi in preneslo nekatere dejavnosti, kot na primer pridobitve, mesarstvo ter dejavnosti rezanja, na zunanje izvajalce.

(33) Skupaj se je približno [30–70] (*) % dolgov prestrukturiranja, za katere je veljal postopek prestrukturiranja pod nadzorom sodišča, dolgovalo zasebnim upnikom. Zasebni upniki z največjim deležem pri navedenih dolgovih so bile zgoraj omenjene banke Nordea Bank, OKO/Pohjola Bank in Nordea Financing.

(34) Banka Tapiola je 16. decembra 2004 v zvezi s tem postopkom prestrukturiranja pod nadzorom sodišča od mesta Mikkeli zahtevala, da plača neporavnane zneske treh posojil, ki jih je zajamčilo mesto Mikkeli in so opisana v 3.1.1, 3.1.3 in 3.1.4. Po plačilu banki Tapiola je mesto Mikkeli postalo upnik podjetja Karjaportti v zvezi s skupnim zneskom treh neporavnanih posojil, ki je znašal 5 356 895 EUR. Posojila so bila zavarovana s premoženjem, opisanim v uvodnih izjavah 15, 27 in 29.

(35) Poleg tega je mesto Mikkeli vložilo zahtevek v znesku 682 087 EUR v postopku prestrukturiranja pod nadzorom sodišča, ki je zajemal neplačane stroške mestni upravi zemljišč, oddelku za upravljanje voda mesta Mikkeli in oddelku za ravnanje z odpadki mesta Mikkeli. Ta zahtevek je bil tudi zavarovan s premoženjem, opisanim v uvodnih izjavah 15, 27 in 29.

⁽¹⁶⁾ Glej opombo 10.

⁽¹⁷⁾ Glej Zakon o prestrukturiranju podjetij 47/1993, oddelek 1.

⁽¹⁸⁾ Glej Zakon o prestrukturiranju podjetij 47/1993, oddelek 17.

(*) Zaupne informacije

- (36) Posojila in drugi dolgovi (neplačani stroški) mestu Mikkeli so se upoštevali kot veliki zavarovani dolgovi ⁽¹⁹⁾ v postopku prestrukturiranja pod nadzorom sodišča. Drugi veliki zavarovani zahtevki so bili v lasti zasebnih akterjev (Nordea Bank, Nordea Financing, OKO/Pohjola Bank) in podjetja Finnvera ⁽²⁰⁾.

Tabela IV

Veliki zavarovani dolgovi v EUR

Upniki velikih zavarovanih dolgov	Znesek	Delež v %
Nordea Bank	[...]*	[10–40] %
Nordea Financing	[...]	[0–20] %
OKO/Pohjola Bank	[...]	[10–40] %
Finnvera	[...]	[10–40] %
Mesto Mikkeli – zapadla posojila zaradi sproženih poroštev	[...]	[10–40] %
Mesto Mikkeli – drugi dolgovi (neplačani stroški)	[...]	[0–20] %
SKUPAJ	24 579 150	100 %

- (37) V povezavi s posojili in drugimi dolgovi (neplačanimi stroški) mesta Mikkeli so bili v programu prestrukturiranja predvideni naslednji ukrepi:

Zmanjšanje obrestnih mer za zavarovane dolgove

- (38) Posojilo mesta Mikkeli v vrednosti 5 356 895 EUR je bilo obravnavano kot „zavarovani dolg“ in je bilo razdeljeno v dva dela. Za oba dela so se zmanjšale obrestne mere v skladu s programom prestrukturiranja: za 4-milijonski del EUR je obrestna mera do 31. decembra 2010 znašala [...] EURIBOR, znižan za [...] % (vendar obrestna mera ni smela biti večja od [...] % ali manjša od [...] %). Po tem roku je bila zaračunana obrestna mera v višini [...] EURIBOR. Za preostali del 1 356 895 milijona EUR je bila zaračunana obrestna mera [...] EURIBOR ⁽²¹⁾. Tako kot posojila so bili tudi neplačani stroški v vrednosti

⁽¹⁹⁾ V skladu s točko 7 odstavka 3 Zakona o prestrukturiranju podjetij 47/1993 zavarovani dolgovi pomenijo dolg prestrukturiranja, ko ima upnik v lasti, proti tretjim osebam, učinkovito dejansko zavarovalno pravico do lastnine, ki pripada dolžniku ali je v njegovi lasti, če bi bila vrednost postopka dovolj velika za kritje zneska upnikovega zahtevka po odbitku stroškov likvidacije in zahtevkov z višjo prednostjo.

⁽²⁰⁾ Glej opis podjetja Finnvera v uvodni izjavi 56.

⁽²¹⁾ Znižanje obrestnih mer je bilo navedeno kot ukrep 2 v prvi odločitvi o začetku postopka.

682 087 EUR obravnavani kot „zavarovani dolg“, obrestna mera pa je bila zmanjšana na [...] EURIBOR ⁽²²⁾.

- (39) Tudi za zavarovane dolgove zasebnih upnikov je v programu prestrukturiranja predvidena obrestna mera [...] EURIBOR. Za določen znesek za vsakega upnika razen [...] je bila do 31. decembra 2010 predvidena znižana obrestna mera [...] EURIBOR, znižan za [...] %, z najmanjšimi obrestmi [...] % in največjimi obrestmi [...] %. Po 31. decembru 2010 je bila obrestna mera za vse zavarovane dolgove [...] EURIBOR.

Tabela V

Obresti za velike zavarovane dolgove v EUR

Upniki velikih zavarovanih dolgov	Obrestna mera [...] EURIBOR, znižan za [...] % do 31. decembra 2010, po navedenem datumu bo obrestna mera [...] EURIBOR zaračunana za znesek v vrednosti	Obrestna mera [...] EURIBOR za znesek v vrednosti
Nordea Bank in Nordea Financing	[...]	[...]
OKO/Pohjola Bank	[...]	[...]
Finnvera	[...]	[...]
Mesto Mikkeli – zapadla posojila zaradi sproženih poroštev	[...]	[...]
Mesto Mikkeli – drugi dolgovi (neplačani stroški)		[...]

Odlog plačila dolgov

- (40) Mesto Mikkeli se je strinjalo z odlogom plačila zgoraj navedenih dolgov. V skladu s programom prestrukturiranja je povračilo zavarovanih dolgov mesta Mikkeli predvideno za leto 2015. Prvi obrok bi moral biti plačan 1. julija 2009, od leta 2010 sta bila predvidena dva obroka na leto in leta 2015 mora biti plačan preostali veliki del zavarovanih dolgov, kar je [...] EUR za zapadla posojila zaradi sproženih poroštev oziroma [...] EUR za druge dolgove (neplačane stroške).

- (41) Tudi zasebni upniki so se strinjali z odlogom plačil svojih zavarovanih dolgov.

⁽²²⁾ Znižanje obrestnih mer za neplačane stroške je bilo navedeno kot ukrep 4 v prvi odločitvi o začetku postopka.

Tabela VI

Odlog plačila v EUR

Upniki velikih zavarovanih dolgov	Dolg	Obrok z rokom 1.7.2009, 2.1.2010 in 1.7.2010	% skupnega zneska dolgov	Obrok z rokom 2.1.2011 in 1.7.2011	% skupnega zneska dolgov	Obrok z rokom vsakih šest mesecev od datuma začetka 2.1.2012 do 2.1.2015	% skupnega zneska dolgov	Obrok z rokom 1.7.2015	% skupnega zneska dolgov
Nordea Bank	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Nordea Financing	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
OKO/Pohjola Bank	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Finnvera	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Mesto Mikkeli	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Mesto Mikkeli	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Skupaj	24 579 150	500 000	2 %	1 000 000	4 %	1 500 000	6 %	10 579 150	43 %

Pogojna opustitev dolga

- (42) V skladu s programom prestrukturiranja bi morali biti posojila in neplačani stroški mestu Mikkeli povrnjeni do leta 2015, pri čemer se večji del neporavnane zneska povrne leta 2015. Če leta 2015 podjetje Karjaportti ne bo izpolnjevalo določenih gospodarskih zahtev po koncu postopka prestrukturiranja pod nadzorom sodišča (če bo razmerje med obveznostmi in operativno maržo večje od 4), bo mesto Mikkeli opustilo največ [0–3] milijonov EUR neporavnanih dolgov.

- (43) Ob koncu postopka prestrukturiranja pod nadzorom sodišča se bodo zmanjšali tudi zahtevki drugih upnikov. Banka Nordea Bank bo opustila največ [0–3 milijonov] EUR in banka Nordea Financing največ [0–2 milijona] EUR. Zahtevek podjetja Finnvera bo zmanjšan za največ [0–2 milijona] EUR. Zahtevek [...] ne bo zmanjšan. V skladu s programom prestrukturiranja zneski, za katere se zmanjšajo zavarovani dolгови, temeljijo na vrednosti zavarovanj s premoženjem za zavarovana posojila v dveh različnih primerih: prvi primer je bil, da podjetje Karjaportti še naprej deluje, drugi primer pa je bil, da podjetje Karjaportti spremeni delovanje ali z njim preneha, kar pomeni, da morajo biti zavarovanja s premoženjem uresničena. Obe vrednosti sta rezultat ugotovitev dveh neodvisnih ocen⁽²³⁾. Točen znesek, za kolikor je bil zavarovani dolg zmanjšan, je bil za vsakega upnika ugotovljen ločeno. Pri tem je bila upoštevana uvrstitev upnika, primerjani pa sta bili tudi vrednosti v obeh različnih primerih.

3.1.6. Nakup delnic od podjetja Karjaportti (ukrep 7)

- (44) Podjetje Karjaportti je 2. septembra 2005 prodalo 50 % delnic nepremičninskega podjetja Kiinteistö Oy Suksimäki podjetju v lasti mesta Mikkeli po nakupni ceni 860 000 EUR.

3.1.7. Pretvorba neplačanih obrestnih mer v posojila (ukrep 8)

- (45) Podjetje Karjaportti ni plačalo zapadlih obresti za zavarovane dolgove mesta Mikkeli, ki so nastale med 16. decembrom 2004 in 19. decembrom 2005⁽²⁴⁾. Navedene obresti so znašale 281 982 EUR in so bile s sklepom mestnega sveta mesta Mikkeli z dne 19. decembra 2005 pretvorjene v posojilo za obdobje odplačila do konca leta 2010. Obrestna mera posojila znaša 3-mesečni EURIBOR, zvišan za 0,3 %. Povračilo naj bi se začelo marca 2009 in bi moralo zajemati štiri enake obroke, ki bi bili plačani dvakrat letno, kar pomeni, da bi moralo biti leta 2009 plačanih

144 991 EUR in leta 2010 144 991 EUR⁽²⁵⁾. Povračilo dolgovanj zneskov je bilo vsaj deloma odloženo (glej ukrep 12).

- (46) Pretvorba neplačanih obrestnih mer v posojila leta 2005 je bila načeloma opredeljena v programu prestrukturiranja. Program predvideva, da se ne le mesto Mikkeli, temveč vse zavarovane upnike v tem okviru obravnava na podoben način. V skladu s tem je 28. decembra 2005 [en zasebni upnik] pretvoril obrestne mere v posojilo, ki je znašalo približno 1 623 000 EUR, z obdobjem odplačila do konca leta 2010. Obrestna mera je bila 3-mesečni EURIBOR, zvišan za 1,5 %. Povračilo bi se moralo začeti leta 2009. [Drugi zasebni upnik] je 29. decembra 2005 pretvoril obrestne mere v posojilo, ki je znašalo približno 1 532 500 EUR, z obdobjem odplačila do konca leta 2010. Obrestna mera je bila 3-mesečni EURIBOR, zvišan za 2 %. Povračilo bi se moralo začeti leta 2009.

3.1.8. Odpis dolgov v računovodskih izkazih iz leta 2006 (ukrep 9)

- (47) S sklepom z dne 5. februarja 2007 se je mestni odbor mesta Mikkeli strinjal z odpisom neporavnanih dolgov iz računov terjatev iz leta 2006 podjetju Karjaportti v vrednosti 274 023 EUR. Odpis dolga iz računov ni vplival na pravno razmerje med upnikom in dolžnikom, zato je mesto Mikkeli še naprej poskušalo izterjati dolgove.

3.1.9. Odpis dolgov v računovodskih izkazih iz leta 2008 (ukrep 10)

- (48) Mesto Mikkeli je odpisalo negotove terjatve iz računovodskih izkazov iz leta 2008 podjetju Karjaportti v višini 5,7 milijona EUR. Odpis dolga iz računov ni vplival na pravno razmerje med upnikom in dolžnikom, zato je mesto Mikkeli še naprej poskušalo izterjati dolgove.

3.1.10. Poroštvo, načrtovano za leto 2009, ki se ni izvajalo (ukrep 11)

- (49) Mestni svet mesta Mikkeli se je 8. decembra 2008 odločil zagotoviti absolutno poroštvo v vrednosti 2,75 milijona EUR za kritje prihodnjega posojila banke Tapiola podjetju Karjaportti. Mestni svet je pooblastil mestni odbor, da določi podrobne pogoje v zvezi z absolutnim poroštvom, to je, da izvaja poroštvo. V skladu s prigrasitvijo bi moralo posojilo znašati 5 819 807 EUR po 3,65-odstotni obrestni meri. Priglašeni ukrep predvideva kot pristojbino za poroštvo enkratno 4-odstotno provizijo, poroštvo pa bo dodeljeno za 10 let⁽²⁶⁾.

⁽²³⁾ Obe oceni sta ugotovili tržno vrednost zastavljenih prostorov na podlagi primerljivih cen in informacij o najemu, opravili pa sta jih podjetji Kaakon Notariaatti Oy, www.kaakonnotariaatti.fi, in Catella Property Oy, www.catella.fi. Študiji je naročil stečajni upravitelj podjetja Karjaportti.

⁽²⁴⁾ Od takrat je podjetje Karjaportti plačalo zapadle obresti za zavarovane dolgove.

⁽²⁵⁾ Pretvorba neplačanih obrestnih mer je bila navedena kot ukrep 3 v prvi odločitvi o začetku postopka.

⁽²⁶⁾ Poroštvo je bilo navedeno kot ukrep 5 v prvi odločitvi o začetku postopka.

- (50) Sklep mestnega sveta mesta Mikkeli ni bil dokončen, saj je bila na upravnem sodišču mesta Kuopio (Kuopion Hallinto-Oikeus) vložena pritožba. Po tej pritožbi je sodišče mestu Mikkeli odredilo, da zaustavi izvajanje poročstva in pri Komisiji zaprosi za odobritev pomoči.
- (51) Ker sklep mestnega sveta mesta Mikkeli, da zagotovi poročstvo, ni bil dokončen, se je banka Tapiola vzdržala dodelitve posojila podjetju Karjaportti. Nazadnje je Finska umaknila priglasitev poročstva marca 2010, ko je podjetje Karjaportti umaknilo svojo prošnjo za poročstvo in ko se je mestni odbor 22. februarja 2010 odločil, da ne bo izvajal sklepa mestnega sveta.
- 3.1.11. *Odlog plačila dolgov od leta 2009 (ukrep 12)*
- (52) Odlog odplačila zavarovanih dolgov: v skladu s programom prestrukturiranja, ki ga je odobrilo sodišče, bi morale podjetje Karjaportti povrniti leta 2009 [...] EUR in leta 2010 [...] EUR neporavnane zneske zavarovanih dolgov (glej tabelo VI). V skladu s prigrasitvijo bi morala biti povrnitev teh zneskov odložena najpozneje do 1. julija 2015.
- (53) Odlog odplačila posojila, dodeljenega leta 2005 (pretvorba neplačanih obrestnih mer): podjetje Karjaportti bi moralo leta 2009 povrniti 140 991 EUR in leta 2010 enak znesek neporavnane zneske obresti, pretvorjenih v posojilo (glej uvodno izjavo 40). V skladu s prigrasitvijo bi morala biti povrnitev teh zneskov odložena do obdobja 2011–2013 ⁽²⁷⁾.
- (54) Upravno sodišče mesta Kuopio (Kupion Hallinto-Oikeus) je 4. februarja 2009 prepovedalo izvajanje sklepa mestnega sveta glede odloga plačila dolga. Vendar se zdi, da je bilo plačilo dolgov vseeno odloženo. Od maja 2009 je podjetje Karjaportti redno podajalo predloge mestu Mikkeli in svojim drugim upnikom, da odložijo plačila zapadlih dolgov in tako zaščitijo nadaljnje delovanje zadruge ⁽²⁸⁾. Te predloge je mestni odbor mesta Mikkeli odobril.
- (55) Podjetje Finnvera je specializirano finančno podjetje, ki je v lasti Finske in je uradna izvozna agencija Finskem. Delovanje podjetja Finnvera usmerjajo industrijski cilji in cilji politike lastninske pravice, ki jih določa država. Med te cilje spadajo: večanje števila mladih podjetij, omogočanje financiranja sprememb, s katerimi se srečujejo mala in srednje velika podjetja, ter spodbujanje rasti podjetja, internacionalizacije in izvoza. Od podjetja Finnvera se pričakuje, da pri svojem delovanju spoštuje načelo gospodarske samozadostnosti. Vendar Finska krije del izgub kredita in poročstva podjetja Finnvera, saj je država neposredno odgovorna za domača poročstva in zavarovanja izvoznih kreditov, ki jih je dodelilo podjetje Finnvera, država pa odobri tudi poročstva za pridobivanje sredstev podjetja Finnvera. Ti državni ukrepi v zvezi s podjetjem Finnvera ne spadajo v področje uporabe tega sklepa in Komisija si pridržuje pravico, da jih oceni pozneje. Za podjetje Finnvera velja Zakon o upravnem postopku 434/2003.
- (56) V zvezi z upravljanjem podjetja Finnvera je nadzorni svet, ki nadzoruje, kako upravni odbor in izvršni direktor upravljata podjetje, predstavnik lastnika podjetja, ki je v primeru podjetja Finnvera država. Člani nadzornega sveta so izbrani iz poslanskih skupin političnih strank na podlagi njihove zastopanosti v finskem parlamentu. Poleg tega nadzorni svet podjetja Finnvera vključuje predstavnike organizacij, ki delujejo v skladu s cilji industrijske politike podjetja. Upravni odbor, ki ima 6–9 članov in 2 namestna člana, potrdi strategijo podjetja, odobri računovodske izkaze in vmesna poročila, usmerja razvoj podjetja ter zagotavlja, da je delovanje v skladu s pravom in izpolnjuje cilje, ki jih je zastavil lastnik. Štirje člani odbora in dva namestna člana so izvoljeni med kandidati, ki jih imenujejo različna ministrstva. Izvršni direktor je odgovoren za upravljanje podjetja.
- (57) Podjetje Finnvera je oproščeno plačevanja dohodnine od 25. septembra 2007. Komisija je to oprostitev odobrila. Sklep o odobritvi temelji na dejstvu, da so se finški organi zavezali, da bo podjetje Finnvera omejilo svoje dejavnosti na upravljanje shem državne pomoči ⁽²⁹⁾.
- (58) Podjetje Finnvera je 17. marca 2004 dodelilo 100-odstotno poročstvo za posojilo v vrednosti 91 000 EUR s 3-odstotno letno provizijo za poročstvo. Posojilo za obdobje 3 let je dodelila banka Tapiola po [2–5]-odstotni letni fiksni obrestni meri. Posojilo oziroma poročstvo sta bila zagotovljena, da nadomestita posojilo, ki ga je banka Tapiola dodelila leta 1992.

3.2. Ukrepi, ki jih je odobrilo podjetje Finnvera

- (55) Glede na informacije, ki jih je predložila Finska, je podjetje Finnvera v letih 2004–2008 dodelilo podjetju Karjaportti več posojil in poroštev.

⁽²⁷⁾ Ti ukrepi so bili navedeni kot ukrep 6 v prvi odločitvi o začetku postopka.

⁽²⁸⁾ Predlogi so z dne 26. maja 2009, 28. septembra 2009, 18. novembra 2009, 22. januarja 2010, 17. februarja 2010, 12. aprila 2010, 2. junija 2010, 23. avgusta 2010, 3. novembra 2010, 10. februarja 2011 in 31. maja 2011.

⁽²⁹⁾ Odločitev Komisije št. 715/06, Finska. Davčna oprostitev podjetja Finnvera Oyl, UL C 307, 18.12.2007, str. 6.

3.2.2. Posojilo, dodeljeno 12. januarja 2006 (ukrep 14)

- (60) Podjetje Finnvera je 12. januarja 2006 dodelilo posojilo v vrednosti 180 000 EUR po obrestni meri 6-mesečni EURIBOR, zvišan za 2 % letno. Posojilo je povezano z obrestmi, nastalimi med postopkom prestrukturiranja med 2. decembrom 2004 in 28. februarjem 2008, ki so bile pretvorjene v nov kreditni program. Posojilo je bilo zavarovano s hipotekami na lastnino v krajih Tikkala, Lappeenranta in Kouvola ter delnicami v [...]. Posojilo je veljalo do konca leta 2010 in povračilo bi se moralo začeti leta 2009. Dne 23. novembra 2011 je bilo [...] EUR kapitala še vedno neporavnane. Zasebna upnika [...] in [...] sta obrestne mere istočasno pretvorila v posojila.

- (61) [En zasebni upnik] je 28. decembra 2005 pretvoril obrestne mere v posojilo, ki je znašalo približno 1 623 000 EUR, z obdobjem odplačila do konca leta 2010. Obrestna mera je bila 3-mesečni EURIBOR, zvišan za 1,5 %. Povračilo bi se moralo začeti leta 2009.

- (62) [Drug zasebni upnik] je 29. decembra 2005 pretvoril obrestne mere v posojilo, ki je znašalo približno 1 532 500 EUR, z obdobjem odplačila do konca leta 2010. Obrestna mera je bila 3-mesečni EURIBOR, zvišan za 2 %. Povračilo bi se moralo začeti leta 2009.

3.2.3. Poroštvo, dodeljeno 14. septembra 2006 (ukrep 15)

- (63) Podjetje Finnvera je 14. septembra 2006 dodelilo posredno osebno jamstvo [...] v znesku 300 000 EUR z 1,65-odstotno letno provizijo za poroštvo, ki jo plača podjetje Karjaportti. [...] je v zameno podjetju Karjaportti dodelil poroštvo v enakem znesku po 1,25-odstotni obrestni meri. To poroštvo in posredno osebno jamstvo sta krila 16,7 % od 1,8 milijona EUR, povezanih s pogodbo o podizvajalskih delih med [...] in podjetjem Karjaportti. Veljavnost poročstva podjetja Finnvera je bila 8 mesecev. Preostali del podizvajalske pogodbe sta zjemali poroštvu upnikov [...] in [...] (825 000 EUR oziroma 675 000 EUR), ki sta zaračunala 1,75-odstotno provizijo za poroštvo. Podjetje Finnvera ni sodelovalo pri dodelitvi teh poroštev, kar pomeni, da niso bila posredna osebna jamstva. Posredno osebno jamstvo podjetja Finnvera je poteklo 30. junija 2007, ne da bi začelo delovati. V skladu s tem na podlagi tega poročstva niso nastale plačilne obveznosti podjetja Finnvera.

3.2.4. Posojilo, dodeljeno 6. julija 2007 (ukrep 16)

- (64) Podjetje Finnvera je 6. julija 2007 dodelilo posojilo v vrednosti 250 000 EUR po obrestni meri 6-mesečni EURIBOR, zvišan za 2,5 % letno. Posojilo je veljalo za obdobje šestih mesecev in bi moralo biti povrnjeno do 15. januarja 2008. Do sedaj je bil povrnjen le del posojila (neporavnani znesek z dne 23. novembra 2011: [...]).

- (65) Obenem sta zasebna upnika [...] in [...] dodelila posojili v vrednosti 800 000 EUR oziroma 650 000 EUR, ki sta prav tako veljali za obdobje šestih mesecev. Obrestna mera navedenih posojil je bila 1-mesečni EURIBOR, zvišan za 2 %. Tudi povračilo njunih posojil je bilo odloženo (neporavnana zneska z dne 23. novembra 2011: [...] EUR in [...] EUR).

- (66) Za obe navedeni posojili in posojilo, ki ga je dodelilo podjetje Finnvera, je podjetje Karjaportti zagotovilo naslednja zavarovanja s premoženjem: poslovno hipoteko z zabeleženo vrednostjo v višini 1 850 067 EUR, delnice v podjetju [...] in bančni račun. Ta zavarovanja s premoženjem so bila razdeljena med podjetjem Finnvera, [...] in [...] glede na njihovo tveganje v povezavi s posojili. Pravzaprav so bili trije upniki enako uvrščeni in so zavarovanje s premoženjem razdelili glede na deleže odstotkov (podjetje Finnvera: [0–30] %; [prvi zasebni upnik]: [10–50] %; [drugi zasebni upnik]: [10–50] %).

3.2.5. Poroštvo, dodeljeno 9. januarja 2008 (ukrep 17)

- (67) Podjetje Finnvera je 9. januarja 2008 dodelilo posredno osebno jamstvo za [...] v znesku 280 000 EUR z 2,5-odstotno letno provizijo za poroštvo, ki jo plača podjetje Karjaportti. Posredno osebno jamstvo je krilo 80 % poročstva, ki ga je [...] zagotovilo podjetju Karjaportti 11. januarja 2008, v vrednosti 350 000 EUR v zvezi s podizvajalsko pogodbo med [...] in [...]. [...] je zaračunal [0–3]-odstotno provizijo za poroštvo. Podjetje Finnvera je dostopalo do zavarovanja s premoženjem v obliki lastništva delnic podjetja Karjaportti v [...]. Glede na oceno z dne 8. januarja 2008, ki jo je opravilo podjetje Finnvera, so imele te delnice ob dodelitvi posrednega osebne jamstva zavarovano vrednost za podjetje Finnvera v višini [...] EUR. Posredno osebno jamstvo je poteklo 28. februarja 2011 in v njegovem okviru ni bilo opravljenih plačil.

4. RAZLOGI ZA ZAČETEK POSTOPKA

- (68) Kot je opisano v uvodnih izjavah 2, 3 in 6, se je Komisija 8. aprila 2009 odločila za začetek formalnega postopka preiskave (v nadaljnjem besedilu: prva odločitev o začetku postopka). Ta formalni postopek preiskave je bil 15. decembra 2009 razširjen na več dodatnih ukrepov (v nadaljnjem besedilu: druga odločitev o začetku postopka).

4.1. Ukrepi, ki jih je odobrilo mesto Mikkeli

4.1.1. Poroštvo, dodeljeno 12. junija 2000 (ukrep 1)

- (69) V svoji prvi odločitvi o začetku postopka je Komisija imela pomisleke o skladnosti zadevnega ukrepa z načelom zasebnega vlagatelja v tržnem gospodarstvu. Prvič, v skladu z Obvestilom Komisije o uporabi členov 87 in 88 pogodbe ES za državno pomoč v obliki poroštev⁽³⁰⁾ (v nadaljnjem besedilu: obvestilo o poroštvih

⁽³⁰⁾ UL C 71, 11.3.2000, str. 14, točka 4.2.

2000), ki je veljalo ob odobritvi ukrepa, ukrep lahko pomeni državno pomoč, ker je poroštvo krilo 100 % zadevnega posojila. Tega sklepa obvestilo o poroštvih 2008, ki trenutno velja, ne bi spremenilo⁽³¹⁾. Poleg tega dodelitev poroštva brez provizije, pri čemer je prisotno finančno tveganje brez protiuteži, ne more biti opisana kot vedenje udeleženca na trgu.

- (70) Komisija je imela pomisleke glede združljivosti, in sicer ali bi poroštvo lahko bilo izjema v skladu s členom 107(3) PDEU, saj na podlagi predhodne ocene pogoji Smernic Skupnosti o državni pomoči za reševanje in prestrukturiranje podjetij v težavah⁽³²⁾ (v nadaljnjem besedilu: smernice za reševanje in prestrukturiranje 1999) naj ne bi bili izpolnjeni.

4.1.2. Dodelitev zemljišč (ukrep 2)

- (71) V drugi odločitvi o začetku postopka je Komisija izrazila pomisleke, da je bila prodaja opravljena v skladu z načelom vlagatelja v tržnem gospodarstvu, saj zahteve iz Sporočila Komisije o elementih državne pomoči pri prodaji zemljišč in objektov s strani javnih oblasti⁽³³⁾ niso bile izpolnjene. Upoštevalo se je, da tržna cena ni bila plačana, saj je bilo zemljišče dodeljeno podjetju Karjaportti brez plačila. Poleg tega podjetje Karjaportti ni nosilo stroškov izravnave zemljišča.

4.1.3. Nakup zemljišč (ukrep 3)

- (72) V drugi odločitvi o začetku postopka je Komisija izrazila dvome, da so bili pogoji nakupa skladni z načelom vlagatelja v tržnem gospodarstvu, saj Finska ni zagotovila dokaza, da je nakup zemljišč potekal po tržnih pogojih, kot na primer ocene zemljišč neodvisnih strokovnjakov.

4.1.4. Poroštvo, dodeljeno 8. marca 2004 (ukrep 4)

- (73) V drugi odločitvi o začetku postopka je Komisija imela pomisleke o skladnosti zadevnega ukrepa z načelom zasebnega vlagatelja v tržnem gospodarstvu. Prvič, v skladu z obvestilom o poroštvih 2000, ki je veljalo ob dodelitvi, ukrep lahko pomeni državno pomoč, saj poroštvo krije 100 % zadevnega posojila. Tega sklepa obvestilo o poroštvih 2008, ki trenutno velja, ne bi spremenilo. Poleg tega dodelitev poroštva brez provizije, pri čemer je prisotno finančno tveganje brez protiuteži, ne more biti opisano kot vedenje udeleženca na trgu, zlasti v položaju, ko je podjetje že bilo v težavah.

- (74) Glede združljivosti ukrepa Komisiji ni bilo zagotovljenih dovolj informacij, s katerimi bi lahko ugotovila, ali so bile zahteve iz smernic za reševanje in prestrukturiranje 1999 izpolnjene.

4.1.5. Poroštvo, dodeljeno 10. maja 2004 (ukrep 5)

- (75) Komisija je imela podobne pomisleke kot pri poroštvi, dodeljenem 8. marca 2004.

4.1.6. Soglasje k postopku prestrukturiranja pod nadzorom sodišča (ukrep 6)

- (76) V prvi odločitvi o začetku postopka je imela Komisija pomisleke o skladnosti ukrepov, sprejetih med postopkom prestrukturiranja, z načelom zasebnega vlagatelja v tržnem gospodarstvu.

- (77) Prvič, mesto Mikkeli se je strinjalo z znižanjem obrestnih mer za zavarovane dolgove, kar je pomenilo, da so bile zaračunane obrestne mere veliko pod referenčno obrestno mero za Finsko v tistem času. Ker je referenčna obrestna mera obravnavana kot tržna obrestna mera za zdrava podjetja in ker je bilo podjetje Karjaportti v tistem času v težavah, se je Komisiji zdelo malo verjetno, da bi zasebni upnik dodelil posojila po tako nizki obrestni meri.

- (78) Glede združljivosti ukrepov je Komisija v času sklepa le slabo poznala ukrepe prestrukturiranja, ki jih je sprejemalo podjetje Karjaportti od leta 2004. Menilo se je, da stalno prestrukturiranje ni bilo uspešno, saj so davčni organi decembra 2008 vložili zahtevek za stečajni postopek glede podjetja Karjaportti. Zato je imela Komisija pomisleke, da bi se dolgoročno uspešno delovanje podjetja lahko doseglo s pomočjo sprejetih ukrepov prestrukturiranja. Glede drugih meril za pomoč za prestrukturiranje v skladu s smernicami za reševanje in prestrukturiranje 2004⁽³⁴⁾ Komisija ni mogla oceniti, ali so bile izpolnjene druge zahteve smernic za reševanje in prestrukturiranje, saj ni bilo priglasitve ali načrta prestrukturiranja.

4.1.7. Nakup delnic od podjetja Karjaportti (ukrep 7)

- (79) V drugi odločitvi o začetku postopka je Komisija imela pomisleke o skladnosti zadevnega ukrepa z načelom zasebnega vlagatelja v tržnem gospodarstvu, saj Finska ni zagotovila dokazov, da je nakup delnic potekal pod tržnimi pogoji.

⁽³¹⁾ UL C 155, 20.6.2008, str. 10.

⁽³²⁾ UL C 288, 9.10.1999, str. 2.

⁽³³⁾ UL C 209, 10.7.1997, str. 3.

⁽³⁴⁾ UL C 244, 1.10.2004, str. 2; podaljšane leta 2009, UL C 156, 9.7.2009, str. 3.

4.1.8. Pretvorba neplačanih obrestnih mer v posojila (ukrep 8)

- (80) Glede pretvorbe neplačanih obrestnih mer v posojila se je mesto Mikkeli strinjalo, da za posojilo zaračuna zelo nizko obrestno mero. Pravzaprav sta zasebna upnika, ki sta pretvorila svoje neplačane obrestne mere, izpogajala višje obrestne mere, zato je Komisija imela pomisleke, ali bi tak pristop lahko bil v skladu z načelom vlagatelja v tržnem gospodarstvu.

4.1.9. Odpis dolgov v računovodskih izkazih iz let 2006 in 2008 (ukrepa 9 in 10)

- (81) V drugi odločitvi o začetku postopka je Komisija obravnavala dejstvo, da bi, če je odpis dolgov v računovodskih izkazih iz let 2006 in 2008 pomenil tudi, da je pravna obveznost prenehala veljati, odpis potem pomenil prednost za podjetje Karjaportti. Komisija je imela pomisleke, ali bi zasebni vlagatelj v tržnem gospodarstvu ravnal enako.

4.1.10. Poroštvo, načrtovano za leto 2009, ki se ni izvajalo (ukrep 11)

- (82) V prvi odločitvi o začetku postopka je Komisija imela pomisleke, da bi mesto Mikkeli ravnalo kot zasebni vlagatelj v tržnem gospodarstvu pri dodelitvi poroštva, in je najprej menila, da je poroštvo vsebovalo državno pomoč. Glede združljivosti je Komisija imela pomisleke, ali bo poroštvo skladno s smernicami za reševanje in prestrukturiranje 2004, saj naj načelo o enkratni pomoči ne bi bilo izpolnjeno. Poleg tega sta bili provizija za poroštvo in obrestna mera za posojilo prenizki za izpolnitev točke 25(a) smernic ter poroštvo ni bilo v skladu s točko 25(c) smernic, saj ni bilo omejeno na šest mesecev.

4.1.11. Odlog plačila dolgov od leta 2009 (ukrep 12)

- (83) V prvi odločitvi o začetku postopka je Komisija imela pomisleke, da je mesto Mikkeli ravnalo kot zasebni vlagatelj v tržnem gospodarstvu pri soglasju z odlogom plačila dolgov, in je najprej menila, da je ukrep zajemal državno pomoč. Glede združljivosti je Komisija imela pomisleke, ali bi bil odlog plačila dolgov skladen s smernicami za reševanje in prestrukturiranje 2004, saj naj načelo o enkratni pomoči ne bi bilo izpolnjeno. Poleg tega odlog plačila dolgov ni izpolnjeval zahtev za pomoč za reševanje. Ni bil omejen na obdobje šestih mesecev in zato ni bil v skladu s točko 25(c) smernic.

4.2. Ukrepi, ki jih je odobrilo podjetje Finnvera (ukrepi 13–17)

- (84) V drugi odločitvi o začetku postopka je Komisija menila, da so bili ukrepi dodeljeni s pomočjo državnih sredstev in so se pripisali državi, saj je Finska 100-odstotna

lastnica podjetja Finnvera. Glede posojil je Komisija imela pomisleke, da je zaračunana obrestna mera presegla ustrezne referenčne obrestne mere. Poleg tega ni imela dovolj informacij, da bi ocenila, ali so bili ukrepi dodeljeni skupaj in pod enakimi pogoji z zasebnimi vlagatelji. Glede poroštev je Komisija imela pomisleke, ali so bila dodeljena po obstoječih shemah, saj porošstva, dodeljena velikemu podjetju v težavah, ne spadajo v take sheme. Če ukrepi niso bili dodeljeni v okviru obstoječe sheme pomoči, je Komisija imela pomisleke glede njihove skladnosti z načelom vlagatelja v tržnem gospodarstvu.

5. PRIPOMBE FINSKE

5.1. Ukrepi, ki jih je odobrilo mesto Mikkeli

5.1.1. Poroštvo, dodeljeno 12. junija 2000 (ukrep 1)

- (85) Finska trdi, da poroštvo ne bi smelo biti obravnavano kot državna pomoč, saj bi podjetje Karjaportti verjetno lahko pridobilo tako poroštvo na zasebnih trgih kapitala. Finska se sklicuje na dejstvo, da je banka Tapiola dodelila posojilo, ki je bilo zavarovano z zadevnim poroštvom, kot del finančnega paketa v vrednosti 25 milijonov EUR za naložbe v proizvodni obrat Tikkala. Druge strani so prispevale k financiranju. Državna pomoč pri naložbi je zajemala dodelitev zemljišč in kritje stroškov za izravnavo zemljišča, ki ju je opravilo mesto Mikkeli (glej uvodni izjavi 89 in 90), posojila in porošstva, ki jih je dodelilo podjetje Finnvera, ter neposredne dotacije, ki jih je dodelilo Ministrstvo za trgovino in industrijo.

- (86) Poleg tega Finska trdi, da je mesto Mikkeli vsa podjetja, ki so vložila prošnje za porošstva, obravnavalo enako.

- (87) Če bi se ukrep obravnaval kot državna pomoč, Finska meni, da bi bila taka pomoč združljiva z notranjim trgov, saj je bila dodeljena v skladu s Smernicami o državni regionalni pomoči⁽³⁵⁾ (v nadaljnjem besedilu: smernice o regionalni pomoči 1998). Velika podjetja so bila upravičena do regionalnih ukrepov pomoči v skladu s členom 107(3)(a) PDEU, če niso presegla zneska 24 % upravičenih neto stroškov. Ti pogoji so bili izpolnjeni. Finska je zlasti zagotovila izračun, v katerem bi bruto ekvivalent dotacije še vedno ostal pod 24 %, če bi se upoštevala vsa državna pomoč pri naložbi.

5.1.2. Dodelitev zemljišč (ukrep 2)

- (88) Finska trdi, da trenutna knjigovodska vrednost parcele ni primerljiv kazalnik za ugotovitev vrednosti parcele ob času prenosa. Mesto Mikkeli ocenjuje tržno vrednost

⁽³⁵⁾ UL C 74, 10.3.1998, str. 9.

zemljišča ob dodelitvi na 300 000 EUR. Po navedbah Finske so stroški izravnave zemljišča znašali 2 milijona FIM (336 376 EUR).

- (89) Finska meni, da sta bila prenos zemljišča in kritje stroškov izravnave zemljišča v skladu s smernicami o regionalni pomoči 1998 (glej uvodno izjavo 87).

5.1.3. Nakup zemljišč (ukrep 3)

- (90) Po navedbah Finske je bil nakup zemljišč leta 2002 povezan z gradbenim projektom proizvodnega obrata Tikkala, za katerega je podjetje Karjaportti potrebovalo finančna sredstva. Finska trdi, da so bila zemljišča kupljena po tržni ceni. Ocena je upoštevala dejstvo, da so bila zemljišča kupljena z namenom, da se jih s spremembo načrtov spremeni zlasti za stanovanjsko rabo, del območja pa je bil še vedno namenjen za poslovno uporabo. Poleg tega so bila zemljišča pod hipotekami, danimi zasebnim upnikom, in le eno od šestih zemljišč je imelo skupno hipoteko v vrednosti približno 9,6 milijona EUR, kar potrjuje, da je bila vrednost zemljišč večja od nakupne cene. Zato je mesto Mikkeli spoštovalo načelo vlagatelja v tržnem gospodarstvu in nakup ni pomenil državne pomoči.

5.1.4. Poroštvo, dodeljeno 8. marca 2004 (ukrep 4)

- (91) Finska trdi, da je bilo posojilo s poroštvom dodeljeno za pobojanje starega posojila za pokojnine, ki je bilo dodeljeno leta 1992. V tistem času je mesto Mikkeli, skupaj s podjetjem Finnvera in [...], jamčilo za posojilo za pokojnine. Kot dodatno poroštvo je mesto Mikkeli prejelo hipoteko v vrednosti 7,5 milijona FIM (1 261 409 EUR) na zemljišče podjetja Karjaportti. Ob izdaji porošstva 8. marca 2004 je mesto Mikkeli to zastavo obdržalo.

- (92) Finska trdi, da je bilo prvotno poroštvo dodeljeno pred pristopom Finske k EU. Ko je mesto Mikkeli 8. marca 2004 dodelilo novo poroštvo, ni bila dodeljena nova pomoč, saj je bilo obstoječe prvotno poroštvo pretvorjeno v novo poroštvo, ki je obdržalo zadostna dodatna poroštva. Poleg tega so istočasno posojila podjetju Karjaportti dodelili tudi drugi garant prvotnega posojila za pokojnine iz leta 1992.

- (93) Finska trdi tudi, da podjetje Karjaportti spomladi leta 2004 ni bilo v težavah v smislu smernic za reševanje in prestrukturiranje 1999. Po navedbah Finske so bile tržne projekcije v prvi polovici leta 2004 zadovoljive, podjetje Karjaportti pa je za leto 2004 predvidelo 3 milijone EUR dobička. Obenem je podjetje Karjaportti spomladi in poleti leta 2004 lahko pridobilo posojila

zasebnih posojilodajalcev po relativno nizki obrestni meri. Decembra 2004 je bilo podjetje Karjaportti obravnavano kot uspešno delujoče podjetje, ko so njegovi upniki odobrili prestrukturiranje kljub dolgotrajnim finančnim težavam. Drugače bi razglasili, da je podjetje Karjaportti v stečaju.

5.1.5. Poroštvo, dodeljeno 10. maja 2004 (ukrep 5)

- (94) Finska meni, da je poroštvo nadaljevanje finančnih sredstev, ki jih je mesto Mikkeli zagotovilo za naložbo v proizvodni obrat Tikkala leta 2000. Poroštvo je bilo dodeljeno za dokončanje prvotnega naložbenega načrta, začete leta 2000. Ob dodelitvi porošstva podjetje Karjaportti ni bilo v težavah v smislu smernic za reševanje in prestrukturiranje 1999, kot je že bilo navedeno za poroštvo, dodeljeno marca 2004 (glej uvodno izjavo 93).

- (95) Po navedbah Finske je bilo poroštvo, tudi če je zajemalo državno pomoč, skladno s smernicami o regionalni pomoči 1998. Velika podjetja so bila upravičena do regionalnih ukrepov pomoči v skladu s členom 107(3)(a) PDEU, če niso presegla zneska 24 % upravičenih neto stroškov. Ti pogoji so bili izpolnjeni, saj je element pomoči porošstva znašal le 57 835 EUR, skupne naložbe podjetja Karjaportti v obrat Tikkala pa so znašale [...] EUR.

5.1.6. Postopek prestrukturiranja pod nadzorom sodišča (ukrep 6)

- (96) Finska trdi, da so bili vsi sprejeti ukrepi povezani z začetkom postopka prestrukturiranja pod nadzorom sodišča. V skladu s sodno prakso Sodišča zakonodaja o shemah okrevanja pod nadzorom sodišča in nesolventnosti sama po sebi ne upravičuje obravnave navedene zakonodaje kot pomoči ⁽³⁶⁾.

- (97) Drugič, med postopkom nova posojila niso bila dodeljena, vendar je bilo plačilo dolgov, dodeljenih pred prestrukturiranjem, odloženo v skladu z nacionalno zakonodajo o prestrukturiranju podjetij, ki upnike obravnava enako. Poleg denarnih terjatev mesta Mikkeli so bile med postopkom prerazporejene tudi denarne terjatve zasebnih subjektov. Upniki podjetja Karjaportti so bili razdeljeni v več skupin. Za denarne terjatve vsake skupine upnikov so veljali medsebojno enaki in podobni pogoji. Finska izpostavlja, da to zlasti velja glede zavarovanih dolgov mesta Mikkeli. Zato se zdi, da je mesto Mikkeli ravnilo kot zasebni vlagatelj v tržnem postopku, ko je soglašalo s postopkom prestrukturiranja pod nadzorom sodišča.

⁽³⁶⁾ Glej zadevo C-480/98, Kraljevina Španija proti Komisiji, [2000] Recueil, str. I-08717, točka 18.

- (98) Poleg tega Finska izpostavlja, da je mesto Mikkeli menilo, da je odlog plačila dolgov donosnejši, kot če se podjetju Karjaportti dovoli, da gre v stečaj in se za vedno zapre, kar je nakazano tudi v likvidacijski bilanci stanja, priloženi programu prestrukturiranja.
- (99) Glede združljivosti ukrepov v okviru smernic za reševanje in prestrukturiranje 1999 Finska trdi, da bi moralo biti podjetje, za katero velja postopek prestrukturiranja, običajno obravnavano kot podjetje v težavah v smislu smernic. Nato ponovi, da postopek prestrukturiranja ni zajemal državne pomoči in da mesto Mikkeli med postopkom prestrukturiranja ni izvajalo ukrepov podpore.
- (100) Finska nato predloži utemeljitve v zvezi z vsakim dodeljenim ukrepom: glede sprožitve poročstva mesta Mikkeli za posojilo, dodeljeno leta 2000, Finska trdi, da mesto Mikkeli ni dodelilo novih posojil podjetju Karjaportti, temveč je le postalo upnik na zahtevo banke Tapiola na začetku postopka prestrukturiranja pod nadzorom sodišča, kar je bil običajni ukrep v okviru takega postopka prestrukturiranja. Glede pogojev povračila posojila Finska izpostavlja, da so bili opredeljeni v programu prestrukturiranja in so bili enaki za vse upnike znotraj iste skupine upnikov.
- (101) Glede neplačanih stroškov Finska pojasnjuje, da se denarne terjatve dolgujejo mestni upravi zemljišč, oddelku za upravljanje voda in mestnemu oddelku za ravnanje z odpadki. Denarne terjatve zajemajo neplačane stroške, ki so nastali pred začetkom postopka prestrukturiranja pod nadzorom sodišča. Za navedene neporavnane zneske mesto Mikkeli ni dodelilo nobenega poročstva, saj so se denarne terjatve dolgovale mestu. Zato so bile ob začetku postopka prestrukturiranja pod nadzorom sodišča vknjižene v program prestrukturiranja kot en znesek.

5.1.7. Nakup delnic od podjetja Karjaportti (ukrep 7)

- (102) Finska trdi, da so bile delnice nepremičninskega podjetja Kiinteistö Oy Suksimäki od podjetja Karjaportti kupljene po tržni ceni. Finska je predložila izkaz neodvisnega cenilca, v skladu s katerim je vrednost delnic znašala približno 1 milijon EUR na podlagi prevladujoče višine najemnin. Ta vrednost je bila prilagojena glede na dejansko prevladujočo višino najemnin in delnice so bile v skladu s tem kupljene po ceni 860 000 EUR. Zato pravni posel za pridobitev nepremičnine ni vključeval elementa pomoči.

5.1.8. Pretvorba neplačanih obrestnih mer v posojila (ukrep 8)

- (103) Glede pretvorbe neplačanih obrestnih mer v posojila Finska trdi, da je neplačilo obrestnih mer običajni ukrep v postopku prestrukturiranja pod nadzorom sodišča. Pretvorbo takih neplačanih obresti v posojila, ki bodo bolje uvrščena kot druga posojila, predvideva finska zakonodaja. Poleg tega Finska meni, da je bila pretvorba neplačanih obresti v posojila v skladu z načelom zasebnega vlagatelja v tržnem gospodarstvu, saj so zasebni upniki, skupaj z mestom Mikkeli, pretvorili obrestne terjatve v posojila.

5.1.9. Odpis dolgov v računovodskih izkazih iz let 2006 in 2008 (ukrepa 9 in 10)

- (104) Finska priznava, da je zapis dolgov kot izgube le knjigovodsko dejanje upnika v skladu z načelom previdnosti in ustreznimi določbami Zakona o računovodstvu 1336/1997. Finska trdi, da odpis dolgov ne vpliva na pravno razmerje med upnikom in dolžnikom, tj. da dolgovi niso bili opuščeni. Mesto Mikkeli je potrdilo, da ni opustilo dolgov, ki so bili zapisani kot izgube, in da jih še naprej poskuša izterjati. Dolg je del zavarovanega dolga v okviru postopka prestrukturiranja pod nadzorom sodišča.

5.1.10. Poroštvo, načrtovano za leto 2009, ki se ni izvajalo (ukrep 11)

- (105) Pred umaknitvijo priglasitve poročstva marca 2010 je Finska trdila, da je poroštvo v skladu s smernicami za reševanje in prestrukturiranje 2004. Ob upoštevanju umaknitve priglasitve trditve Finske niso podrobneje predstavljene.

5.1.11. Odlog plačila dolgov od leta 2009 (ukrep 12)

- (106) Finska trdi, da je odlog plačila dolgov ukrep, ki je neločljivo povezan s postopkom prestrukturiranja pod nadzorom sodišča in ne zajema državne pomoči. Po navedbah Finske so se upniki podjetja Karjaportti med seboj sporazumeli, da je odlog plačila dolgov razumna alternativa za zaščito njihovih denarnih terjatev. Komisijo obvešča, da priglašeni odlog plačil ni bil nikoli izvajan, saj je upravno sodišče mesta Kuopio (Kuopion Hallinto-Oikeus) zaustavilo izvajanje odloga plačila dolga. Finska pojasnjuje, da so bila plačila dolgov podjetja Karjaportti v obdobju 2009–2011 kljub temu odložena po več predlogih podjetja Karjaportti, ki jih je mesto Mikkeli sprejelo. Finska trdi, da je bil naslednji odlog plačil v skladu z načelom zasebnega vlagatelja v tržnem gospodarstvu, saj so mesto Mikkeli in vsi drugi upniki odlog plačila izvajali pod enakimi pogoji.

5.2. Ukrepi, ki jih je odobrilo podjetje Finnvera

5.2.1. Poroštvo, dodeljeno 17. marca 2004 (ukrep 13)

- (107) Finska meni, da je bilo poroštvo dodeljeno v skladu z obvestilom o poroštvih 2000. V vsakem primeru poroštvo ni zajemalo državne pomoči. Tveganje podjetja Finnvera se ni povečalo, saj je poroštvo nadomestilo poroštvo, ki ga je podjetje Finnvera dodelilo pred tem (leta 1992) za posojilo za pokojnino. To posojilo je leta 2004 nadomestilo novo pokojninsko posojilo, za katerega je podjetje Finnvera dodelilo zadevno poroštvo. Poleg tega sta dva zasebna upnika ob istem času podjetju Karjaportti dodelila kreditna programa, da se je lahko financiral odlog plačil za leto 2004. Za poroštvo je veljala tudi visoka provizija in element pomoči porošstva je bil pod pragom *de minimis*. Napovedi za podjetje Karjaportti so bile ob dodelitvi porošstva dobre.

5.2.2. Posojilo, dodeljeno 12. januarja 2006 (ukrep 14)

- (108) Finska meni, da posojilo, dodeljeno leta 2006, ni zajemalo državne pomoči, saj je podjetje Finnvera ravnalo kot zasebni tržni upnik, ko je pretvorilo neplačane obresti v novo posojilo v skladu s programom prestrukturiranja. Poleg tega so zasebni upniki pretvorili svoje neplačane obresti v nova posojila, še preden je to storilo podjetje Finnvera in pod podobnimi pogoji.

5.2.3. Poroštvo, dodeljeno 14. septembra 2006 (ukrep 15)

- (109) Finska meni, da je bilo poroštvo dodeljeno v skladu z obvestilom o poroštvih 2000. V vsakem primeru poroštvo ne zajema državne pomoči, saj krije le 16,7 % od 1,8 milijona EUR, zasebni upniki pa so krili preostali del tega zneska s poroštvi.

5.2.4. Posojilo, dodeljeno 6. julija 2007 (ukrep 16)

- (110) Finska meni, da posojilo, dodeljeno leta 2007, ni zajemalo državne pomoči, saj je podjetje Finnvera delovalo skupaj z dvema zasebnima upnikoma, ki sta nova posojila dodelila ob istem času in pod podobnimi pogoji. Poleg tega je bilo posojilo zavarovano z visokimi hipotekami in poslovnimi hipotekami.

5.2.5. Poroštvo, dodeljeno 9. januarja 2008 (ukrep 17)

- (111) Finska meni, da je bilo posredno osebno jamstvo dodeljeno v skladu z obvestilom o poroštvih 2000. V vsakem primeru ni vključevalo državne pomoči, saj je bila druga sodelujoča stran zasebni posojilodajalec, provizija za poroštvo podjetja Finnvera pa bistveno višja kot provizija za poroštvo zasebnega posojilodajalca.

6. PRIPOMBE ZAINTERESIRANIH STRANI

- (112) Zainteresirana stran je predložila pripombe le na ukrepe 1, 2, 3, 5, 7, 9 in 10.

6.1.1. Poroštvo, dodeljeno 12. junija 2000 (ukrep 1)

- (113) Zainteresirana stran trdi, da je bilo poroštvo dodeljeno za zavarovanje posojila v vrednosti 25 milijonov FIM za naložbo v nov proizvodni obrat.

6.1.2. Dodelitev zemljišč (ukrep 2)

- (114) Zainteresirana stran trdi, da je bilo zemljišče dodeljeno podjetju Karjaportti in da je mesto Mikkeli prevzelo stroške mestnega inženirstva in drugih potrebnih tehničnih del v skupni vrednosti 2,5 milijona FIM. Podjetje Karjaportti je za parcelo plačalo 1,2 milijona FIM. V poslovnih knjigah podjetja Karjaportti je parcela vredna 403 000 EUR in zainteresirana stran se sprašuje, ali bi dodelitev zemljišča lahko bila državna pomoč.

6.1.3. Nakup zemljišč (ukrep 3)

- (115) Zainteresirana stran trdi, da je mesto Mikkeli kupilo šest zapuščenih tovarniški zgradb v mestu Mikkeli in za njih skupaj plačalo 6,7 milijona EUR. Vlagatelj, ki ravna v skladu z načelom vlagatelja v tržnem gospodarstvu, ne bi kupil lastnine podjetja, ki je v velikih finančnih težavah, po taki ceni.

6.1.4. Poroštvo, dodeljeno 10. maja 2004 (ukrep 5)

- (116) Zainteresirana stran trdi, da je bilo podjetje Karjaportti ob dodelitvi porošstva v velikih težavah. Podjetje je že imelo velike dolgove do mesta Mikkeli in skupine podjetij, ki so v lasti mesta Mikkeli.

6.1.5. Nakup delnic od podjetja Karjaportti (ukrep 7)

- (117) Zainteresirana stran trdi, da je bila cena, plačana za delnice nepremičninskega podjetja, višja od knjigovodske vrednosti delnic.

6.1.6. Odpis dolgov v računovodskih izkazih iz let 2006 in 2008 (ukrepa 9 in 10)

- (118) Zainteresirana stran je predložila kopijo zapisnika seje mestnega odbora mesta Mikkeli z dne 5. februarja 2007, v katerem je zapisana odločitev o odpisu dolga v računovodskih izkazih iz leta 2006. Poleg tega zainteresirana stran izpostavlja, da je bilo vsaj nenavadno, da je mesto Mikkeli odpisalo milijone evrov dolgov podjetja Karjaportti v svojih računovodskih izkazih iz leta 2008, in se zlasti sprašuje, zakaj je bilo mesto Mikkeli ob istem času pripravljeno dodeliti nadaljnja porošstva podjetju Karjaportti.

7. OCENA

- (119) Člen 107(1) PDEU določa, da je vsaka pomoč, ki jo dodeli država članica, ali kakršna koli vrsta pomoči iz državnih sredstev, ki izkrivlja ali bi lahko izkrivljala konkurenco z dajanjem prednosti posameznim podjetjem ali proizvodnji posameznega blaga, nezdržljiva z notranjim trgov, v kolikor prizadene trgovino med državami članicami.
- (120) Pogoji, določeni v členu 107(1) PDEU, so kumulativni, zato morajo biti vsi pogoji istočasno izpolnjeni, da ukrep velja za državno pomoč.
- (121) Člen 107(1) PDEU določa splošno prepoved državne pomoči znotraj Unije, člena 107(2) in 107(3) pa določata izjeme od splošnega pravila, da je taka pomoč nezdržljiva z notranjim trgov, kot določa člen 107(1) PDEU.
- (122) V naslednjih oddelkih Komisija ločeno ocenjuje obstoj državne pomoči za vsak opisani ukrep. Kadar ukrep zajema državno pomoč, Komisija naprej oceni združljivost ukrepa pomoči. Komisija razlikuje med umaknjemimi ukrepi, ukrepi, ki jih je dodelilo mesto Mikkeli, in ukrepi, ki jih je dodelilo podjetje Finnvera. V predhodni točki Komisija presoja, kdaj bi se podjetje Karjaportti lahko obravnavalo kot podjetje v težavah.

7.1. Podjetje v težavah

- (123) Za obstoj državne pomoči in združljivost zadevnih ukrepov je relevantno, ali je bil upravičenec ob odobritvi ukrepov v težavah. Vprašanje, ali se lahko podjetje Karjaportti obravnava kot podjetje v težavah, je treba oceniti v skladu s smernicami za reševanje in prestrukturiranje 1999 do 9. oktobra 2004, datuma izteka smernic za reševanje in prestrukturiranje 1999⁽³⁷⁾. Od 10. oktobra 2004 veljajo smernice za reševanje in prestrukturiranje 2004⁽³⁸⁾.
- (124) V skladu s smernicami za reševanje in prestrukturiranje 1999 je podjetje v težavah, ko izpolnjuje tako imenovana skrajna merila, določena v točki 5 navedenih smernic, to

je, kadar je več kot polovica registriranega osnovnega kapitala izgubljena ali če izpolnjuje pogoje, ki jih določa domače pravo za uvedbo kolektivnih postopkov v primeru nesolventnosti. Če skrajna merila niso izpolnjena, podjetje še vedno lahko kaže običajne znake, da je podjetje v težavah glede na točko 6 smernic za reševanje in prestrukturiranje 1999, kot so naraščajoče izgube, upadanje prometa, kopičenje zalog, presežki prostih zmogljivosti, padanje denarnih tokov, naraščajoči dolgovi, naraščajoči stroški obresti ter zmanjševanje ali izguba vrednosti premoženja (tako imenovana milejša merila). Smernice za reševanje in prestrukturiranje 2004 vključujejo podobna skrajna in milejša merila v točkah 10 in 11.

- (125) Ob upoštevanju tega ozadja Komisija ugotavlja, da podjetje Karjaportti leta 2000 ni izgubilo kapitala ali kazalo „običajnih znakov“ podjetja v težavah. Pravzaprav se zdi, da je bilo podjetje Karjaportti zdravo podjetje z visokim zabeleženim prometom, pozitivnimi poslovnimi prihodki, stalnim delniškim kapitalom in rezervami na relativno visoki ravni za obdobje 2000–2002 (glej tudi tabelo I).
- (126) Položaj se je poslabšal v naslednjih letih. Prihodki so se zmanjšali in izgube so se znatno povečale z leta 2003 na 2004. Dolg se je večal in že na začetku leta 2004 je upravičenec začel odlagati plačila dolgov ter moral upnike zaprositi za odlog zapadlih plačil⁽³⁹⁾. Zdi se, da je imelo podjetje Karjaportti tudi nekaj presežkov prostih zmogljivosti. Poleg tega je treba upoštevati dejstvo, da sklad za nepredvidene izdatke ni več kril izgub podjetja Karjaportti že leta 2004 (glej tabelo I).

- (127) Po računovodskih izkazih podjetja Karjaportti je delniški kapital podjetja leta 2004 skoraj izginil, saj je strmo padel na manj kot desetino svoje vrednosti v primerjavi z letom 2003. Od takrat je podjetje zabeležilo negativni lastniški kapital, ki se je v zadnjih letih še povečeval. Podjetje Karjaportti ima od leta 2003 izgubo, izjema je bilo le leto 2006. Dobiček iz leta 2006 ne more biti obravnavan kot znak okrevanja podjetja, saj ni izhajal iz temeljne dejavnosti podjetja. Dobiček iz poslovanja podjetja Karjaportti je ostal negativen, podobno kot v prejšnjem in naslednjih letih. Dobiček leta 2006 ni bil dovolj velik, da bi se pobotal znesek primanjkljaja, ki je nastal v preteklih obračunskih obdobjih, ali da bi se nadomestil negativni lastniški kapital. Splošna finančna situacija podjetja Karjaportti je ostala zelo neugodna. Leta 2008 so davčni organi proti podjetju Karjaportti dvakrat sprožili stečajni postopek.

⁽³⁷⁾ Glej točko 97 smernic za reševanje in prestrukturiranje 1999: „S pridržkom spodaj navedenih določb začnejo te smernice veljati na dan objave v Uradnem listu Evropskih skupnosti. Če v novih odločbah ne bo določeno drugače, ostanejo v veljavi pet let.“ Smernice za reševanje in prestrukturiranje so bile objavljene 9. oktobra 1999.

⁽³⁸⁾ Glej točko 102 smernic za reševanje in prestrukturiranje 2004.

⁽³⁹⁾ Glede na zapisnik seje mestnega sveta z dne 8. marca 2004 je podjetje Karjaportti začelo s prestrukturiranjem svojih dolgov v začetku navedenega leta in je zaprosilo mesto Mikkeli za soglasje k odlogu plačila obrokov posojila z roki v letih 2004 in 2005, dodeljenega leta 2000, ki jih je zajamčilo mesto Mikkeli (ki ga je mestni svet sprejel).

(128) Ob upoštevanju dejstev, predstavljenih v uvodnih izjavah 125–127, je mogoče skleniti, da podjetje Karjaportti velja za podjetje v težavah v skladu s točko 5 smernic za reševanje in prestrukturiranje 1999 oziroma točko 11 smernic za reševanje in prestrukturiranje 2004 od začetka leta 2004. Leta 2008, ko je bilo podjetje Karjaportti v stečajnem postopku, je veljalo tudi kot podjetje v težavah v skladu s točko 10(c) smernic za reševanje in prestrukturiranje 2004.

7.2. Umaknjeni ukrepi

7.2.1. Poroštvo, načrtovano za leto 2009, ki se ni izvajalo (ukrep 11)

(129) V skladu s členom 8 Uredbe Sveta (ES) št. 659/1999 z dne 22. marca 1999 o določitvi podrobnih pravil za uporabo člena 93 Pogodbe ES ⁽⁴⁰⁾ (v nadaljnjem besedilu: postopkovna uredba) država članica lahko pravočasno umakne uradno prigrasitev po sprožitvi formalnega postopka preiskave, preden Komisija sprejme odločbo o značaju pomoči priglasenega ukrepa. V takem primeru se Komisija odloči, da zaključi navedeni postopek z obrazložitvijo, da je brezpredmeten.

(130) Ker odločitev mestnega sveta mesta Mikkeli za zagotovitev poroštva podjetju Karjaportti ni bila dokončna in se je mestni odbor februarja 2010 odločil, da ne bo izvajal poroštva, je Finska marca 2010 umaknila prigrasitev poroštva. Zato je preiskava v zvezi s poroštvom postala brezpredmetna.

7.3. Ukrepi, ki jih je odobrilo mesto Mikkeli

7.3.1. Poroštvo, dodeljeno 12. junija 2000 (ukrep 1), in dodelitev zemljišč (ukrep 2)

Obstoj državne pomoči

(131) Poroštvo (ukrep 1) Kot je opisano v uvodnih izjavah (14)–(16), je mesto Mikkeli poroštvo dodelilo junija 2000 in izvršilo plačila v okviru poroštva decembra 2004. Ko je mesto Mikkeli postalo upnik podjetja Karjaportti, so se pogoji za posojilo spremenili v okviru postopka prestrukturiranja pod nadzorom sodišča (za podrobnosti glej uvodne izjave 34–39).

(132) V skladu s tem je treba razlikovati več korakov. Medtem ko je pomoč dodeljena v trenutku, ko je dodeljeno državno poroštvo, katera koli plačila države v skladu s pogoji poroštva ne pomenijo dodelitve državne pomoči ⁽⁴¹⁾. Vendar pa bi sprememba pogojev posojila potem, ko je državni garant postal upnik, lahko pomenila državno pomoč. V nadaljevanju se prouči, ali je poroštvo,

dodeljeno junija 2000, pomenilo državno pomoč. Vprašanje, ali bi spremembe pogojev posojila lahko zajemale državno pomoč, se prouči kot del ukrepa 6 (glej uvodne izjave 188–195).

(133) Poroštvo je dodelilo mesto Mikkeli in v skladu s tem sestoji iz državnih sredstev in se pripíše državi.

(134) Ukrep zajema državno pomoč v smislu člena 107(1) PDEU, če dodeljuje prednost, ki je podjetje ne bi imelo pod običajnimi tržnimi pogoji. Za izvajanje navedene ocene se bo Komisija zanašala na obvestilo o poroštvih 2000. Ob odobritvi ukrepa je veljalo obvestilo o poroštvih 2000. Vendar, kot sodna praksa Sodišča jasno določa, „pojem državne pomoči namreč odgovarja objektivnemu stanju, ki se presoja na dan, ko Komisija sprejme odločbo ⁽⁴²⁾“. V skladu s tem se bo Komisija pri trenutni oceni zanašala na obvestilo o poroštvih 2008.

(135) V skladu s točko 3.2 obvestila o poroštvih 2008 izpolnjevanje štirih kumulativnih zahtev izključuje obstoj državne pomoči znotraj posameznega državnega poroštva: „(a) Posojilojemalec ni v finančnih težavah [...], (b) Obseg poroštva je mogoče pravilno določiti ob njegovi dodelitvi [...], (c) Poroštvo ne zajema več kot 80 % neodplačanega posojila ali druge finančne obveznosti [...], (d) Za poroštvo se plača tržno oblikovana cena [...]“.

(136) V tem primeru posojilojemalec ob dodelitvi ni bil v finančnih težavah (glej uvodne izjave 123–128). Vendar poroštvo v postopku ocenjevanja zajema 100 % posojila.

(137) Poleg tega je bilo poroštvo dodeljeno brez provizije za poroštvo, čeprav je organ za dodelitev sam menil, da je prisotno večje tveganje ⁽⁴³⁾. Finska trdi, da bi podjetje Karjaportti lahko pridobilo podobno poroštvo na trgu, vendar Komisija meni, da nična premija za poroštvo ne more biti primerljiva s tržno premijo, ki se je uporabljala ob dodelitvi. Poroštvo je zajemalo 100 % zadevnega posojila, kar pomeni, da je organ dodelitve sam nosil tveganje neplačila upravičenca in da je bilo poroštvo

⁽⁴⁰⁾ UL L 83, 27.3.1999, str. 1.

⁽⁴¹⁾ Točka 2.1 obvestila o poroštvih 2008.

⁽⁴²⁾ Glej združeni zadevi C-341/06 P in C-342/06 P, Chronopost SA in La Poste proti Union française de l'express (UFEX) in drugi, [2008] ZOdl, str. I-04777, točka 95.

⁽⁴³⁾ Glede na zapisnik mestnega sveta mesta Mikkeli z dne 12. junija 2000 „je treba pripomniti, da je tveganje za mesto v prvih letih veliko ...“.

dodeljeno kot absolutno poroštvo, tj. da je garant odgovoren za glavnico, kot če bi bila garantova, in bi lahko upnik zaprosil garanta za odplačilo glavnice, ko je glavnica zapadla.

državna sredstva in se pripiše državi, je selektivna ter izkrivlja konkurenco in vpliva na trgovino med državami članicami.

(138) V skladu s tem Komisija v zadevnem primeru v nasprotju s Finsko meni, da ukrep zajema pomoč.

(145) Na podlagi navedenega je Komisija sklenila, da ukrep pomeni državno pomoč.

(139) Trditev Finske, da je bil ukrep odobren skupaj z drugimi stranmi, se lahko zavrne, saj so bile po predloženih informacijah Finske druge strani, udeležene pri naložbi, prav tako v državni lasti. Zato Komisija meni, da ukrep dodeljuje prednost podjetju Karjaportti.

Združljivost

(140) Ukrep mora biti specifičen ali selektiven tako, da koristi le nekaterim podjetjem ali proizvodnji posameznega blaga, da se ga uvrsti kot državno pomoč. Ukrep v postopku ocenjevanja je bil dodeljen podjetju Karjaportti, enemu določenemu podjetju. Komisija zato meni, da je sprejeti ukrep pomenil selektivno prednost za upravičenca.

(146) Finska trdi, da je poroštvo, skupaj z dodelitvijo zemljišč za gradnjo proizvodnega obrata Tikkala, združljivo kot regionalna pomoč. Ob odobritvi ukrepov 1 in 2, to je leta 2000, so veljale smernice o regionalni pomoči 1998 ⁽⁴⁴⁾. Proučevani ukrepi niso bili odobreni v okviru sheme, temveč kot posamezno ad hoc plačilo. Odobreni so bili v sektorju, za katerega se uporabljajo smernice o regionalni pomoči 1998, zato ukrepi pravzaprav spadajo v področje uporabe smernic o regionalni pomoči 1998. Ob odobritvi upravičenec ni bil v težavah, kot je opisano v uvodnih izjavah 123–128, in se je nahajal v regiji Itä-Suomen, ki je upravičena do regionalne pomoči v skladu s členom 107(3)(a) PDEU. Zato je Komisija projekt ocenila v skladu s smernicami o regionalni pomoči 1998. Ta ocena je vodila k naslednjim ugotovitvam:

(141) Komisija mora proučiti tudi, ali je verjetno, da bo ukrep, ki ga je mesto Mikkeli sprejelo v korist podjetja Karjaportti, izkrivljaj konkurenco in vplival na trgovino med državami članicami z zagotovitvijo prednosti temu podjetju pred (morebitnimi) konkurenti, ki ne prejemajo javne pomoči. Na področju, na katerem deluje upravičenec, obstaja trgovina z mesnimi proizvodi med državami članicami. Po navedbah Finske podjetje Karjaportti svoje proizvode izvažajo predvsem v Rusijo, vendar tudi v države članice. Komisija zato meni, da je verjetno, da bo sprejeti ukrep verjetno izkrivljaj konkurenco in vplival na trgovino med državami članicami.

(147) V skladu z oddelkom 2 smernic o regionalni pomoči 1998 je regionalna pomoč lahko združljiva le, če je mogoče zagotoviti ravnotežje med povzročenim izkrivljanjem konkurence in koristmi, ki jih pomoč prinese razvoju regije z omejenimi možnostmi. V tem okviru Komisija ugotavlja, da naj bi zadevni naložbeni projekt pozitivno vplival na regionalni razvoj. Prispeval je k nadaljnjemu razvoju gospodarske dejavnosti ter ustvarjanju novih in posrednih delovnih mest. Kot je opisano v uvodni izjavi 24, bi moral novi proizvodni obrat zvišati število delovnih mest v regiji s 400 na 550–600.

(142) Na podlagi navedenega je Komisija sklenila, da ukrep pomeni državno pomoč.

(148) Oddelek 4 smernic o regionalni pomoči 1998 določa pogoje za dodelitev združljive regionalne pomoči.

(143) Dodelitev zemljišč (ukrep 2) Finska ne zanika, da bi ukrep lahko pomenil državno pomoč. Jasno je, da je bila upravičencu dodeljena prednost, saj mu za dodelitev zemljišč ni bilo treba plačati. Poleg tega je mesto Mikkeli upravičencu povrnilo stroške izravnave zemljišča. Zato Komisija meni, da ukrep podjetju Karjaportti dodeljuje prednost, ki je na trgu ne bi imel.

(149) V skladu s točko 4.1 smernic o regionalni pomoči 1998 je cilj regionalne pomoči zagotavljanje produktivnih investicij (začetnih investicij) ali ustvarjanje delovnih mest, ki so povezana z investicijo. Začetna investicija v skladu s točko 4.4 smernic o regionalni pomoči 1998 pomeni vlaganje v osnovna sredstva pri postavitvi novega obrata, širitvi obstoječega obrata ali začetku dejavnosti, ki pomeni temeljito spremembo proizvoda ali proizvodnega procesa v obstoječem obratu. Proučevani ukrepi so bili uporabljeni za gradnjo novega proizvodnega obrata, kar je v smislu točke 4.4 smernic o regionalni pomoči 1998 začetna investicija.

(144) Poleg tega ukrep izpolnjuje vse druge zahteve za obstoj državne pomoči. Kot je podrobno opisano v uvodnih izjavah 133, 140 in 141, dodelitev zemljišč zajema

⁽⁴⁴⁾ Glej oddelek 6 smernic o regionalni pomoči 1998.

- (150) Poleg tega mora biti intenzivnost pomoči nižja od zgornje meje regionalne pomoči 24 % ⁽⁴⁵⁾. Za izračun intenzivnosti pomoči je treba ugotoviti vrednost naložbe in element pomoči v proučevanih ukrepih.
- (a) Glede vrednosti naložbe lahko po točki 4.5 smernic o regionalni pomoči 1998 upravičeni stroški v tem okviru zajemajo stroške za zemljišča, zgradbe in opremo. V primeru nakupa bi bilo treba upoštevati samo stroške nakupa teh osnovnih sredstev. Pravzaprav je Finska upravičene stroške izračunala v skladu s temi določbami in so znašali 25 935 928 EUR (glej uvodno izjavo 22 in tabelo III).
- (b) Glede uporabljenega elementa pomoči je Finska predložila izračun, katerega verodostojnost je navzkrižno preverila Komisija. Za ukrep 1, poroštvo, ki ga je dodelilo mesto Mikkeli, se za izračun elementa pomoči lahko uporablja obvestilo o poroštvih 2000. Za izračun elementa pomoči so predvidene tri metode, ena izmed njih pa je izračun „po kakršni koli drugi objektivno utemeljeni in splošno sprejeti metodi“ (oddelek 3.2 obvestila o poroštvih 2000). Finska je primerjala tržno obrestno mero za primerljivo poroštvo s premijo za poroštvo, ki jo je dejansko zaračunalo mesto Mikkeli, kar je pravzaprav objektivno utemeljena in splošno sprejeta metoda. Za ukrep 2 element pomoči sestoji iz vrednosti zemljišča in stroškov za izravnavo zemljišča, kar je tudi sprejemljivo. Za sredstva podjetja Finnvera in Ministrstva za trgovino in industrijo ta sklep ne velja, vendar bi bilo treba, če bi se obravnavala, kot da zajemajo državno pomoč, upoštevati tudi element pomoči. Finska je zagotovila izračun za element pomoči v posojilu podjetja Finnvera, ki je verodostojen. Pri neposrednih dotacijah Ministrstva za trgovino in industrijo se je upošteval celoten znesek. Ob upoštevanju elementa pomoči v ukrepih, ki so jih odobrili mesto Mikkeli, podjetje Finnvera in Ministrstvo za trgovino in industrijo, skupni element pomoči (izračunan kot bruto ekvivalent dotacije) znaša 3 617 143 EUR (glej tabelo II).
- (151) Element pomoči v vrednosti 3 617 143 EUR ustreza 13,95-odstotni intenzivnosti pomoči skupnih upravičenih stroškov v vrednosti 25 935 928 EUR. Intenzivnost pomoči je zato pod pragom 24 %.
- (152) V skladu s točko 4.10 smernic o regionalni pomoči 1998 je pomoč za začetne investicije pogojena z ohranitvijo investicije za najmanj pet let. Finska je potrdila, da se bo zadevna naložba ohranjala najmanj pet let.
- (153) V skladu s točko 4.2 smernic o regionalni pomoči 1998 mora upravičenec k financiranju investicije prispevati vsaj 25 % finančnih sredstev. Finska je potrdila, da je to veljalo tudi v zadevnem primeru.
- (154) Komisija ugotavlja, da je bila vloga za pomoč predložena pred začetkom dela na projektu v skladu s točko 4.2 smernic o regionalni pomoči in da se pravila o kumulaciji pomoči spoštujejo, kot predvideva točka 4.18 smernic o regionalni pomoči 1998, ter da prag regionalne pomoči ni bil presežen.
- (155) Na podlagi navedenih utemeljitev je Komisija sklenila, da ukrepa 1 in 2 izpolnjujeta pogoje smernic o regionalni pomoči 1998 in sta zato združljiva.
- 7.3.2. Nakup zemljišč (ukrep 3)**
- (156) Običajno se načelo vlagatelja v tržnem gospodarstvu uporablja tudi, ko zemljišča ali druga sredstva kupi država. Tak nakup bi lahko zajemal državno pomoč, če se ga ne more obravnavati kot normalni trgovinski posel. Tudi če javni organ kupi blago in storitve po tržni ceni, je lahko državna pomoč vseeno prisotna, če se izkaže, da država ni dejansko potrebovala zadevnih zemljišč ali sredstev ⁽⁴⁶⁾.
- (157) V skladu s tem mora Komisija oceniti, ali se nakup zemljišč lahko obravnava kot normalni trgovinski posel. Zato je treba proučiti, ali je cena, ki jo je plačalo mesto Mikkeli, odražala vrednost kupljenih zemljišč in zgradbe.
- (158) Zainteresirana stran trdi, da zasebni vlagatelj v tržnem gospodarstvu ne bi hotel plačati 6,7 milijona EUR za tovarniške zgradbe, ki jih je mesto Mikkeli kupilo po tej ceni.
- (159) Vendar je Finska Komisiji zagotovila kazalnik vrednosti zemljišč. Po navedbah Finske je imela zasebna banka [...] hipoteko v vrednosti 7,5 milijona EUR na eno izmed zemljišč, prodanih v času nakupa ⁽⁴⁷⁾.

⁽⁴⁵⁾ Odločba Komisije v zadevi N238/1999, dopis Finski z dne 13. decembra 1999 glede karte regionalnih pomoči 2000–2006.

⁽⁴⁶⁾ Glej zadevo T-14/96, Bretagne Angleterre Irlande (BAI) proti Komisiji, [1999] Recueil, str. II-139, točka 71, združeni zadevi T-116/01 in T-118/01, P & O European Ferries (Vizcaya), SA in Diputación Foral de Vizcaya proti Komisiji, [2003] Recueil, str. II-02957, točka 114 in naslednje.

⁽⁴⁷⁾ Glej uvodno izjavo (25); ob prenosu lastništva zemljišča mestu Mikkeli zemljišče ni bilo obremenjeno s hipotekami.

(160) Finska je Komisijo obvestila, da ocena zemljišča ne obstaja. Komisija meni, da bi vrednost hipoteke, ki jo ima zasebna banka, lahko razkrila vrednost zemljišča. Banka bo pred sprejetjem zavarovanj s premoženjem ocenila zadevno zemljišče, saj bo banka, če dolжник ne bo mogel poplačati svojih dolgov, lahko uveljavila hipoteko.

(161) Za zadevna zemljišča je mesto Mikkeli plačalo nakupno ceno v vrednosti 6 646 787 EUR, kar je manj kot zabeležen znesek hipoteke, ki jo je imel v lasti zasebni akter na enem od zemljišč pred zaključkom prodajnega postopka. Poleg tega zemljišča je bilo mestu Mikkeli prodanih pet drugih zemljišč in zgradba. Komisija ugotavlja tudi, da je mesto Mikkeli zemljišča kupilo z namenom, da jih spremeni v stanovanjsko območje s spremembami lokalnih načrtov, zemljišča pa so se nahajala blizu mestnega središča in v privlačnem stanovanjskem območju.

(162) Na podlagi navedenega se ovržejo pomisleki Komisije iz prve odločitve o začetku postopka glede cene, plačane za zemljišča in zgradbe. Mesto Mikkeli je tako zemljišča in zgradbo kupilo po ceni, ki je odražala njihovo vrednost, preskus za vlagatelje v tržnem gospodarstvu pa je bil izpolnjen. Komisija je zato sklenila, da ukrep ne zajema državne pomoči.

7.3.3. Poroštvo, dodeljeno 8. marca 2004 (ukrep 4), in poroštvo, dodeljeno 10. maja 2004 (ukrep 5)

(163) V zvezi s poroštvom, dodeljenim junija 2000, je treba razlikovati več korakov (dodelitev porošstva, plačilo v okviru porošstva, sprememba pogojev posojila; glej uvodno izjavo 132). Zato se v nadaljevanju prouči, ali sta poroštvu, dodeljeni marca 2004 in maja 2004, pomenili državno pomoč. Vprašanje, ali bi spremembe pogojev posojila lahko zajemale državno pomoč, se prouči kot del ukrepa 6 (glej uvodno izjavo 188–195).

Obstoj državne pomoči

(164) Ukrep 4: V nasprotju s trditvami Finske, predstavljenimi v uvodni izjavi (92), Komisija meni, da pretvorba obstoječih obveznosti v novo poroštvo lahko pomeni državno pomoč. V tem okviru je treba razlikovati med veljavno pomočjo in novo pomočjo. Oprelitev veljavne pomoči vključuje posamezne ukrepe pomoči, ki so obstajali pred začetkom veljavnosti Pogodbe (člen 1(b) postopkovne uredbe). V nasprotju je nova pomoč „vsaka pomoč [...], ki ni veljavna pomoč, vključno s spremembami

veljavne pomoči“ (člen 1(c) postopkovne uredbe). Uredba Komisije (ES) št. 794/2004 z dne 21. aprila 2004 o izvajanju Uredbe Sveta (ES) št. 659/1999⁽⁴⁸⁾ določa, da je sprememba „katera koli sprememba, razen preoblikovanja povsem formalne ali upravne narave, ki ne more vplivati na ocenjevanje združljivosti ukrepa pomoči s skupnim trgov“.

(165) Pravzaprav je mesto Mikkeli 8. marca 2004 dodelilo novo poroštvo, ki je zavarovalo novo posojilo banke Tapiola 14. aprila 2004. Novo poroštvo se ne more obravnavati kot nadaljevanje starega porošstva, saj je bilo dodeljeno za novo posojilo z novimi pogoji. Dejstvo, da je to posojilo nadomestilo posojilo, ki ga je banka Tapiola dodelila leta 1992 in ki ga je že zajamčilo mesto Mikkeli, stališča Komisije ne spremeni. Čeprav je res, da je bilo novo posojilo v vrednosti neporavnane kapitala starega posojila in je bila obrestna mera ugodnejša za podjetje Karjaportti (4,5 % letno za staro posojilo; 4 % letno za novo posojilo), se je spremenilo trajanje posojila (staro posojilo bi moralo biti poplačano po desetih letih od dodelitve, to je novembra 2002, novo posojilo pa je lahko odplačano do leta 2014). Na splošno je znesek novega posojila (kapital in obresti za obdobje 2004–2014) višji od zneska starega posojila. V skladu s tem sta se z dodelitvijo novega porošstva tveganje mesta Mikkeli in znesek ukrepa povečala v primerjavi s starim poroštvom. Dodelitev novega porošstva je treba obravnavati kot spremembo starega porošstva, ki dovoljuje uvrstitev novega porošstva kot nove pomoči. V skladu s tem se utemeljitev Finske, da je bilo staro poroštvo dodeljeno pred pristopom Finske in se zato lahko obravnava kot veljavna pomoč ter da novega porošstva ni mogoče obravnavati kot poroštvo, ki vsebuje dodelitev nove pomoči, lahko zavrne.

(166) Vprašanje, ali je poroštvo upravičencu dodelilo prednost, se lahko oceni na podlagi obvestila o poroštvih 2008. Ob odobritvi ukrepa je veljalo obvestilo o poroštvih 2000. Vendar se bo Komisija pri oceni ukrepa zanašala na obvestilo o poroštvih 2008, kot je razloženo v uvodni izjavi (134). V skladu s točko 3.2 obvestila o poroštvih 2008 izpolnjevanje štirih kumulativnih zahtev izključuje obstoj državne pomoči znotraj posameznega državnega porošstva (glej uvodno izjavo 135). Poroštvo v postopku ocenjevanja zajema 100 % posojila. To zadostuje za trditev, da obstoj državne pomoči ne more biti izključen na podlagi točke 3.2 obvestila o poroštvih 2008. Poleg tega in v nasprotju s trditvami Finske Komisija meni, da je bilo podjetje Karjaportti v težavah v smislu smernic za reševanje in prestrukturiranje 1999 že marca 2004 (glej uvodno izjavo 123–128), kar je nadaljnji razlog, da poroštvo ne more spadati pod točko 3.2 obvestila o poroštvih 2008.

⁽⁴⁸⁾ UL L 140, 30.4.2004, str. 1.

(167) Obenem je bilo poroštvo dodeljeno brez provizije za poroštvo, čeprav je bilo podjetje v težavah, tveganje za mesto Mikkeli pa je bilo veliko. Poroštvo je zajemalo 100 % zadevnega posojila, kar pomeni, da je organ dodelitve sam nosil tveganje neplačila upravičenca in da je bilo poroštvo dodeljeno kot absolutno poroštvo, tj. da je garant odgovoren za glavnico, kot če bi bila garantova, in upnik lahko zaprosi garanta za odplačilo glavnice, ko glavnica zapade.

(168) Poleg tega Finska meni, da je ukrep v skladu z načelom vlagatelja v tržnem gospodarstvu, zlasti ker so bili udeleženi zasebni akterji. To trditev je mogoče zavrniti. Glede na informacije, ki jih je predložila Finska, zasebni akterji upravičencu niso dodelili poroštev, temveč posojila. Drugič, posojila zasebnih akterjev niso bila dodeljena ob istem času kot zjamčena posojila za pokojnine. Tretjič, obrestna mera, ki jo je za posojilo zahteval vsaj eden od zasebnih akterjev, je že bila višja kot obrestna mera za posojilo za pokojnine. Še pomembneje je, da so se zasebni akterji strinjali le s kratkoročnimi posojili z nekajmesečnim trajanjem, poroštvo, ki ga je dodelilo mesto Mikkeli, pa je zajemalo posojilo z desetletnim obdobjem trajanja.

(169) Na podlagi navedenega Komisija meni, da ukrep dodeljuje prednost podjetju Karjaportti. Poleg tega ukrep 4 izpolnjuje vse druge zahteve za obstoj državne pomoči. Kot je podrobno opisano v uvodnih izjavah 133, 140 in 141, tudi to poroštvo zajema državna sredstva in se pripíše državi, je selektivno ter izkrivlja konkurenco in vpliva na trgovino med državami članicami.

(170) Ukrep 5: Trditev Finske, da je bil ukrep odobren za nadaljevanje naložbe iz leta 2000, se lahko zavrne, saj je bilo poroštvo nedvoumno nov ukrep.

(171) V skladu s točko 3.2 obvestila o poroštvih 2008 izpolnjevanje štirih kumulativnih zahtev izključuje obstoj državne pomoči znotraj posameznega državnega porošstva (glej uvodno izjavo 135). Kot pri ukrepu 4 poroštvo v postopku ocenjevanja zajema 100 % posojila in podjetje Karjaportti je maja 2004 že bilo v težavah v smislu smernic za reševanje in prestrukturiranje 1999 (glej uvodne izjave 123–128). V skladu s tem poroštvo ne spada pod točko 3.2 obvestila o poroštvih 2008.

(172) Obenem je bilo poroštvo dodeljeno brez provizije za poroštvo, podobno kot pri ukrepu 4, čeprav je bilo podjetje v težavah, tveganje za mesto Mikkeli pa se je

lahko štelo za veliko. Poroštvo je zajemalo 100 % zadevnega posojila in je bilo dodeljeno kot absolutno poroštvo. V skladu s tem Komisija v zadevnem primeru v nasprotju s Finsko meni, da ukrep podjetju Karjaportti dodeljuje prednost.

(173) Poleg tega ukrep 5 izpolnjuje vse druge zahteve za obstoj državne pomoči. Kot je podrobno opisano v uvodnih izjavah 133, 140 in 141, tudi to poroštvo zajema državna sredstva in se pripíše državi, je selektivno ter izkrivlja konkurenco in vpliva na trgovino med državami članicami.

(174) Na podlagi navedenega je Komisija sklenila, da ukrepa 4 in 5 pomenita državno pomoč.

Združljivost

(175) Finska ni predložila utemeljitev glede združljivosti ukrepa 4. Pri ukrepu 5 se je Finska sklicevala na člen 107(3)(a) PDEU in smernice o regionalni pomoči 1998 (glej uvodno izjavo 95). Vendar pa smernice za regionalno pomoč 1998 ne morejo biti podlaga za združljivost, saj je bilo podjetje Karjaportti ob dodelitvi dveh poroštev v težavah (glej uvodne izjave 123–128). V skladu s smernicami o regionalni pomoči 1998 je treba pomoč podjetjem v težavah oceniti v okviru smernic za reševanje in prestrukturiranje ⁽⁴⁹⁾. Zato Komisija najprej ocenjuje, ali sta ukrepa 4 in 5 združljiva kot pomoč za reševanje in prestrukturiranje v skladu s smernicami za reševanje in prestrukturiranje. Ob dodelitvi so se uporabljale smernice za reševanje in prestrukturiranje 1999 ⁽⁵⁰⁾.

(176) V skladu s smernicami za reševanje in prestrukturiranje 1999 mora pomoč za reševanje izpolnjevati določene zahteve, ki jih proučevani ukrep ne izpolnjuje.

(a) Čeprav ukrepi zajemajo likvidnostno pomoč v obliki porošstva (točka 23(a) smernic za reševanje in prestrukturiranje 1999), posojila, ki jih zajemajo zadevna porošstva, niso bila dodeljena po obrestni meri, ki bi bila vsaj primerljiva z ugotovljenimi obrestnimi merami za posojila zdravim podjetjem (referenčna obrestna mera za Finsko marca 2004: 4,43 %, zvišana za 100 bazičnih točk; referenčna obrestna mera za Finsko maja 2004: 4,43 %, zvišana za 100 bazičnih točk).

(b) Drugič, porošstva niso bila povezana s posojilom, ki naj bi bilo povrnjeno v roku, ki ni daljše od dvanajstih mesecev po izplačilu zadnjega obroka podjetju (točka 23(b) smernic za reševanje in prestrukturiranje 1999).

⁽⁴⁹⁾ Glej opombi 10 in 21 točke 4.4 smernic o regionalni pomoči 1998.

⁽⁵⁰⁾ V skladu z oddelkom 6 smernic za reševanje in prestrukturiranje 1999 so se uporabljale do 9. oktobra 2004; glej opombo 37.

- (c) Tretjič, Finska ni zagotovila informacij, da je bila pomoč zajamčena na podlagi resnih socialnih težav in ni imela škodljivih učinkov na druge države članice (točka 23(c) smernic za reševanje in prestrukturiranje 1999).
- (d) Četrtič, poroštva niso bila povrnjena v roku 6 mesecev, niti niso imela oblikovanega načrta prestrukturiranja v smislu smernic za reševanje in prestrukturiranje 1999 (točka 23(d) smernic za reševanje in prestrukturiranje 1999).
- (e) Poleg tega ni bilo znakov, da so bila poroštva omejena na znesek, ki je potreben, da lahko podjetje posluje v obdobju, v katerem je odobrena pomoč (točka 23(e) smernic za reševanje in prestrukturiranje 1999).
- (177) Ukrepa 4 in 5 poleg tega ne izpolnjujeta vseh zahtev za pomoč za prestrukturiranje, opredeljenih v smernicah za reševanje in prestrukturiranje 1999.
- (a) Prvič, ukrepi niso bili pogojeni z izvajanjem načrta za prestrukturiranje (točka 31 smernic za reševanje in prestrukturiranje 1999). Ugotavlja se, da ni bil oblikovan načrt za prestrukturiranje v smislu točke 32 in naslednjih smernic za reševanje in prestrukturiranje 1999.
- (b) Drugič, od upravičencev pomoči se pričakuje, da bodo k načrtu prestrukturiranja znatno prispevali iz svojih sredstev (točka 40 smernic za reševanje in prestrukturiranje 1999), pri proučevanih ukrepih pa ni znakov o lastnih prispevkih upravičenca.
- (c) Tretjič, za preprečevanje škodljivega izkrivljanja konkurence je treba sprejeti izravnalne ukrepe (točka 37 smernic za reševanje in prestrukturiranje 1999). Taki ukrepi niso bili zagotovljeni.
- (178) Zato Komisija meni, da ukrepi niso bili dodeljeni v skladu s smernicami za reševanje in prestrukturiranje 1999.
- (179) Treba je še proučiti, ali bi lahko bila ukrepa 4 in 5 združljiva na podlagi katere druge izjeme, določene v členih 107(2) in (3) PDEU.
- (180) Izjeme iz člena 107(2) PDEU se v tem primeru ne uporabljajo, ker ta ukrepa nimata socialnega značaja, nista bila dodeljena posameznim potrošnikom, nista bila namenjena povrnitvi škode, ki so jo povzročile naravne nesreče ali izjemni dogodki, in nista bila dodeljena gospodarstvu nekaterih območij Zvezne republike Nemčije, ki jih je prizadela delitev te države.
- (181) Dodatne izjeme so določene v členu 107(3) PDEU.
- (182) Člen 107(3)(a) PDEU določa, da se „pomoč za pospeševanje gospodarskega razvoja območij, kjer je življenjska raven izjemno nizka ali kjer je podzaposlenost velika,“ lahko razglasi za združljivo z notranjim trgov. Podjetje Karjaportti se je ob dodelitvi nahajalo v takem območju.
- (183) Ob odobritvi ukrepov 4 in 5 so združljivost državne pomoči območjem, ki prejemajo pomoč, urejale smernice o regionalni pomoči 1998. V okviru navedenih smernic podjetja v težavah niso upravičena do regionalne pomoči. Komisija na podlagi navedenega ugotavlja, da pomoč ni upravičena do odstopanja, določenega v členu 107(3)(a) PDEU.
- (184) Člen 107(3)(b) PDEU določa, da se „pomoč za pospeševanje izvedbe pomembnega projekta skupnega evropskega interesa ali za odpravljanje resne motnje v gospodarstvu države članice“ lahko razglasi za združljivo z notranjim trgov. Komisija ugotavlja, da zadevna pomoč ni namenjena pospeševanju izvedbe pomembnega projekta skupnega evropskega interesa, našla pa tudi ni nobenega dokaza, da je namenjena odpravljanju resne motnje v gospodarstvu Finske. Komisija je na podlagi navedenega sklenila, da pomoč ni upravičena do odstopanja iz člena 107(3)(b) PDEU.
- (185) Člen 107(3)(d) PDEU določa, da se pomoč za pospeševanje kulture in ohranjanja kulturne dediščine lahko razglasi za združljivo s PDEU, kadar takšna pomoč ne škoduje trgovskim pogojem in konkurenci v Skupnosti v obsegu, ki je v nasprotju s skupnimi interesi. Ta člen očitno ne velja za zadevni primer.
- (186) Člen 107(3)(c) PDEU določa, da se lahko odobri državna pomoč za pospeševanje razvoja določenih gospodarskih dejavnosti ali določenih gospodarskih območij, kadar takšna pomoč ne spreminja trgovinskih pogojev v obsegu, ki bi bil v nasprotju s skupnimi interesi. Komisija je pripravila več smernic in sporočil, ki pojasnjujejo, kako bo uporabljala odstopanje iz tega člena. Vendar Komisija meni, da je zaradi narave in značilnosti pomoči očitno, da izjeme iz teh smernic in sporočil ne veljajo v tem primeru.

(187) Na podlagi navedenih utemeljitev Komisija meni, da ukrepa 4 in 5 vsebujeta državno pomoč, ki ni združljiva z notranjim trgovom.

7.3.4. Postopek prestrukturiranja pod nadzorom sodišča (ukrep 6)

(188) Glavna utemeljitev Finske, opisana v uvodnih izjavah 96–98, je, da mesto Mikkeli ni bilo bolj velikodušno kot drugi upniki podjetja, temveč da je mesto Mikkeli delovalo skupaj s zasebnimi upniki upravičenca in pod enakimi pogoji. V skladu s tem je ravnalo kot zasebni vlagatelj v tržnem postopku, ko je soglašalo s programom prestrukturiranja.

(189) Prvo vprašanje, ki ga je treba preveriti v tem okviru, je, ali preskus nosilcev dejavnosti v tržnem gospodarstvu velja v situacijah, ko ena ali več javnih oseb, katerih ravnanje se pripiše državi, izvede več ukrepov v povezavi z enim podjetjem. Splošno sodišče je to vprašanje obravnavalo v BP Chemicals proti Komisiji⁽⁵¹⁾. V skladu s sodiščem dejstvo, da je javno podjetje že dodelilo kapitalske injekcije hčerinski družbi, ki so uvrščene pod „pomoč“, ne pomeni samodejno, da nadaljnja kapitalska injekcija ne more biti uvrščena kot naložba, ki izpolnjuje preskus za zasebne vlagatelje v tržnem gospodarstvu. Vendar mora Komisija ugotoviti, ali je več ukrepov v povezavi z enim podjetjem lahko razumno ločenih in ali se lahko obravnavajo kot posamezni ukrepi. V skladu s Sodiščem je v tem okviru treba upoštevati kronologijo zadevnih ukrepov, njihov namen in položaj hčerinske družbe v času sprejetja vsake odločitve, da se dodeli injekcija⁽⁵²⁾.

(190) V zadevnem primeru mora Komisija ugotoviti, ali so lahko poročila, dodeljena marca in maja 2004 (ukrep 4 in ukrep 5), ločena od postopka prestrukturiranja pod nadzorom sodišča (ukrep 6). Čeprav je res, da so bili vsi trije ukrepi odobreni v roku enega leta, Komisija ugotavlja, da imajo učinek v različnih okvirih. Medtem se je začel postopek prestrukturiranja pod nadzorom sodišča, v katerem so sodelovali vsi upniki podjetja. Namen ukrepa 6 torej ni bil več, da se podjetju omogoči ponovno uspešno delovanje brez nesolventnosti s pridobitvijo novega denarja zasebnih bank. Pravzaprav je mesto Mikkeli, tako kot vsi drugi upniki v svojih vlogah kot upniki, želelo čim bolj povečati izterjavo svojih neporavnanih zahtevkov v okviru omejitev nacionalne stečajne zakonodaje. Zato Komisija meni, da je ukrep 6 lahko ločen od ukrepov 4 in 5.

(191) Kot je opisano v uvodni izjavi 31, je podjetje Karjaportti skupaj s svojimi zasebnimi upniki vložilo zahtevek za postopek prestrukturiranja pod nadzorom sodišča na okrožnem sodišču mesta Mikkeli v skladu z Zakonom o prestrukturiranju podjetij 47/1993. Sodišču je bil predložen program prestrukturiranja, skupaj s podrobnostmi ukrepov, ki so trenutno v postopku ocenjevanja. Sodišče je po pregledu podrobnosti odobrilo program prestrukturiranja. Komisija ugotavlja, da je za podjetje Karjaportti veljal postopek prestrukturiranja pod nadzorom sodišča v okviru finske zakonodaje. Pravzaprav je namen takega postopka prestrukturiranja rehabilitacija problematičnega podjetja dolžnika s sposobnostjo preživetja, da se zagotovi njegovo nadaljnje uspešno delovanje in se dosežejo dogovori za plačilo dolga. Zato Komisija meni, da se lahko ukrepi, ki jih je mesto Mikkeli sprejelo med postopkom prestrukturiranja pod nadzorom sodišča, ocenijo v skladu z načelom vlagatelja v tržnem gospodarstvu.

(192) V skladu s sodno prakso Magefesa⁽⁵³⁾ lahko, če je država velikodušnejša kot drugi upniki podjetja, ukrepi v okviru postopka prestrukturiranja pod nadzorom sodišča pomenijo državno pomoč. V skladu s tem Komisija preverja, ali so bili zasebni in javni upniki dejansko enako obravnavani v postopku prestrukturiranja.

(193) Komisija ugotavlja, da se [...] dolgovi prestrukturiranja (približno [30–70] %) dolguje zasebnim upnikom. Glavni zasebni upniki so Nordea Bank, Pohjola Bank in Nordea Financing. Drugič, treba je upoštevati, da so bili upniki podjetja Karjaportti razdeljeni v različne skupine v skladu z njihovo uvrstitvijo. Skupaj z zasebnimi upniki Nordea Bank, OKO/Pohjola Bank in Nordea Financing ter specializiranim finančnim podjetjem v državni lasti Finnvera je mesto Mikkeli spadalo k skupini upnikov velikih zavarovanih dolgovi. Kot je razvidno iz tabele IV, ima mesto Mikkeli znotraj teh velikih zavarovanih dolgovi [10–40]-odstotni delež, zasebni upniki pa imajo skupaj [30–70]-odstotni delež. Podjetje Finnvera ima [10–40]-odstotni delež.

(194) V nadaljevanju je podrobneje ocenjen vsak ukrep, ki ga je sprejelo mesto Mikkeli:

(195) Znižanje obrestnih mer za zavarovane dolge: Kot je razvidno iz tabele V, so bile obrestne mere za posojila in druge dolge (neplačane stroške), ki so se upoštevali kot „veliki zavarovani dolgi“, enaki za zasebne in javne upnike, razen za [...]. Ta upnik je prejel obrestno mero [...] EURIBOR za vse neporavnane zneske od začetka postopka prestrukturiranja, drugi upniki pa so za del neporavnanih zneskov prejeli le [...] EURIBOR, znižan za [...] % do leta 2010. Ta razlika je nastala, saj je bil

⁽⁵¹⁾ Zadeva T-95/11 BP, Chemicals proti Komisiji, [1998] Recueil, str. II-3235.

⁽⁵²⁾ Zadeva T-95/11, BP Chemicals proti Komisiji, [1998] Recueil, str. II-3235, točki 171 in 172.

⁽⁵³⁾ Glej zadevo C-480/98, Kraljevina Španija proti Komisiji, [2000] Recueil, str. I-08717, točka 19.

[...] najvišje uvrščen glede zavarovanj s premoženjem, ki jih je zagotovilo podjetje Karjaportti. Upošteva se, da višja uvrstitev [...] upravičuje razliko v uporabljenih obrestnih merah.

(196) Odlog plačila posojil: Zahtevki mesta Mikkeli so bili odloženi za enako obdobje kot zahtevki drugih zavarovanih dolžnikov. Kot je razvidno iz tabele VI, mora podjetje Karjaportti plačevati obroke vsem zavarovanim upnikom od julija 2009 do leta 2015, ko zapade največji del obrokov (43 % kapitala vsakega zavarovanega dolga). Obroki, ki morajo biti plačani vsakemu upniku, so vsi v enakem razmerju v primerjavi s skupnim zneskom zahtevka zadevnega upnika (2 % neporavnane zneska za prve tri obroke, 4 % za naslednja dva obroka in 6 % za preostali obrok). Zadnji obrok predstavlja 43 % kapitala za vsakega zavarovanega upnika. V skladu s tem mesto Mikkeli ni bilo obravnavano slabše kot zasebni upniki v podobnem položaju.

(197) Pogojna opustitev dolga: V skladu s programom prestrukturiranja, kot je opisano v uvodnih izjavah 42 in 43, zneski, ki bodo opuščeni na koncu postopka prestrukturiranja pod nadzorom sodišča, če ne bodo izpolnjene določene gospodarske zahteve, temeljijo na primerjavi med vrednostjo zavarovanja v premoženju, če bo podjetje Karjaportti še naprej delovalo, in vrednostjo zavarovanja v premoženju v primeru realizacije, ki je ugotovljena za vsakega zadevnega upnika, pri čemer se upošteva njihova uvrstitev. Vrednost zavarovanja v premoženju v obeh primerih sta ugotovila dva neodvisna cenilca v času oblikovanja programa prestrukturiranja na podlagi primerljivih cen in informacij o najemu. Ob upoštevanju tega ozadja [...] ni treba opustiti dolgov na koncu postopka prestrukturiranja pod nadzorom sodišča, saj je najvišje uvrščeni upnik. Zneski za druge upnike so bili prav tako ugotovljeni po navedeni metodologiji, ugotovljeni zneski pa so predstavljeni v uvodni izjavi 43. Metodologija, uporabljena pri ugotavljanju zadevnih zneskov, je verodostojna, zlasti ker je povezala zadevno uvrstitev z vrednostjo zadevnega zavarovanja v premoženju v obeh primerih. V praksi je izračun temeljil na ocenah neodvisnih strokovnjakov, enaka načela pa so bila uporabljena pri vseh upnikih pri določanju zneskov, za katere so lahko dolgovi prestrukturiranja največ znižani po koncu postopka prestrukturiranja pod nadzorom sodišča. Ob upoštevanju tega so bili vsi upniki enako obravnavani.

(198) Na splošno Komisija meni, da mesto Mikkeli med postopkom prestrukturiranja pod nadzorom sodišča ni bilo obravnavano slabše kot zasebni upniki. Kadar so se pojavile razlike v primerjavi z drugimi upniki, so jih upravičile različne kakovosti zavarovanj v premoženju v lasti zadevnih upnikov. Zato je treba ob upoštevanju

zgoraj navedenega skleniti, da upravičenec ni imel prednosti v smislu člena 107(1) PDEU zaradi postopka prestrukturiranja pod nadzorom sodišča. Pomisleki, ki jih je imela Komisija v prvi odločitvi o začetku postopka, se ovržejo in ukrepi, opisani v uvodnih izjavah 31–43, ne pomenijo državne pomoči.

7.3.5. Nakup delnic (ukrep 7)

(199) Prvič, Komisija ugotavlja, da nakup delnic ni bil del postopka prestrukturiranja pod nadzorom sodišča.

(200) Finska trdi, da je mesto Mikkeli pri nakupu delnic ravnalo v skladu z načelom zasebnega vlagatelja v tržnem gospodarstvu. Prvič, če upoštevamo logiko v zadevi BP Chemicals (glej uvodne izjave 189–191), je treba ugotoviti, ali se lahko načelo zasebnega vlagatelja v tržnem gospodarstvu uporablja v ukrepu 7, saj je mesto Mikkeli podjetju Karjaportti v preteklosti že odobrilo ukrepe pomoči. V tem okviru Komisija ugotavlja, da sta bila ukrepa 4 in 5 sprejeta pred začetkom postopka prestrukturiranja pod nadzorom sodišča, nakup delnic pa je potekal šele po njem. Poleg tega je bilo, čeprav je bil namen ukrepov 4 in 5, da se upravičencu dovoli nadaljnji dostop do likvidnosti, po začetku postopka prestrukturiranja pod nadzorom sodišča jasno, da bodo navedene potrebe obravnavane znotraj takega postopka. Zato se lahko ukrep 7 loči od ukrepov 4 in 5, načelo vlagatelja v tržnem gospodarstvu pa se načeloma lahko uporablja za ukrep 7.

(201) Kot je opisano v uvodni izjavi 156, se načelo vlagatelja v tržnem gospodarstvu uporablja, ko zemljišča ali druga sredstva kupi država. Finska je zagotovila vrednotenje vrednosti delnic, ki jo je opravil [...] ⁽⁵⁴⁾, agencija za upravljanje nepremičnin s sedežem v Helsinkih. Vrednotenje z dne 29. marca 2005 je delnice v nepremičninskem podjetju ocenilo na vrednost med 1 milijonom EUR in 1,1 milijona EUR. Vrednotenje je temeljilo na vrednosti nepremičnine v lasti podjetja. Za ugotovitev vrednosti sta se uporabljali dve metodi: kapitalska vrednost po tržni najemnini (glede na stanovanjsko statistiko finskih statističnih podatkov) in vrednost nadaljnje prodaje (glede na cene ponudbe).

(202) V času prodaje delnic je bila nepremičnina oddana v najem pod ravno tržne najemnine. Po podatkih vrednotenja bi se raven tržne najemnine lahko dosegla v dveh letih z najvišjo letno rastjo najemnine. V skladu s tem je bila vrednost nepremičnine prilagojena v času nakupa in na koncu je mesto Mikkeli delnice kupilo po ceni 860 000 EUR.

⁽⁵⁴⁾ Glej [...].

(203) Vrednotenje je izvedel neodvisni strokovnjak. Uporabljen metoda, kot je opisano zgoraj, je bila, da se je najprej preverila kapitalska vrednost po tržni najemnini in nato vrednost nadaljnje prodaje. Obe vrednosti sta temeljili na tržnih podatkih in sta bili uporabljeni pri določanju vrednosti delnic, ki je bila prav tako prilagojena prevladujoči višini najemnini v času nakupa. Metodologija se šteje za verodostojno. Komisija je sklenila, da so bile delnice podjetja Kiinteistö Oy Suksimäki kupljene po tržni ceni ter da ukrep ni dodelil prednosti podjetju Karjaportti.

(204) Na podlagi navedenega se ovržejo pomisleki Komisije iz odločitve o začetku postopka in Komisija je sklenila, da ukrep ne zajema državne pomoči.

7.3.6. Pretvorba neplačanih obrestnih mer v posojila (ukrep 8)

Obstoj državne pomoči

(205) Finska trdi, da je pretvorba neplačanih obrestnih mer v posojila običajen ukrep v postopku prestrukturiranja pod nadzorom sodišča. Res je, da je lahko tak ukrep neločljivo povezan s postopkom prestrukturiranja pod nadzorom sodišča. V zadevnem primeru je bila pretvorba neplačanih obrestnih mer v posojila leta 2005 načeloma že določena v programu prestrukturiranja za vse upnike velikih zavarovanih dolgov ([dva zasebna upnika] in podjetje Finnvera). Ob upoštevanju tega Komisija meni, da pretvorba neplačanih obrestnih mer v posojila ni državna pomoč. Vendar je treba preveriti, ali je obrestna mera mesta Mikkeli, ki jo je zaračunalo podjetju Karjaportti, vsebovala prednost za podjetje.

(206) V tem okviru Finska meni, da je mesto Mikkeli ravnalo v skladu z načelom zasebnega vlagatelja v tržnem gospodarstvu, saj so zasebni upniki, skupaj z mestom Mikkeli, pretvorili neplačane obrestne mere v posojila. Kot tudi za postopek prestrukturiranja pod nadzorom sodišča Komisija meni, da načelo zasebnega vlagatelja v tržnem gospodarstvu lahko velja za ukrep 8, saj je ta ukrep ločen od ukrepov 4 in 5 (glej uvodne izjave 189–191). Pri uporabi načela zasebnega vlagatelja v tržnem gospodarstvu v zadevnem primeru Komisija ugotavlja naslednje: res je, da pretvorba ni veljala le za mesto Mikkeli, temveč tudi za [zasebna upnika], vendar pa zaračunana obrestna marža za posojila ni bila enaka. Pravzaprav je [en zasebni upnik] zaprosil za 3-mesečni EURIBOR, zvišan za 1,5 %, in [drugi zasebni upnik] za 3-mesečni EURIBOR, zvišan za 2 %, mesto Mikkeli pa je zaprosilo za le 3-mesečni EURIBOR, zvišan za 0,3 %. Zato je obrestna mera, ki jo je mesto Mikkeli zaračunalo za posojilo, za 1,2 % nižja od obresti, ki jo je zaračunal [en zasebni upnik], in za 1,7 % nižja od obresti, ki jo je zaračunal [drugi zasebni upnik]. Zato se trditev, da je mesto Mikkeli delovalo pod enakimi pogoji kot zasebni upniki, lahko zavrne. Ob upoštevanju razlike v obrestnih merah je mogoče izključiti tudi to, da je mesto Mikkeli za posojilo zaračunalo

tržno provizijo. Zato posojilo, v katerega je mesto Mikkeli pretvorilo neplačane obrestne mere, zagotavlja prednost podjetju Karjaportti.

(207) Poleg tega ukrep 8 izpolnjuje vse druge zahteve za obstoj državne pomoči. Kot je podrobno opisano v uvodnih izjavah 133, 140 in 141, posojilo zajema državna sredstva in se pripiše državi, je selektivno ter izkrivlja konkurenco in vpliva na trgovino med državami članicami.

(208) Na podlagi navedenega je Komisija sklenila, da ukrep 8 pomeni državno pomoč.

Združljivost

(209) Finska ni predložila nobenih utemeljitev glede združljivosti ukrepa 8. Ker je bilo podjetje Karjaportti ob pretvorbi neplačanih obrestnih mer v težavah (glej uvodne izjave 123–129), Komisija najprej ocenjuje, ali je ukrep 8 združljiv kot pomoč za reševanje in prestrukturiranje v skladu s smernicami za reševanje in prestrukturiranje. V času dodelitve so se uporabljale smernice za reševanje in prestrukturiranje 2004 ⁽⁵⁵⁾.

(210) V skladu s smernicami za reševanje in prestrukturiranje 2004 mora pomoč za reševanje izpolnjevati določene zahteve, ki jih zadevni ukrep ne izpolnjuje.

(a) Čeprav ukrep zajema likvidnostno pomoč v obliki posojila (točka 25(a) smernic za reševanje in prestrukturiranje 2004), zaračunana obrestna mera ni primerljiva z ugotovljenimi obrestnimi merami za posojila zdravim podjetjem (referenčna obrestna mera za Finsko decembra 2005: 4,08 %, zvišana za 100 bazičnih točk; zaračunana obrestna mera za posojilo je bil 3-mesečni EURIBOR, zvišan za 0,3 %, kar je 19 decembra 2005 znašalo 2,486 %, zvišanih za 30 bazičnih točk).

(b) Drugič, Finska ni priglasila načrta prestrukturiranja v roku šestih mesecev od odobritve pomoči in trajanje ukrepa ni bilo omejeno na šest mesecev (točka 25(a) in (c) smernic za reševanje in prestrukturiranje 2004).

(c) Tretjič, načelo o enkratni pomoči (točka 25(e) smernic za reševanje in prestrukturiranje 2004) ni izpolnjeno, saj je podjetje prejelo nezdružljivo in nezakonito državno pomoč v preteklosti, ko je bilo v težavah.

⁽⁵⁵⁾ Glej točko 102 smernic za reševanje in prestrukturiranje 2004.

(211) Ukrep ne izpolnjuje vseh zahtev za pomoč za prestrukturiranje, opredeljenih v smernicah za reševanje in prestrukturiranje 2004.

(a) Prvič, ukrep ni pogojen z izvajanjem načrta za prestrukturiranje (točka 34 smernic za reševanje in prestrukturiranje 2004). Res je, da je bil program prestrukturiranja za podjetje Karjaportti oblikovan med postopkom prestrukturiranja pod nadzorom sodišča, vendar ni v skladu z zahtevami iz točke 35 smernic za reševanje in prestrukturiranje 2004 (obdobje trajanja 10 let, ni analize občutljivosti, ni obnovitve dolgoročne sposobnosti preživetja v smiselnem časovnem okviru).

(b) Drugič, od upravičencev pomoči se pričakuje, da bodo k načrtu prestrukturiranja znatno prispevali iz svojih sredstev (točka 43 smernic za reševanje in prestrukturiranje 2004), pri proučevanih ukrepih pa ni znakov o lastnih prispevkih upravičenca.

(c) Tretjič, ukrep ne izpolnjuje načela o enkratni pomoči, saj je podjetje prejelo nezdružljivo in nezakonito državno pomoč v preteklosti, ko je bilo v težavah.

(212) Skladno s tem Komisija meni, da ukrep ni bil odobren v skladu s smernicami za reševanje in prestrukturiranje 2004.

(213) Treba je še proučiti, ali bi lahko bil ukrep 8 združljiv na podlagi katere druge izjeme, določene v členih 107(2) in (3) PDEU. Komisija zaradi istih razlogov, kot so opredeljeni zgoraj za ukrepa 4 in 5 (glej uvodne izjave 179–186), meni, da ni izpolnjena nobena izjema. Zato je Komisija sklenila, da ukrep 8 zajema državno pomoč in ni združljiv z notranjim trgovom.

7.3.7. Odpis dolgov v računovodskih izkazih iz let 2006 in 2008 (ukrepa 9 in 10)

(214) Najprej je treba preveriti, ali bi ti odpisi dolgov lahko dodelili prednost podjetju Karjaportti. To bi veljalo, če mesto Mikkeli ne bi nadaljevalo z izterjavo dolgov, tj. če bi odpisalo zadevne dolgove.

(215) Kot je opisano v uvodni izjavi 105, je Finska potrdila, da je bil odpis dolgov le računovodski ukrep, ki ne vpliva na pravno razmerje med upnikom in dolžnikom, tj. da dolgovi niso bili opuščeni. V skladu z dokumenti, ki jih je predložila Finska, mesto Mikkeli nadaljuje z izterjavo dolgov.

(216) V skladu z načelom previdnosti pri dobri računovodski praksi in z Zakonom o računovodstvu 1336/1997 vrednost denarnih terjatev v bilanci stanja ne sme presegati njihove verjetne vrednosti. V skladu s tem so denarne terjatve, ki jih verjetno ni mogoče izterjati, zabeležene v izkazu dobička in izgube kot odhodek.

(217) Na podlagi navedenega Komisija meni, da je bil odpis dolgov opravljen le v finančnih računih mesta Mikkeli v skladu z računovodskimi standardi in da se zadevni zahtevki še nadalje poskušajo izterjati v okviru postopka prestrukturiranja pod nadzorom sodišča.

(218) Pomisleki Komisije iz prve odločitve o začetku postopka se ovržejo in Komisija je sklenila, da ukrep ni dodelil prednosti podjetju Karjaportti. Zato ukrepa 9 in 10 ne zajemata državne pomoči.

7.3.8. Odlog plačila dolgov od leta 2009 (ukrep 12)

Obstoj državne pomoči

(219) Trditev Finske, da je ukrep neločljivo povezan s postopkom prestrukturiranja pod nadzorom sodišča in ne zajema državne pomoči, se lahko zavrne. Odlog dolgov leta 2009 ni bil predviden v prvotnem programu prestrukturiranja in dejstvo, da bi tako prestrukturiranje potekalo v skladu z nacionalno zakonodajo, ni dovolj, da se izključi državna pomoč ⁽⁵⁶⁾.

(220) Načeloma se lahko tudi ukrepi za zniževanje stroškov, ki so običajno vključeni v proračun podjetja, upoštevajo kot državna pomoč. Pri odlogu dolgov Komisija tako ravnanje ocenjuje s preskusom zasebnega upnika ⁽⁵⁷⁾. V njem je država obravnavana kot javni upnik, ki tako kot zasebni upnik teži k pridobitvi zapadlih zneskov in v zvezi s tem sklepa pogodbe z dolžnikom, v skladu s katerimi se nakopičeni dolgovi prerazporedijo ali plačajo v obrokih, da se pospeši njihovo poplačilo ⁽⁵⁸⁾. Ugodnejša obravnava obstaja v smislu člena 107(1) PDEU, če se lahko dolgovani znesek javnemu upniku poplača po ugodnejših pogojih, kot bi jih dovolil zasebni upnik. Komisija upošteva utemeljitev Finske, da odlog plačila ni bil nikoli izvajan, saj je upravno sodišče mesta Kuopio (Kuopion Hallinto-Oikeus) prepovedalo njegovo izvajanje. Vendar je bil, kot navaja Finska, rok poplačila dolga vseeno podaljšan, posledica tega pa je bil odlog zapadlih plačil. V tem okviru Komisija ugotavlja, da se dejansko izvajanje odloga plačila razlikuje od priglašene

⁽⁵⁶⁾ Glej zadevo T-152/99, Hamsa proti Komisiji, [2002] Recueil, str. II-3049, točka 158.

⁽⁵⁷⁾ Glej zadevo T-36/99, Lenzing AG proti Komisiji, [2004] ZOdl, str. II-3597, točka 152.

⁽⁵⁸⁾ Glej zadevo C-342/96, Španija proti Komisiji, [1999] Recueil, str. I-2459, točka 46.

odloga v zvezi z zneski in časovnim okvirom. Znesek, katerega plačilo je mesto Mikkeli v resnici odložilo, je manjši kot prvotno priglašeni znesek, odlog plačila pa je bil dodeljen za krajša obdobja, kot je bilo prvotno priglašeno. Ob upoštevanju tega Komisija meni, da je bil priglašeni ukrep izvajan s spremembami. Ne glede na te spremembe Komisija ugotavlja, da noben zasebni upnik ne bi sprejel odloga plačila dolga v kateri koli obliki zaradi razlogov, opredeljenih v tej uvodni izjavi.

(221) Zasebni upnik bo običajno uveljavil svoje zahteve, če je prej sklenil sporazume o odlogu plačila dolgov, ki jih dolжник ni spoštoval⁽⁵⁹⁾. Nasprotno pa je mesto Mikkeli soglašalo z odlogom plačila dolga po tem, ko podjetje Karjaportti ni spoštovalo pogojev odloga plačila dolga, s katerim je soglašalo med postopkom prestrukturiranja pod nadzorom sodišča. Poleg tega ni posebnih razlogov za neuveljavitev, kot na primer višje zastave, zagotovljene mestu Mikkeli. O verjetni donosnosti in sposobnosti preživetja podjetja v prihodnosti Komisija meni, da glede na finančni položaj podjetja ni bilo razlogov za prepričanje, da bodo naložbe dosegle sprejemljivo raven donosnosti v razumnem obdobju. Ob dodelitvi je bilo podjetje Karjaportti v stečajnem postopku, poleg tega pa je od leta 2004 potekal postopek prestrukturiranja pod nadzorom sodišča. Ob upoštevanju tega Komisija ugotavlja, da hipotetični zasebni upnik v enakem položaju kot mesto Mikkeli ne bi sprejel nadaljnega odloga dolgov.

(222) V tem okviru Finska navaja, da je mesto Mikkeli delovalo pod enakimi pogoji kot drugi upniki podjetja Karjaportti.

(223) Pravzaprav je bil po navedbah Finske sporazum zasebnih upnikov glede priglašene odloga plačila dolgov pogojen s sporazumom mesta Mikkeli. Zdi se, da načrtovani odlog plačila dolgov ni predvideval enakih pogojev za vse zavarovane upnike. Če bi mesto Mikkeli odložilo plačilo neporavnanih dolgov do leta 2011, bi zasebni upniki še vedno prejeli obrok leta 2009. Ob upoštevanju tega se lahko utemeljitev Finske zavrne.

(224) Na podlagi navedenega je Komisija sklenila, da ukrep ne izpolnjuje preskusa zasebnega upnika in dodeljuje prednost podjetju Karjaportti.

(225) Glede drugih zahtev za obstoj državne pomoči v smislu člena 107(1) PDEU Komisija ugotavlja, da je mesto Mikkeli soglašalo z odlogom ter da zato zajema državna

sredstva in se pripiše državi. Poleg tega je ukrep selektiven. Ukrep poleg tega izkrivlja konkurenco in vpliva na trgovino med državami članicami, kot je podrobneje opisano v uvodnih izjavah 133, 140 in 141.

(226) Na podlagi navedenega je Komisija sklenila, da ukrep pomeni državno pomoč.

Združljivost

(227) Glavna utemeljitev Finske je bila, da ta ukrep ni zajemal državne pomoči, vendar pa je ukrep 12 priglasila kot pomoč za reševanje (glej uvodno izjavo 1). Pravzaprav je bilo podjetje Karjaportti v času, ko je mesto Mikkeli soglašalo z odlogom plačila dolga, v težavah v smislu točke 10(c) smernic za reševanje in prestrukturiranje 2004 (glej uvodne izjave 123–129). V skladu s tem je treba združljivost zadevnega ukrepa obravnavati na podlagi smernic za reševanje in prestrukturiranje 2004.

(228) V skladu s smernicami za reševanje in prestrukturiranje 2004 mora pomoč za reševanje izpolnjevati določene zahteve, ki jih zadevni ukrep ne izpolnjuje.

(a) Ukrep ne zajema likvidnostne pomoči v obliki poroštev za posojilo ali v obliki posojil (točka 25(a) smernic za reševanje in prestrukturiranje 2004), temveč odlog plačil.

(b) Drugič, Finska ni priglasila načrta prestrukturiranja v roku šestih mesecev od odobritve pomoči in trajanje ukrepa ni bilo omejeno na šest mesecev (točka 25(a) in (c) smernic za reševanje in prestrukturiranje 2004).

(c) Tretjič, načelo o enkratni pomoči (točka 25(e) smernic za reševanje in prestrukturiranje 2004) ni izpolnjeno, saj je podjetje prejelo nezdružljivo in nezakonito državno pomoč v preteklosti, ko je bilo v težavah.

(229) Ukrep ne izpolnjuje vseh zahtev za pomoč za prestrukturiranje, opredeljenih v smernicah za reševanje in prestrukturiranje 2004.

(a) Prvič, ukrep ni pogojen z izvajanjem načrta za prestrukturiranje (točka 34 smernic za reševanje in prestrukturiranje 2004). Ugotavlja se, da ni bil oblikovan načrt za prestrukturiranje v smislu točke 35 smernic za reševanje in prestrukturiranje 2004.

⁽⁵⁹⁾ Glej zadevo T-36/99, Lenzing AG proti Komisiji, [2004] ZOdl, str. II-3597, točke 140 in naslednje.

- (b) Drugič, od upravičencev pomoči se pričakuje, da bodo k načrtu prestrukturiranja znatno prispevali iz svojih sredstev (točka 43 smernic za reševanje in prestrukturiranje 2004), pri proučevanih ukrepih pa ni znakov o lastnih prispevkih upravičenca.
- (c) Tretjič, za preprečevanje škodljivega izkrivljanja konkurence je treba sprejeti izravnalne ukrepe (točka 38 smernic za reševanje in prestrukturiranje 2004). Taki ukrepi niso bili zagotovljeni.
- (d) Četrtič, ukrep ne izpolnjuje načela o enkratni pomoči, saj je podjetje prejelo nezdružljivo in nezakonito državno pomoč v preteklosti, ko je bilo v težavah.
- (230) Skladno s tem Komisija meni, da ukrep ni bil odobren v skladu s smernicami za reševanje in prestrukturiranje 2004.
- (231) Treba je še proučiti, ali bi lahko bil ukrep 12 združljiv na podlagi katere druge izjeme, določene v členih 107(2) in (3) PDEU.
- (232) Izjeme iz člena 107(2) PDEU se v tem primeru ne uporabljajo, ker ta ukrep nima socialnega značaja, ni bil dodeljen posameznim potrošnikom, ni bil namenjen povrnitvi škode, ki so jo povzročile naravne nesreče ali izjemni dogodki, in ni bil dodeljen gospodarstvu nekaterih območij Zvezne republike Nemčije, ki jih je prizadela delitev te države.
- (233) Dodatne izjeme so opredeljene v členu 107(3) PDEU.
- (234) Člen 107(3)(a) PDEU določa, da se „pomoč za pospeševanje gospodarskega razvoja območij, kjer je življenjska raven izjemno nizka ali kjer je podzaposlenost velika,“ lahko razglasi za združljivo z notranjim trgov. Podjetje Karjaportti se je ob dodelitvi nahajalo v takem območju.
- (235) Združljivost državne pomoči območjem, ki prejemajo pomoč, urejajo smernice o regionalni pomoči 1998. V okviru navedenih smernic podjetja v težavah niso upravičena do regionalne pomoči. V skladu s tem je Komisija sklenila, da pomoč ni upravičena do odstopanja, določene v členu 107(3)(a) PDEU.
- (236) Člen 107(3)(b) PDEU določa, da se „pomoč za pospeševanje izvedbe pomembnega projekta skupnega evropskega interesa ali za odpravljanje resne motnje v gospodarstvu države članice“ lahko razglasi za združljivo z notranjim trgov. Komisija ugotavlja, da zadevna pomoč ni namenjena pospeševanju izvedbe pomembnega projekta skupnega evropskega interesa, našla pa tudi ni nobenega dokaza, da je namenjena odpravljanju resne motnje v gospodarstvu Finske. Komisija je na podlagi navedenega sklenila, da pomoč ni upravičena do odstopanja iz člena 107(3)(b) PDEU.
- (237) Člen 107(3)(d) PDEU določa, da se pomoč za pospeševanje kulture in ohranjanja kulturne dediščine lahko razglasi za združljivo s PDEU, kadar takšna pomoč ne škoduje trgovskim pogojem in konkurenci v Skupnosti v obsegu, ki je v nasprotju s skupnimi interesi. Ta člen očitno ne velja za zadevni primer.
- (238) Člen 107(3)(c) PDEU določa, da se lahko odobri državna pomoč za pospeševanje razvoja določenih gospodarskih dejavnosti ali določenih gospodarskih območij, kadar takšna pomoč ne spreminja trgovinskih pogojev v obsegu, ki bi bil v nasprotju s skupnimi interesi. Komisija je pripravila več smernic in sporočil, ki pojasnjujejo, kako bo uporabljala odstopanje, ki ga vsebuje ta člen. Vendar Komisija meni, da je zaradi narave in lastnosti pomoči očitno, da izjeme iz teh smernic in sporočil ne veljajo v zadevnem primeru.
- (239) Na podlagi navedenih utemeljitev Komisija meni, da ukrep 12 zajema državno pomoč, ki ni združljiva z notranjim trgov.

7.4. Ukrepi, ki jih je odobrilo podjetje Finnvera

- (240) V uvodni opombi Komisija opozarja, da je Finska v okviru odločitve o državni pomoči N 715/2006 navedla, da bodo dejavnosti podjetja Finnvera omejene na upravljanje shem državne pomoči. Na podlagi tega se je Komisija 25. septembra 2007 (datum sklepa Komisije) odločila, da oprostitev plačevanja dohodnine za podjetje Finnvera ne pomeni državne pomoči. Ukrepi 13–17 so bili odobreni pred odločitvijo Komisije v primeru N 715/2006. Ukrep 18 je bil odobren po sprejetju odločitve Komisije v primeru N 715/2006. Komisija mora pri oceni ukrepa 18 zato upoštevati zavezo finskih organov v tem primeru.

7.4.1. Poroštvo, dodeljeno 17. marca 2004 (ukrep 13)

Obstoj državne pomoči

- (241) Ukrep mora biti posredno ali neposredno dodeljen iz državnih sredstev in se mora pripisati državi, da se upošteva kot državna pomoč v smislu člena 107(1) PDEU. Finska ni zanikala, da ukrepi, ki jih je sprejelo podjetje Finnvera, zajemajo državna sredstva in se pripisujejo državi. V skladu s sodno prakso se sredstva podjetja upoštevajo kot državna sredstva, če lahko država uveljavlja svoj prevladujoči vpliv nad takimi podjetji, da usmerja rabo njihovih sredstev⁽⁶⁰⁾. Ukrepi, ki jih je odobrila posebna finančna institucija, ki se lahko po svojem statutu obravnava za organ javnega sektorja, se običajno pripisujejo državi⁽⁶¹⁾. Sodišče je nadalje pojasnilo pojem pripisljivosti v zadevi Stardust Marine⁽⁶²⁾. Opredelilo je naslednje kazalnike za vzpostavljanje pripisljivosti: vključevanje javnega podjetja v strukture javne uprave, narava njegovih dejavnosti in njihovo izvajanje na trgu pod običajnimi konkurenčnimi pogoji z zasebnimi subjekti, pravni status podjetja (v smislu, ali zanj velja javno pravo ali običajno pravo gospodarskih družb), intenzivnost nadzora, ki ga nad upravljanjem podjetja izvajajo javni organi. V tem okviru Komisija ugotavlja, da za ukrepe podjetja Finnvera velja upravno pravo, kar kaže na to, da je tesno povezano z upravo. Podjetje Finnvera je posebno finančno podjetje, ki je v 100-odstotni državni lasti, uživa državno poroštvo ter zagotavlja državno pomoč in sredstva, ki niso vedno na voljo na trgu, kot na primer izvozne kredite. Čeprav se njegove dejavnosti delno prekrivajo s poslovnimi bankami, svojih dejavnosti ne izvaja pod običajnimi konkurenčnimi pogoji z zasebnimi subjekti. Vključeno je v okvir običajnega prava gospodarskih družb, obenem pa država izvaja strog nadzor: država imenuje člane nadzornega sveta iz poslanskih skupin političnih strank na podlagi njihove zastopanosti v finskem parlamentu. Večino članov uprave je treba izbrati med kandidati, ki jih je izvolilo več ministrstev (glej uvodni izjavi 56 in 57). Ob upoštevanju tega Komisija meni, da ukrepi, ki jih je sprejelo podjetje Finnvera, zajemajo državna sredstva in se pripisujejo Finski.

- (242) Glede vprašanja, ali ukrep 13 zagotavlja prednost upravičencu, Komisija v nasprotju s stališčem Finske meni, da ukrep ni bil dodeljen skupaj z zasebnimi upniki pod enakimi pogoji. Čeprav sta [...] in [...] leta 2004 dodelila podjetju Karjaportti posojila, Komisija nima nobenega dokaza, da sta navedeni banki dodelili tudi poroštvi. Poleg tega sta bili posojili dveh zasebnih upnikov dodeljeni šele poleti 2004, tj. nekaj mesecev po tem, ko je podjetje Finnvera odobrilo ukrep 13, zato se ne more obravnavati, kot da je podjetje Finnvera delovalo „skupaj“ z njima. Tudi utemeljitev Finske, da je bilo poroštvo dodeljeno v skladu z obvestilom o poroštvih 2000, se

lahko zavrne. Kot je pojasnjeno zgoraj, se Komisija pri oceni ukrepa zanaša na obvestilo o poroštvih 2008 (glej uvodno izjavo 134). V skladu s točko 3.2 obvestila o poroštvih 2008 se obstoj državne pomoči znotraj posameznega državnega poroštva izključuje, če posojilomalec ni v finančnih težavah. Ker Komisija meni, da je podjetje Karjaportti že bilo v težavah v smislu smernic za reševanje in prestrukturiranje 1999 marca 2004 (glej uvodne izjave 123–128), se uporaba obvestila o poroštvih lahko izključi. Finska navaja tudi, da je za poroštvo veljala visoka provizija. Ob upoštevanju finančnih težav podjetja Karjaportti ob dodelitvi poroštva Komisija vseeno meni, da provizija za poroštvo, ki jo je zaračunalo podjetje Finnvera, ni tržna provizija. Pravzaprav je upravičenec imel skupaj [5–8] % stroškov financiranja za posojilo, skupaj s poroštvom, referenčna obrestna mera, ki je veljala ob tistem času, pa je bila 4,43-odstotna in bi morala biti zvišana za vsaj 400 bazičnih točk zaradi finančnih težav upravičenca. Na podlagi navedenega Komisija meni, da ukrep dodeljuje prednost podjetju Karjaportti.

- (243) Ukrep mora biti specifičen ali selektiven tako, da koristi le nekaterim podjetjem ali proizvodnji posameznega blaga, da se ga uvrsti kot državno pomoč. Ukrep 13 je bil dodeljen podjetju Karjaportti, enemu določenemu podjetju. Komisija zato meni, da pomeni selektivno prednost za upravičenca.

- (244) Poleg tega mora Komisija proučiti, ali je verjetno, da bo ukrep 13 izkrivljal konkurenco in vplival na trgovino med državami članicami. V tem okviru Finska trdi, da je bil element pomoči poroštva pod pragom *de minimis*. Ob dodelitvi ukrepa 13 se je uporabljala Uredba Komisije (ES) št. 69/2001 z dne 12. januarja 2001 o uporabi členov 87 in 88 Pogodbe ES pri *de minimis* pomoči⁽⁶³⁾ (v nadaljnjem besedilu: uredba *de minimis* 2001)⁽⁶⁴⁾. Ena od zahtev za uporabo uredbe *de minimis* 2001 je, da skupna *de minimis* pomoč, dodeljena podjetju, ne sme presežati 100 000 EUR v obdobju treh let. Proučevano poroštvo je znašalo le 91 000 EUR, kar pomeni, da bi spoštovalo zgornjo mejo 100 000 EUR, če bi se skupni znesek upošteval kot element pomoči. Vendar je treba ugotoviti, ali je treba ukrep 13 oceniti skupaj z ukrepom 4, poroštvom, ki ga je mesto Mikkel dodelilo marca 2004, le 9 dni pred ukrepom 13, poroštvom, ki ga je dodelilo podjetje Finnvera. Čeprav sta dve poroštvi dodelila dva različna subjekta in sta zajemali dve ločeni posojili z različno veljavnostjo, sta obe posojili nadomestili eno posojilo, ki ga je dodelila banka Tapiola leta 1992. Zato se lahko upošteva, da sta bila ukrep 4 in ukrep 13

⁽⁶⁰⁾ Zadeva C-482/99, Francoska republika proti Komisiji, (Stardust Marine), [2002] Recueil, str. I-4397.

⁽⁶¹⁾ Zadeva T-358/94, Air France proti Komisiji, [1996] Recueil, str. II-2109, točke 55–61.

⁽⁶²⁾ Zadeva C-482/99, Francoska republika proti Komisiji (Stardust Marine), [2002] Recueil, str. I-4397, točke 50–59.

⁽⁶³⁾ UL L 10, 13.1.2001, str. 30.

⁽⁶⁴⁾ Glej člen 5(2) Uredbe Komisije (ES) št. 1998/2006, UL L 379, 28.12.2006, str. 5.

odobrena za isti namen, to je za omogočanje pretvorbe posojila banke Tapiola, dodeljenega leta 1992, v nova posojila. Ob upoštevanju tesne povezave med obema ukrepoma Komisija meni, da je treba ukrep 4 in ukrep 13 obravnavati kot en ukrep za namen uporabe zgornje meje 100 000 EUR uredbe *de minimis* 2001. Če se ju obravnava skupaj, element pomoči v navedenih dveh ukrepih presega 100 000 EUR. Komisija je zato sklenila, da ukrep 13 ne spada pod uredbo *de minimis* 2001.

- (245) Finska trdi tudi, da je ukrep 13 nadaljevanje že obstoječih obveznosti, zato se izpostavljenost podjetja Finnvera ni povečala. Finska je podobno utemeljitev predstavila v zvezi z ukrepom 4. Tako kot pri ukrepu 4 Komisija meni, da ukrep 13 ni le nadaljevanje predhodnega odobrenega ukrepa (glej uvodni izjavi 164 in 165).
- (246) Na podlagi navedenega je Komisija sklenila, da ukrep 13 pomeni državno pomoč.

Združljivost

- (247) Finska ni predložila nobenih utemeljitev glede združljivosti ukrepa 13. Ker je bilo podjetje Karjaportti v času, ko je podjetje Finnvera dodelilo poroštvo, v težavah (glej uvodne izjave 123–128), Komisija najprej ocenjuje, ali je združljivo kot pomoč za reševanje in prestrukturiranje v skladu s smernicami za reševanje in prestrukturiranje. V času dodelitve so se uporabljale smernice za reševanje in prestrukturiranje 1999 ⁽⁶⁵⁾.
- (248) V skladu s smernicami za reševanje in prestrukturiranje 1999 mora pomoč za reševanje izpolnjevati določene zahteve, ki jih zadevni ukrep ne izpolnjuje.
- (a) Poroštvo ni bilo povezano s posojilom, ki naj bi bilo povrnjeno v roku, ki ni daljši od dvanajstih mesecev po izplačilu zadnjega obroka podjetju (točka 23(b) smernic za reševanje in prestrukturiranje 1999).
- (b) Finska tudi ni zagotovila informacij, da je bila pomoč zajamčena na podlagi resnih socialnih težav in ni imela škodljivih učinkov na druge države članice (točka 23(c) smernic za reševanje in prestrukturiranje 1999).

(c) Poroštvo ni bilo povrnjeno v roku šestih mesecev, niti ni imelo oblikovanega načrta prestrukturiranja v smislu smernic za reševanje in prestrukturiranje 1999 (točka 23(d) smernic za reševanje in prestrukturiranje 1999).

(d) Poleg tega ni bilo znakov, da je bilo poroštvo omejeno na znesek, ki je bil potreben, da je podjetje lahko poslovalo v obdobju, v katerem je bila odobrena pomoč (točka 23(e) smernic za reševanje in prestrukturiranje 1999).

(249) Komisija zaradi istih razlogov, kot so opredeljeni zgoraj za ukrepa 4 in 5 (glej uvodni izjavi 177 in 178), meni, da ukrep 13 ne izpolnjuje vseh zahtev za pomoč za prestrukturiranje, opredeljenih v smernicah za reševanje in prestrukturiranje 1999. Skladno s tem Komisija meni, da ukrep ni bil odobren v skladu s smernicami za reševanje in prestrukturiranje 1999.

(250) Treba je še preučiti, ali bi lahko bil ukrep 13 združljiv na podlagi katere druge izjeme, določene v členih 107(2) in (3) PDEU. Komisija zaradi istih razlogov, kot so opredeljeni zgoraj za ukrepa 4 in 5 (glej uvodne izjave 179–186), meni, da ni izpolnjena nobena izjema. Zato je Komisija sklenila, da ukrep 13 zajema državno pomoč in ni združljiv z notranjim trgov.

7.4.2. Posojilo, dodeljeno 12. januarja 2006 (ukrep 14)

- (251) Finska trdi, da je bil ukrep predviden v programu prestrukturiranja za postopek prestrukturiranja pod nadzorom sodišča in da je podjetje Finnvera sprejelo ukrep skupaj z zasebnimi upniki.
- (252) Res je, da je bil ukrep predviden že v programu prestrukturiranja za zasebne in javne upnike podjetja Karjaportti. V skladu z dokumenti, ki jih je predložila Finska, je pretvorba obresti dejansko potekala konec leta 2005 in v začetku leta 2006. Tudi zasebni upniki so pretvorili svoje obrestne mere v posojila.
- (253) Po logiki v zadevi BP Chemicals (glej uvodne izjave 189–191) je treba ugotoviti, ali za ukrep 14 velja načelo vlagatelja v tržnem gospodarstvu. V tem okviru Komisija ugotavlja, da so bili ukrepi 4, 5 in 13 sprejeti pred začetkom postopka pod nadzorom prestrukturiranja, ukrep 14 pa je bil sprejet med tem postopkom. Zaradi razlogov, opredeljenih v uvodnih izjavah 189–191, Komisija meni, da je ukrep 14 lahko ločen od ukrepov 4, 5 in 13. Poleg tega je bil ukrep 14 predviden celo v programu prestrukturiranja, katerega namen je bilo okrevanje podjetja.

⁽⁶⁵⁾ V skladu z oddelkom 6 smernic za reševanje in prestrukturiranje 1999 so se uporabljale do 9. oktobra 2004; glej opombo 37.

(254) O uporabi načela vlagatelja v tržnem gospodarstvu za zadevni ukrep Komisija meni, da sta posojili, ki sta ju dodelila zasebna upnika [...] in [...], primerljivi s posojilom, ki ga je dodelilo podjetje Finnvera. Kot zavarovani upniki v postopku prestrukturiranja pod nadzorom sodišča so vsa podjetja v podobnem položaju. Ker sta bili ti posojili dodeljeni pod podobnimi pogoji kot posojilo, ki ga je dodelilo podjetje Finnvera (enako obdobje odplačila, primerljivo obdobje povračila), in ker je bila obrestna mera, za katero je zaprosilo podjetje Finnvera, še ugodnejša za podjetje Finnvera (6-mesečni EURIBOR, zvišan za 2 %, kar je 1. januarja 2006 znašalo 4,643 %) kot obrestna mera, ki sta jo prejela zasebna upnika (3-mesečni EURIBOR, zvišan za 1,5 %, kar je 1. januarja 2006 znašalo 3,988 %, 3-mesečni EURIBOR, zvišan za 2 % je znašal 4,488 %), je Komisija sklenila, da ukrep ni dodelil prednosti podjetju Karjaportti.

(255) Na podlagi navedenega je Komisija sklenila, da ukrep ne zajema državne pomoči.

7.4.3. Posredno osebno jamstvo, dodeljeno 14. septembra 2006 (ukrep 15)

(256) Komisija meni, da je upravičenec ukrepa podjetje Karjaportti, čeprav je bilo posredno osebno jamstvo dodeljeno [...]. Nizka provizija, ki jo je [...] zaračunal podjetju Karjaportti, nakazuje, da je [...] dodelil poroštvo le ob upoštevanju porošstva, ki ga je dodelilo podjetje Finnvera. Pravzaprav premijo za poroštvo za posredno osebno jamstvo podjetju Finnvera plačuje podjetje Karjaportti in ne [...].

(257) V vsakem primeru Finska meni, da je podjetje Finnvera delovalo pod enakimi pogoji kot zasebna upnika [...] in [...]. Res je, da sta bila [...] in [...] v podobnem položaju kot podjetje Finnvera. Vsa tri podjetja so zavarovani upniki v postopku prestrukturiranja pod nadzorom sodišča. Vsa so podjetju Karjaportti dodelila posojila in porošstva pred ([...]).

(258) Tako kot za ukrep 14, po logiki v zadevi BP Chemicals (glej uvodne izjave 189–191), Komisija meni, da se načelo vlagatelja v tržnem gospodarstvu lahko uporablja za ukrep 15, saj je ta ukrep ločen od ukrepov 4, 5 in 13 (glej uvodno izjavo 253).

(259) Pri zadevnem ukrepu je posojilo s poroštvom skupaj znašalo 1,8 milijona EUR. Podjetje Finnvera je [...] posredno jamčilo le za 16,7 % tega zneska (300 000 EUR). Preostali del posojila sta zajemali poroštvu [...] in [...] (825 000 EUR oziroma 675 000 EUR), ki ju podjetje Finnvera ni posredno jamčilo. S stališča upravičenca, tj. podjetja Karjaportti, so bili skupni stroški za posredno jamčenje porošstva višji kot za poroštvu, ki sta ju dodelila [...] in [...]. Čeprav sta slednja podjetju Karjaportti zaračunala 1,75-odstotno provizijo za poroštvo, so bili skupni stroški financiranja posrednega osebnega jamstva za podjetje Karjaportti 2,9-odstotni (1,65 % za poroštvo [...], zvišani za 1,25 % za posredno osebno

jamstvo). Iz tega sledi, da ukrep, ki ga je sprejelo podjetje Finnvera, ni dodelil prednosti podjetju Karjaportti.

(260) Na podlagi navedenega je Komisija sklenila, da ukrep ne zajema državne pomoči.

7.4.4. Posojilo, dodeljeno 6. julija 2007 (ukrep 16)

(261) Kot je opisano v uvodni izjavi 110, Finska trdi, da posojilo ni zajemalo državne pomoči, saj je bilo del večjega ukrepa financiranja, v katerem so sodelovali tudi zasebni upniki.

(262) Tako kot za ukrep 14, po logiki v zadevi BP Chemicals (glej uvodne izjave 189–191), Komisija meni, da se načelo vlagatelja v tržnem gospodarstvu lahko uporablja za ukrep 16 (glej uvodno izjavo 253).

(263) Kot je opisano v uvodni izjavi 254, Komisija meni, da sta [...] in [...] v primerljivem položaju kot podjetje Finnvera. V zvezi z določenim proučevanim ukrepom je res, da je podjetje Finnvera dodelilo posojilo ob istem času pod podobnimi pogoji kot [...] in [...]. Posojila vseh upnikov so veljala za obdobje šestih mesecev, plačila za vsa posojila so bila odložena v enakem razmerju (neporavnani znesek za vseh upnike je približno [...] % prvotnega zneska). Vsa tri posojila so bila zavarovana z istim zavarovanjem v premoženju, kot je opisano v uvodni izjavi 66, in zavarovanje v premoženju je razdeljeno med upnike glede na tveganje zadevnega upnika v zvezi s posojilom, ki ga je dodelil. V zvezi z obrestno mero se zdi, da je bila obrestna mera, za katero je zaprosilo podjetje Finnvera, še ugodnejša za podjetje Finnvera (6-mesečni EURIBOR, zvišan za 2,5 % je 6. julija 2007 znašal 6,847 %) kot obrestna mera, ki sta jo prejela zasebna upnika (1-mesečni EURIBOR, zvišan za 2 % je 9. julija 2007 znašal 6,105 %). V skladu s tem je posojilo v skladu z načelom vlagatelja v tržnem gospodarstvu in ne zajema državne pomoči.

(264) Na podlagi navedenega je Komisija sklenila, da ukrep ne zajema državne pomoči.

7.4.5. Poroštvo, dodeljeno 9. januarja 2008 (ukrep 17)

Obstoj državne pomoči

(265) Treba je ugotoviti, kateri subjekt ima koristi od zadevnega ukrepa, [...] ali podjetje Karjaportti. Podjetje Finnvera je banki [...], glavni banki podjetja Karjaportti, dodelilo posredno osebno jamstvo. Banka [...] je v zameno podjetju Karjaportti dodelila poroštvo. Banka [...] je podjetju Karjaportti zaračunala zelo nizko provizijo za to poroštvo, kar kaže na to, da je [...] dodelila poroštvo podjetju Karjaportti šele, ko je zajemalo posredno osebno jamstvo podjetja Finnvera. Komisija ugotavlja tudi, da premijo za poroštvo za posredno osebno jamstvo podjetju Finnvera plačuje podjetje Karjaportti in ne [...]. Ob upoštevanju tega Komisija meni, da je upravičenec ukrepa podjetje Karjaportti.

- (266) Treba je oceniti, ali ukrep dodeljuje prednost podjetju Karjaportti. V tem okviru Finska trdi, da posredno osebno jamstvo ne zajema državne pomoči, saj je pri dogovoru sodeloval še en zasebni akter. Ta trditev se lahko zavrne, saj je podjetje Finnvera dodelilo posredno osebno jamstvo za poroštvo udeleženega zasebnega akterja, kar pomeni, da podjetje Finnvera in zasebni akter nikakor nista bila v podobnem položaju.
- (267) Ob upoštevanju tega Komisija ukrep ocenjuje na podlagi obvestila o poroštvih 2008. Čeprav je res, da posredno osebno jamstvo podjetja Finnvera ne zajema več kot 80 % poroštva [...], je bil upravičenec, podjetje Karjaportti, v času dodelitve v težavah, kot je podrobneje opisano v uvodnih izjavah 123–128. V skladu s tem ni mogoče izključiti obstoja državne pomoči na podlagi točke 3.2 obvestila o poroštvih 2008.
- (268) Tudi če poroštvo ne izpolnjuje vseh zahtev iz točke 3.2 obvestila o poroštvih 2008, lahko plačana provizija za poroštvo še vedno upravičuje sklep, da poroštvo ne zajema državne pomoči. V vsakem primeru Komisija v zadevnem primeru v nasprotju s Finsko meni, da ukrep zajema pomoč. Poroštvo je bilo dodeljeno po nizki proviziji za poroštvo, čeprav je bilo podjetje v težavah (glej uvodne izjave 123–128), tveganje za podjetje Finnvera pa je bilo mogoče šteti za veliko. V skladu s tem Komisija meni, da ukrep dodeljuje prednost podjetju Karjaportti. Komisija v tem okviru ugotavlja tudi, da podjetje Finnvera ni smelo dodeliti sredstev, ki temeljijo na trgu, v skladu z zavezo finskih organov v okviru zadeve N 715/2006.
- (269) Poleg tega ukrep izpolnjuje vse druge zahteve za obstoj državne pomoči. Kot je opisano v uvodni izjavi 241, ukrepi, ki jih je sprejelo podjetje Finnvera, zajemajo državna sredstva in se pripišejo državi. Ukrep 17 je tudi selektiven, saj ima korist le podjetje Karjaportti. Poleg tega izkrivlja konkurenco in vpliva na trgovino med državami članicami.
- (270) Na podlagi navedenega je Komisija sklenila, da ukrep pomeni državno pomoč.
- (272) V skladu s smernicami za reševanje in prestrukturiranje 2004 mora pomoč za reševanje izpolnjevati določene zahteve, ki jih proučevani ukrep ne izpolnjuje.
- (a) Poroštvo se ni zaključilo znotraj obdobja šestih mesecev po izplačilu prvega obroka (točka 25(a) smernic za reševanje in prestrukturiranje 2004).
- (b) Finska ni priglasila načrta prestrukturiranja ali načrta likvidacije ali dokaza, da je bilo poroštvo prekinjeno, v roku šestih mesecev po prvem izvajanju ukrepa (točka 25(c) smernic za reševanje in prestrukturiranje 2004).
- (c) Tretjič, načelo o enkratni pomoči (točka 25(e) smernic za reševanje in prestrukturiranje 2004) ni izpolnjeno, saj je podjetje prejelo nezdružljivo in nezakonito državno pomoč v preteklosti, ko je bilo v težavah.
- (273) Ukrep poleg tega ne izpolnjuje vseh zahtev za pomoč za prestrukturiranje, opredeljenih v smernicah za reševanje in prestrukturiranje 2004.
- (a) Prvič, ukrep ni pogojen z izvajanjem načrta za prestrukturiranje (točka 34 smernic za reševanje in prestrukturiranje 2004). Ugotavlja se, da ni bil oblikovan načrt za prestrukturiranje v smislu točke 35 smernic za reševanje in prestrukturiranje.
- (b) Drugič, od upravičencev pomoči se pričakuje, da bodo k načrtu prestrukturiranja znatno prispevali iz svojih sredstev (točka 43 smernic za reševanje in prestrukturiranje 2004), pri proučevanih ukrepih pa ni znakov o lastnih prispevkih upravičenca.
- (c) Tretjič, za preprečevanje škodljivega izkrivljanja konkurence je treba sprejeti izravnalne ukrepe (točka 38 smernic za reševanje in prestrukturiranje 2004). Taki ukrepi niso bili zagotovljeni.

Združljivost

- (271) Finska ni trdila, da je bil ukrep 17 združljiv z notranjim trgom. Pravzaprav je bilo podjetje Karjaportti v času, ko je podjetje Finnvera odobrilo ukrep, v težavah v smislu smernic za reševanje in prestrukturiranje 2004 (glej uvodne izjave 123–128). V skladu s tem bi ukrep lahko bil združljiv le kot pomoč za reševanje in prestrukturiranje v skladu s smernicami za reševanje in prestrukturiranje 2004.
- (274) Skladno s tem Komisija meni, da ukrep ni bil odobren v skladu s smernicami za reševanje in prestrukturiranje 2004.
- (d) Četrtoč, ukrep ne izpolnjuje načela o enkratni pomoči, saj je podjetje prejelo nezdružljivo in nezakonito državno pomoč v preteklosti, ko je bilo v težavah.

(275) Treba je še proučiti, ali bi lahko bil ukrep 17 združljiv na podlagi katere druge izjeme, določene v členih 107(2) in (3) PDEU. Komisija zaradi istih razlogov, kot so opredeljeni zgoraj za ukrepa 4 in 5 (glej uvedne izjave 179–186), meni, da ni izpolnjena nobena izjema. Zato je Komisija sklenila, da ukrep 17 zajema državno pomoč in ni združljiv z notranjim trgov.

8. IZTERJAVA

(276) V skladu s PDEU in ustaljeno sodno prakso Sodišča je Komisija pristojna za odločanje, ali mora zadevna država članica ukiniti ali spremeniti pomoč ⁽⁶⁶⁾, za katero je ugotovila, da je nezdružljiva z notranjim trgov. Prav tako Sodišče dosledno meni, da je namen obveznosti države, da ukine pomoč, za katero Komisija meni, da ni združljiva z notranjim trgov, ponovna vzpostavitev prejšnjih razmer ⁽⁶⁷⁾. V tem okviru je Sodišče ugotovilo, da je cilj dosežen, ko prejemnik povrne zneske, ki so mu bili dodeljeni v obliki nezakonite pomoči, in tako izgubi prednost, ki jo je imel pred konkurenti na trgu, ter ko se ponovno vzpostavijo razmere pred izplačilom pomoči ⁽⁶⁸⁾.

(277) V skladu s to sodno prakso je v členu 14 postopkovne uredbe določeno, da „če se v primerih nezakonite pomoči sprejmejo negativne odločbe, Komisija odloči, da mora zadevna država članica sprejeti vse potrebne ukrepe, da upravičenec vrne pomoč“.

(278) Zato Komisija meni, da šest zadevnih ukrepov predstavlja nezakonito in nezdružljivo pomoč:

— poroštvo, ki ga je mesto Mikkeli dodelilo 8. marca 2004 (ukrep 4),

— poroštvo, ki ga je mesto Mikkeli dodelilo 10. maja 2004 (ukrep 5),

— pretvorba neplačanih obrestnih mer v posojila (ukrep 8),

— odlog plačila dolgov od leta 2009 (ukrep 12),

— poroštvo, ki ga je podjetje Finnvera dodelilo 17. marca 2004 (ukrep 13),

— poroštvo, ki ga je podjetje Finnvera dodelilo 9. januarja 2008 (ukrep 17).

(279) Zato jih je treba izterjati, da se ponovno vzpostavi položaj na trgu pred dodelitvijo pomoči. Izterjavo je torej treba uporabljati od takrat, ko je bila upravičencu dodeljena prednost, tj. ko je bila pomoč dana na voljo upravičencu, vključevati pa mora tudi obresti na terjatev do trenutka dejanske izterjave.

8.1. Izterjava ukrepov pomoči, dodeljenih v obliki poroštev

(280) Nezdružljiv element pomoči dveh poroštev, ki jih je dodelilo mesto Mikkeli leta 2004 (ukrep 4 in ukrep 5), in poroštev, ki jih je dodelilo podjetje Finnvera v letih 2005 (ukrep 13) in 2008 (ukrep 17), bo ugotovljen na podlagi naslednjih načel.

(281) Načeloma bi državno poroštvo lahko bila pomoč do skupnega zneska osnovnega posojila, če upravičenec ne more dostopati do finančnih trgov po svoji moči ⁽⁶⁹⁾. Vendar je v zadevnem primeru Finska pokazala, da je podjetje Karjaportti še vedno lahko dostopalo do finančnih trgov ob odobritvi poroštev leta 2004, saj je zagotovila informacije o posojilih, ki so jih upravičencu dodelili zasebni posojilodajalci (glej uvedno izjavo 93). Znakov, ali je podjetje Karjaportti še vedno imelo dostop do trgov leta 2008, ko je bil odobren ukrep 17, je malo. V tem okviru Komisija ugotavlja, da je posredno osebno jamstvo, ki ga je dodelilo podjetje Finnvera, zajemalo le 80 % poroštev, ki ga je zagotovil zasebni upnik, kar pomeni, da je za 20 % tveganje še vedno nosil upnik. Ob upoštevanju tega Komisija meni, da je podjetje še vedno lahko dostopalo do finančnih trgov brez poroštev iz leta 2008.

(282) Vendar bi poslovne banke zaradi finančnih težav podjetja Karjaportti ob dodelitvi ukrepov zaračunale ustrezno višjo obrestno mero od tiste pri državnih poroštvih, ker te predstavljajo dodatno zavarovanje za banke. Zato Komisija meni, da je podjetje Karjaportti imelo koristi od nižjih obrestnih mer, ki jih je prejelo zaradi poroštev.

(283) V skladu s točko 4.2 obvestila o poroštvih 2008 bi bilo treba ob odsotnosti primerljive tržne premije za poroštvo skupne stroške financiranja za posojilo s poroštvom (obrestna mera in premija za poroštvo) primerjati s tržno obrestno mero za podobno posojilo brez državnega poroštev. V mnogih primerih taka tržna obrestna mera ni na voljo. Zato je Komisija v Sporočilu Komisije o

⁽⁶⁶⁾ Glej zadevo C-70/72, Komisija proti Nemčiji, [1973] Recueil, str. 00813, točka 13.

⁽⁶⁷⁾ Glej združene zadeve C-278/92, C-279/92 in C-280/92, Španija proti Komisiji, [1994] Recueil, str. I-4103, točka 75.

⁽⁶⁸⁾ Glej zadevo C-75/97, Belgija proti Komisiji, [1999] Recueil, str. I-030671, točki 64 in 65.

⁽⁶⁹⁾ Točka 2.2 in točka 4.1(a) obvestila o poroštvih 2008.

spremembi metode določanja referenčnih obrestnih mer in diskontnih stopenj ⁽⁷⁰⁾ (v nadaljnjem besedilu: sporočilo o referenčnih obrestnih merah 2008) razvila finančno metodologijo, ki se zaradi razlogov, opredeljenih v točki 4.2 obvestila o poroštvih 2008, lahko uporablja kot približek za tržno obrestno mero.

- (284) V zadevnem primeru ni znakov, koliko bi podjetje Karjaportti plačalo za primerljivo posojilo brez poroštva. Poleg tega so bila tri poroštva dodeljena pred gospodarsko in finančno krizo. Stališče Komisije je tudi, da bi bilo zaradi časa, ki je pretekel od odobritve ukrepov, zelo težko izračunati „prave“ obrestne mere za finskega proizvajalca mesa. Zato bo Komisija uporabila ustrezno referenčno obrestno mero kot približek za tržno obrestno mero.

8.1.1. Poroštvo, dodeljeno 8. marca 2004 (ukrep 4)

- (285) Glede ukrepa 4 bi se zavarovanje posojil podjetja Karjaportti lahko upoštevalo za običajno za namen sporočila o referenčnih obrestnih merah 2008. Podjetje Karjaportti je zagotovilo hipoteko na nepremičnino in poslovno hipoteko za ukrep 4. Zabeleženi vrednosti teh dveh instrumentov sta kar visoki (glej uvodno izjavo 27). Vendar je treba upoštevati, da je bilo isto zavarovanje s premoženjem uporabljeno že za zavarovanje drugih zahtevkov mesta Mikkeli (kot ukrep 1), tako da za zadevni ukrep ne bi bil na voljo celotni znesek. Treba je upoštevati tudi, da je dejanska vrednost hipoteke na nepremičnino in poslovne hipoteke odvisna od vrednosti obremenjenega blaga ter uvrstitve mesta Mikkeli.

- (286) V tem okviru Komisija ugotavlja, da Finska ob dodelitvi poroštva ne bi mogla zagotoviti ocene vrednosti zavarovanj s premoženjem. Vendar je zagotovila dve splošni neodvisni oceni za zavarovanje s premoženjem, ki sta bili uporabljeni pri načrtovanju programa prestrukturiranja z dne 15. februarja 2005 (glej uvodno izjavo 43), ki je blizu dneva dodelitve poroštva. V tem okviru je treba omeniti, da bo ob upoštevanju uvrstitve mesta Mikkeli hipoteka na poslovno nepremičnino mogoče zadostovala za kritje njegovih zahtevkov, če se bo nepremičnina še naprej uporabljala, če pa bo podjetje Karjaportti treba likvidirati, bo vrednost nepremičnine morda premajhna za kritje katerega koli zahtevka mesta Mikkeli. Poslovna hipoteka bo morda krila le del zahtevkov mesta Mikkeli. Ob upoštevanju tega se zdi verjetno, da se zagotovljeno zavarovanje v premoženju upošteva kot zavarovanje v premoženju normalne kakovosti.

- (287) Zato je obrestna mera, ki bi jo morale podjetje Karjaportti plačati za posojilo pod tržnimi pogoji brez poroštva, 4,43-odstotna referenčna obrestna mera, zvišana za premijo za tveganje v višini 650 bazičnih točk, kar odraža premijo za tveganje, ki velja za podjetje v težavah,

ki je zagotovilo normalno zavarovanje v premoženju. Znesek pomoči bi bilo zato treba izračunati kot razliko med teoretično tržno obrestno mero in obrestno mero, po kateri je bilo posojilo s poroštvom dejansko zagotovljeno (4 %), po odbitku cene, ki je bila dejansko plačana za poroštvo, tj. 0 bazičnih točk. Razlika med tema obrestnima merama se izračuna za obdobje, v katerem se je uporabljala dejansko zagotovljena obrestna mera.

- (288) Pomoč vključuje obresti na terjatev, izračunane od trenutka, ko bi razlika med teoretičnimi obrestmi in obrestno mero, po kateri je bilo posojilo s poroštvom dejansko zagotovljeno, zapadla do dejanske izterjave.

8.1.2. Poroštvo, dodeljeno 10. maja 2004 (ukrep 5)

- (289) Glede ukrepa 5 bi se zavarovanje lahko upoštevalo za običajno za namen sporočila o referenčnih obrestnih merah 2008. Podjetje Karjaportti je zagotovilo isto zavarovanje v premoženju kot za ukrep 4, tj. hipoteko na nepremičnino na proizvodni obrat Tikkala in poslovno hipoteko. Poleg tega je bila na proizvodni obrat Tikkala dodeljena „posebna zastava“ z zabeleženo vrednostjo 1 135 268 EUR (glej uvodno izjavo 29). Za vsa ta zavarovanja v premoženju velja enako sklepanje kot za ukrep 4 in zdi se verjetno, da se zagotovljeno zavarovanje v premoženju upošteva za običajno zavarovanje v premoženju.

- (290) Obrestna mera, ki bi jo podjetje Karjaportti morale plačati za posojilo pod tržnimi pogoji brez poroštva, je znova 4,43-odstotna referenčna obrestna mera, zvišana za premijo za tveganje v višini 650 bazičnih točk. Znesek pomoči bi bilo zato treba izračunati kot razliko med teoretično tržno obrestno mero in obrestno mero, po kateri je bilo posojilo s poroštvom dejansko zagotovljeno (12-mesečni EURIBOR, zvišan za 0,3 %), po odbitku cene, ki je bila dejansko plačana za poroštvo, tj. 0 bazičnih točk. Razlika med tema obrestnima merama se izračuna za obdobje, v katerem se je uporabljala dejansko zagotovljena obrestna mera.

- (291) Pomoč vključuje obresti na terjatev, izračunane od trenutka, ko bi razlika med teoretičnimi obrestmi in obrestno mero, po kateri je bilo posojilo s poroštvom dejansko zagotovljeno, zapadla do dejanske izterjave.

8.1.3. Poroštvo, dodeljeno 17. marca 2004 (ukrep 13)

- (292) Komisija ne pozna podrobnosti zavarovanja ukrepa 13 in lahko zato zagotovi le metodo, kako naj se izterjava izvaja. Če je bil ukrep 13 res zavarovan s premoženjem, se v prvem koraku ugotovi vrednost takega zavarovanja v skladu s sporočilom o referenčnih obrestnih merah.

⁽⁷⁰⁾ UL C 14, 19.1.2008, str. 6.

(293) Obrestna mera, ki bi jo podjetje Karjaportti moralo plačati za posojilo pod tržnimi pogoji brez poroštva, je znova 4,43-odstotna referenčna obrestna mera, zvišana za premijo za tveganje, ki odraža vrednost zavarovanja. Element pomoči bi bilo zato treba izračunati kot razliko med teoretično tržno obrestno mero in obrestno mero, po kateri je bilo posojilo s poroštvom dejansko zagotovljeno ([2–5] %), po odbitku cene, ki je bila dejansko plačana za poroštvo, tj. 3 %. Razlika med tema obrestnima merama se izračuna za obdobje, v katerem se je uporabljala dejansko zagotovljena obrestna mera.

(294) Pomoč vključuje obresti na terjatev, izračunane od trenutka, ko bi razlika med teoretičnimi obrestmi in obrestno mero, po kateri je bilo posojilo s poroštvom dejansko zagotovljeno, zapadla do dejanske izterjave.

8.1.4. Poroštvo, dodeljeno 9. januarja 2008 (ukrep 17)

(295) Glede ukrepa 17 bi se zavarovanje lahko upoštevalo za običajno za namen sporočila o referenčnih obrestnih merah 2008. Podjetje Karjaportti je zagotovilo zavarovanje v premoženju v obliki lastništva delnic v podjetju, za katere je podjetje Finnvera ocenilo, da je njihova zavarovana vrednost [...] EUR, kot je podrobneje opisano v uvodni izjavi (67). Obrestna mera, ki bi jo podjetje Karjaportti moralo plačati za posojilo pod tržnimi pogoji brez poroštva, je znova 5,19-odstotna referenčna obrestna mera, zvišana za premijo za tveganje v višini 650 bazičnih točk. Znesek pomoči bi bilo zato treba izračunati kot razliko med teoretično tržno obrestno mero in obrestno mero, po kateri je bilo posojilo s poroštvom dejansko zagotovljeno ([0–3] %, zvišani za obrestno meto za neporavnane zneske po podizvajalski pogodbi), po odbitku cene, ki je bila dejansko plačana za poroštvo, tj. 250 bazičnih točk. Razlika med tema obrestnima merama se izračuna za obdobje, v katerem se je uporabljala dejansko zagotovljena obrestna mera.

(296) Pomoč vključuje obresti na terjatev, izračunane od trenutka, ko bi razlika med teoretičnimi obrestmi in obrestno mero, po kateri je bilo posojilo s poroštvom dejansko zagotovljeno, zapadla do dejanske izterjave.

8.2. Izterjava pomoči, dodeljene v obliki pretvorbe neplačanih obresti v posojila (ukrep 8)

(297) Treba je ugotoviti nezdržljiv element pomoči v ukrepu 8, posojilu, ki ga je dodelilo mesto Mikkeli. Kot je opisano v uvodnih izjavah 45 in 46, je mesto Mikkeli dodelilo posojilo po nižjih obrestnih merah kot zasebni upniki podjetja Karjaportti. Načeloma se element pomoči za posojila izračuna kot razlika med obrestno mero, po

kateri je bilo posojilo dejansko zagotovljeno, in tržno obrestno mero. V zadevnem primeru so zasebni upniki dodelili posojila skupaj z mestom Mikkeli. Obrestne mere, ki so jih zaračunali zasebni upniki, so lahko kazalnik za tržne obrestne mere.

(298) Znesek pomoči bi bilo zato treba izračunati kot razliko med povprečno obrestno mero, ki jo zasebni upniki zaračunajo za dodeljena posojila (3-mesečni EURIBOR, zvišan za 2 % in 3-mesečni EURIBOR, zvišan za 1,5 %), ter obrestno mero, po kateri je bilo posojilo dejansko zagotovljeno (3-mesečni EURIBOR, zvišan za 0,3 %).

(299) Razlika med tema obrestnima merama se izračuna za obdobje, v katerem se je uporabljala dejansko zagotovljena obrestna mera.

(300) Pomoč vključuje obresti na terjatev, izračunane od trenutka, ko bi razlika med teoretičnimi obrestmi in obrestno mero, po kateri je bilo posojilo dejansko zagotovljeno, zapadla do dejanske izterjave.

8.3. Izterjava pomoči, dodeljene v obliki odloga plačila dolgov od leta 2009 (ukrep 12)

(301) Treba je ugotoviti nezdržljiv element pomoči v ukrepu 12, odlogu plačila dolgov mesta Mikkeli od leta 2009. Kot je opisano v uvodnih izjavah 219–226, se je priglasi odlog plačila dolgov izvajal s spremembami. Komisija ne pozna podrobnosti dejanskega izvajanja odloga plačila in lahko zato zagotovi le metodo izvajanja izterjave.

(302) Pomoč je bila podjetju na voljo od trenutka, ko je podjetje Osuuskunta Karjaportti odstopilo od roka plačil, kot je bilo dogovorjeno med postopkom prestrukturiranja pod nadzorom sodišča leta 2006. Komisija meni, da v času dodelitve pomoči podjetje Karjaportti ni več moglo dostopati do finančnih trgov. Zato je pomoč enaka znesku odloženega plačila dolga. Zneski, ki jih je treba izterjati, so torej enaki znesku odloženih plačil dolgov mestu Mikkeli. Vendar se že opravljena plačila lahko odštejejo od zneskov za izterjavo.

(303) Pomoč nosi obresti od dneva, ko je bila pomoč podjetju na voljo, do dejanske izterjave.

9. SKLEPNE UGOTOVITVE

(304) Komisija ugotavlja, da je formalni postopek preiskave glede poroštva v višini 2,75 milijona EUR, ki ga je Finska priglasila ter nato umaknila, postal brezpredmeten v skladu s členom 8 postopkovne uredbe.

- (305) Glede poročstva, odobrenega leta 2000, in dodelitve zemljišč, ki jo je isto leto opravilo mesto Mikkeli, Komisija meni, da sta navedena ukrepa državna pomoč, ki je združljiva kot pomoč za naložbe v skladu s smernicami o regionalni pomoči 1998.
- (306) Nakup zemljišč, ki ga je leta 2002 opravilo mesto Mikkeli, naj ne bi zajemal pomoči, saj je potekal pod tržnimi pogoji.
- (307) Poročtvu, ki ju je mesto Mikkeli dodelilo marca 2004 in maja 2004, se lahko upoštevata za državno pomoč, ob upoštevanju, da je bilo podjetje Karjaportti ob dodelitvi v težavah v smislu smernic za reševanje in prestrukturiranje 1999. Ta ukrepa nista združljiva z notranjim trgov, saj ni izpolnjena nobena določba iz členov 107(2) in (3) PDEU.
- (308) Ukrepi, ki jih je mesto Mikkeli sprejelo v okviru postopka prestrukturiranja pod nadzorom sodišča, so bili dodeljeni skupaj s primerljivimi zasebnimi upniki in pod podobnimi pogoji. V skladu s tem je Komisija sklenila, da je bilo načelo vlagatelja v tržnem gospodarstvu spoštovano ter da ukrepi ne zajemajo državne pomoči.
- (309) Nakup delnic, ki ga je opravilo mesto Mikkeli, in odpis dolgov v računovodskih izkazih iz let 2007 in 2008, ne zajema pomoči.
- (310) Pretvorba neplačanih obrestnih mer v posojilo, ki jo je opravilo mesto Mikkeli decembra 2005, se lahko upošteva za državno pomoč, ob upoštevanju, da je bilo podjetje Karjaportti ob dodelitvi v težavah v smislu smernic za reševanje in prestrukturiranje 2004. Ti ukrepi niso združljivi z notranjim trgov, saj ni izpolnjena nobena določba iz členov 107(2) in (3) PDEU.
- (311) Glede odloga plačila dolgov, s katerim se je mesto Mikkeli strinjalo leta 2009, Komisija ugotavlja, da je predstavljal nadaljnji odlog plačila dolgov. Ob upoštevanju tega Komisija meni, da se zasebni upnik ne bi strinjal s takim odlogom plačila dolga ter da ukrep zajema državno pomoč. Ker je bilo podjetje Karjaportti ob dodelitvi v težavah v smislu smernic za reševanje in prestrukturiranje 2004, bi lahko bil ukrep združljiv le v okviru navedenih smernic. Ker niso izpolnjene vse zahteve, je Komisija sklenila, da ukrep zajema nezdržljivo državno pomoč.

- (312) Tudi poročstvo, ki ga je podjetje Finnvera dodelilo 17. marca 2004, zajema državno pomoč, ki ni združljiva v okviru smernic za reševanje in prestrukturiranje 1999. Posojilo, ki ga je podjetje Finnvera dodelilo 12. januarja 2006, ne zajema državne pomoči, saj je bilo dodeljeno skupaj s primerljivimi zasebnimi upniki in pod podobnimi pogoji. To velja tudi za poročstvo, ki ga je podjetje Finnvera dodelilo septembra 2006, in posojilo, dodeljeno julija 2007.
- (313) Poročstvo, ki ga je podjetje Finnvera dodelilo 9. januarja 2008, se lahko upošteva za državno pomoč, ob upoštevanju, da je bilo podjetje Karjaportti ob dodelitvi v težavah v smislu smernic za reševanje in prestrukturiranje 2004. Ukrep ni združljiv z notranjim trgov, saj ni izpolnjena nobena določba iz členov 107(2) in (3) PDEU –

SPREJELA NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Formalni postopek preiskave v skladu s členom 108(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije v zvezi s poročstvom v vrednosti 2,75 milijona EUR (ukrep 11), ki ga je Finska priglasila in nato umaknila, je zaključen.

Člen 2

Ukrepi, ki jih je Finska izvajala za podjetje Osuuskunta Karjaportti:

- nakup zemljišč leta 2002 (ukrep 3),
- ukrepi, sprejeti v okviru postopka prestrukturiranja pod nadzorom sodišča (ukrep 6),
- nakup delnic od podjetja Osuuskunta Karjaportti (ukrep 7),
- odpis dolgov v računovodskih izkazih iz let 2006 in 2008 (ukrepa 9 in 10),
- posojilo, ki ga je podjetje Finnvera dodelilo junija 2006 (ukrep 14),
- posredno osebno jamstvo, ki ga je podjetje Finnvera dodelilo septembra 2006 (ukrep 15), in
- posojilo, ki ga je podjetje Finnvera dodelilo julija 2007 (ukrep 16)

ne zajemajo pomoči v smislu člena 107(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije.

Člen 3

Ukrepa državne pomoči, ki ju je Finska izvajala za podjetje Osuuskunta Karjaportti:

— poroštvo, dodeljeno junija 2000 (ukrep 1), in

— dodelitev zemljišč v istem letu (ukrep 2)

sta združljiva z notranjim trgov v smislu člena 107(3)(a) Pogodbe o delovanju Evropske unije.

Člen 4

Ukrepe državne pomoči, ki jih je Finska izvajala za podjetje Osuuskunta Karjaportti:

— poroštvo, ki ga je mesto Mikkeli dodelilo 8. marca 2004 (ukrep 4),

— poroštvo, ki ga je mesto Mikkeli dodelilo 10. maja 2004 (ukrep 5),

— pretvorbo neplačanih obrestnih mer v posojila (ukrep 8),

— poroštvo, ki ga je podjetje Finnvera dodelilo 17. marca 2004 (ukrep 13),

— poroštvo, ki ga je podjetje Finnvera dodelilo 9. januarja 2008 (ukrep 17), in

— odlog plačila dolgov od leta 2009 (ukrep 12)

je Finska nezakonito izvajala in pri tem kršila člen 108(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije ter so nezdružljivi z notranjim trgov.

Člen 5

1. Finska od upravičenca izterja pomoč iz člena 4.

2. Vsoti, ki se vrne, se prištejejo obresti za obdobje od datuma, ko je bila pomoč dana na voljo upravičencu, do datuma njenega dejanskega vračila.

3. Obresti se izračunajo z obrestnoobrestnim računom v skladu s poglavjem V Uredbe Komisije (ES) št. 794/2004.

4. Finska odpove vsa neporavnana izplačila pomoči iz člena 4 po datumu uradnega obvestila o tem sklepu.

Člen 6

1. Izterjava pomoči iz člena 4 se izvede takoj in učinkovito.

2. Finska zagotovi, da se ta sklep izvede v štirih mesecih po uradnem obvestilu o tem sklepu.

Člen 7

1. Finska v dveh mesecih od uradnega obvestila o tem sklepu Komisiji predloži naslednje informacije:

(a) skupni znesek (glavnica in obresti na terjatev), ki ga je treba izterjati od upravičenca;

(b) podroben opis že sprejetih ali načrtovanih ukrepov za uskladitev s tem sklepom;

(c) dokumente, ki dokazujejo, da se je od upravičenca zahtevalo vračilo pomoči.

2. Finska obvešča Komisijo o napredku v zvezi z nacionalnimi ukrepi za izvajanje tega sklepa, dokler pomoč iz člena 4 ni v celoti izterjana. Finska na zahtevo Komisije takoj predloži vse informacije o že sprejetih in načrtovanih ukrepih za uskladitev s tem sklepom. Prav tako predloži podrobne informacije o zneskih pomoči in obrestnih merah za vračilo pomoči, ki jih je upravičenec že vrnil.

Člen 8

Ta sklep je naslovljen na Republiko Finsko.

V Bruslju, 12. junija 2012

Za Komisijo
Joaquín ALMUNIA
Podpredsednik

SKLEP KOMISIJE**z dne 25. julija 2012****o državni pomoči št. SA.33114 (2012/C) (ex 2011/NN) – Poljska Domnevna pomoč ladjedelnici Crist***(notificirano pod dokumentarno številko C(2012) 5057)***(Besedilo v poljskem jeziku je edino verodostojno)****(Besedilo velja za EGP)****(2013/9/EU)**

EVROPSKA KOMISIJA JE –

da bodo predložili vse potrebne informacije in dodatne dokumente v zvezi s transakcijo. Informacije so bile predložene 25. novembra 2010 in 5. decembra 2011.

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije, zlasti prvega pododstavka člena 108(2) PDEU,

(3) Komisija se je s poljskimi organi sestala 6. decembra 2011.

ob upoštevanju Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru, zlasti člena 62(1)(a) Sporazuma,

(4) Po številnih izmenjavah dopisov med podpredsednikom Almunio in poljskim ministrom za finance Gradom je slednji z dopisom z dne 25. oktobra 2011 obvestil Komisijo, da se zaključek postopka likvidacije za ladjedelnico Gdynia in ladjedelnico Szczecin načrtuje za konec leta 2011.

po pozivu vsem zainteresiranim stranem, naj predložijo svoje pripombe v skladu z navedenima določbama ⁽¹⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

(5) Komisija je z dopisom z dne 25. januarja 2012 obvestila Poljsko o svoji odločitvi, da začne postopek na podlagi člena 108(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: PDEU) v zvezi z zadevnim ukrepom (v nadaljnjem besedilu: odločitev o začetku postopka).

I. POSTOPEK(1) Komisija je 6. novembra 2008 sprejela dve odločbi o vračilu pomoči ⁽²⁾ v zvezi z nezakonito državno pomočjo ladjedelnicama Gdynia in Szczecin (v nadaljnjem besedilu: ladjedelnica Gdynia oziroma ladjedelnica Szczecin). Ta pomoč je dopuščala poseben postopek prodaje, kar pomeni, da so imeli poljski organi možnost prodaje premoženja ladjedelnic v več delih prek odprtih, preglednih, brezpogojnih in nediskriminacijskih javnih razpisov.(6) Odločitev o začetku postopka je bila objavljena v *Uradnem listu Evropske unije* ⁽³⁾. Komisija je pozvala zainteresirane strani, naj predložijo svoje pripombe glede ukrepa.

(2) Komisija je med spremljanjem postopka vračila pomoči zahtevala pojasnila o navedenih razpisnih postopkih. Komisija je po tiskovnih poročilih, da naj bi Industrijska razvojna agencija (v nadaljnjem besedilu: IRA), ki je v državni lasti, septembra 2010 odobrila posojilo (v nadaljnjem besedilu: ukrep) podjetju Crist S.A. (v nadaljnjem besedilu: Crist ali podjetje) za nakup določenega premoženja ladjedelnice Gdynia, na sestanku s poljskimi organi 22. oktobra 2010 zahtevala pojasnila v zvezi s tem. Poljski organi so pojasnili svoje stališče in se zavezali,

(7) Poljska je svoje pripombe predložila 27. februarja 2012. Prejete niso bile nobene pripombe tretjih oseb. Poljska je nadaljnje informacije zagotovila 4. in 5. junija 2012.

II. DEJANSKO STANJE**1. Opis upravičenca**

(8) Po navedbah poljskih organov sta podjetje Crist, ki je podjetje v zasebni lasti s sedežem v Gdansk, leta 1990 ustanovila dva sedanja delničarja. Podjetje ima 150 zaposlenih in približno 500 samozaposlenih izvajalcev, ki podjetju nudijo storitve. Glavna področja dejavnosti podjetja Crist so ladjedelništvo, popraviljanje ladij in hidrotehnične inštalacije. Podjetje se je v obdobju 2004–2008 letno ukvarjalo s približno 20 ladjami

⁽¹⁾ UL C 129, 4.5.2012, str. 9.⁽²⁾ Odločba Komisije z dne 6. novembra 2008 o državni pomoči C 19/05 (ex N 203/05) Poljske za Stocznia Szczecińska, UL L 5, 8.1.2010, str. 1, in Odločba Komisije z dne 6. novembra 2008 o državni pomoči C 17/05 (ex N 194/05 in PL 34/04) Poljske za Stocznia Gdynia, UL L 33, 4.2.2010, str. 1.⁽³⁾ Glej opombo 1.

in drugimi konstrukcijami. Stranke podjetja so predvsem lastniki ladij iz Evrope (Nemčije, Nizozemske, Skandinavijske).

- (9) Po navedbah poljskih organov je podjetje dejavno predvsem v naslednjih treh tržnih segmentih:

- trg hidroinženirskega gradbeništva: jeklene konstrukcije, ki se uporabljajo kot splavnice, jezovi in kesoni, ter druge jeklene konstrukcije za gradnjo morskih nabrežij in pristaniških pomolov,
- trg obnovljivih virov energije: ureditve in/ali elementi v zvezi z gradnjo vetrnih elektrarn na morju,
- eksteritorialni trg: inštalacije za pregledovanje, raziskovanje in obdelovanje, ki delujejo na morju ter se uporabljajo kot podpora za vrtalne ploščadi in gradbene module jeklenih vrtalnih ploščadi.

- (10) Struktura prihodkov podjetja Crist po tržnih segmentih je prikazana v tabeli 1. Poljski organi so obvestili Komisijo, da je ta struktura prihodkov posledica izvajanja poslovnega načrta, v skladu s katerim je cilj dejavnosti preusmeritev iz tradicionalnega ladjedelništva v pomorski sektor obnovljivih virov energije in hidroinženirstva.

Tabela 1

Struktura prihodkov podjetja Crist po segmentih

Kategorija prihodkov	2009	2010 ⁽¹⁾	2011
Hidroinženirstvo	[17-23] (*) %	[4-6] %	[3-5] %
Obnovljivi viri energije	[23-28] %	[75-80] %	[67-74] %
Dejavnosti na morju	[21-26] %	[6-8] %	[6-8] %
Drugo (ladjedelnštvo)	[29-34] %	[9-12] %	[17-20] %

⁽¹⁾ Komisija ugotavlja, da vsota vrednosti, ki jih je predložila Poljska, v stolpcu za leto 2010 ni enaka 100. Komisija meni, da je to manjše odstopanje posledica zaokroževanja vrednosti na dve decimalni mesti.

(*) Zaupne informacije

- (11) Po navedbah poljskih organov je podjetje Crist v obdobju 2002–2009 povečalo svoje prihodke za desetkrat, pri čemer so leta 2009 prihodki znašali 383 milijonov PLN (95,75 milijona EUR ⁽⁴⁾). Prihodki so se leta 2010 zmanjšali na 236 milijonov PLN (59 milijonov EUR),

⁽⁴⁾ Vrednosti v EUR v tem sklepu so le okvirni približki z izjemo vrednosti [...] milijonov EUR, ki predstavljajo vrednost pogodbe med podjetjema Beluga Hochtief Offshore in Crist ter je izražena v EUR. Vse vrednosti v PLN so pretvorjene v EUR na podlagi menjalnega tečaja 1 EUR = 4 PLN.

vendar so se leta 2011 povečali na 630 milijonov PLN (157,5 milijona EUR). Glavni finančni izidi podjetja Crist v obdobju 2007–2009, tj. pred odobritvijo posojila IRA, in obdobju 2010–2011, tj. po odobritvi posojila, so povzeti v tabeli 2.

Tabela 2

Glavni finančni izidi podjetja Crist v obdobju 2007–2011 (v milijonih PLN)

	2007	2008	2009	2010	2011
Prihodki od prodaje	323,41	361,06	383,77	236,48	630,29
Dobiček od prodaje	19,10	20,80	27,10	5,5	53,1
Dobiček iz poslovanja	20,80	19,50	25,80	15,37	49,33
Čisti dobiček	22,20	20,10	15,50	12,62	31,66
Amortizacija	2,40	3,30	4,20	5,58	10,75
Finančni presežek	24,60	23,40	19,70	18,20	42,41

- (12) Po navedbah poljskih organov je imelo podjetje leta 2011 kredite in omejitve izpostavljenosti v višini približno [...] milijonov PLN ([...] milijonov EUR), vključno s posojilom IRA (glej oddelek 3 „Opis ukrepa“) in različnimi oblikami finančne pomoči, ki so jo odobrile štiri zasebne banke. Podjetje trenutno izvaja 10 pogodb v skupni vrednosti približno [...] milijonov PLN ([...] milijonov EUR) in se pogaja o nadaljnjih pogodbah v skupni vrednosti približno [...] milijonov PLN ([...] milijonov EUR).

2. Opis programa

- (13) Podjetje Crist je 27. maja 2010 zaprosilo za posojilo IRA (glej oddelek 3 „Opis ukrepa“) po „Programu pomoči IRA za pobude za spodbujanje poljskega gospodarstva“ (v nadaljnjem besedilu: program) in programske podkategorije „Pomoč za podjetja v najbolj ranljivih regijah, ki jih je prizadela gospodarska kriza“.
- (14) Podjetja, ki so upravičena do programa, so srednja in velika podjetja, ki izvajajo projekte, katerih cilj je spodbujati povpraševanje v poljskem gospodarstvu, ter so dejavna v najbolj ranljivih okrožjih, ki so jih prizadele gospodarska kriza ali hude poplave. Takšna okrožja so v programu jasno opredeljena. Okrožje Gdansk je eno od ranljivih okrožij, kot so opredeljena v programu, medtem ko to ne velja za okrožje Gdynia.

- (15) IRA v skladu s programom sodeluje v projektih in prizadevanjih za spodbujanje gospodarskega povpraševanja in gospodarskega razvoja. IRA bi morala imeti koristi od primerne donosa, kar pomeni, da bi moralo sodelovanje potekati pod tržnimi pogoji. Največja intenzivnost financiranja, ki ga zagotavlja IRA, ne sme presegati 80 % neto vrednosti načrtovane naložbe.
- (16) Po mnenju poljskih organov IRA ne bi smela podpirati projektov, ki bi lahko vsebovali elemente državne pomoči, z izjemo projektov, povezanih z nacionalno varnostjo in obrambo v skladu s členom 346 PDEU ⁽⁵⁾.
- (17) Program je del komercialnih dejavnosti IRA, katerih cilj je ustvarjanje dobička, in po navedbah poljskih organov uporablja standarde, ki veljajo na trgu komercialnih finančnih storitev za podjetja. Kot je pojasnila Poljska, takšna dejavnost ni povezana z odobritvijo državne pomoči IRA za velika podjetja v težavah.

3. Opis ukrepa

- (18) Ukrej v preiskavi je posojilo v višini 150 milijonov PLN (33,4 milijona EUR), ki ga je IRA 14. septembra 2010 odobrila podjetju Crist (v nadaljnjem besedilu: posojilo IRA) za nakup dela premoženja, vključno s suhim dokom, tj. območjem 2 ladjedelnice Crist. Po navedbah poljskih organov je posojilo v času odobritve predstavljalo manj kot [...] % skupnega zneska kreditov in omejitev izpostavljenosti podjetja.
- (19) Po programu bi morala biti obrestna mera za posojilo IRA enaka izhodiščni obrestni meri, ki se uporablja, povečani za neto obrestno maržo v višini 0,9–4 % letno (v nadaljnjem besedilu: obrestna marža) v skladu s tveganjem financiranja in kakovostjo zavarovanja, ki ga zagotavlja upravičenec, kot je predstavljeno v tabeli 3.

Tabela 3

Obrestna marža, ki se uporablja za ukrep v skladu s programom

Finančno tveganje	Zelo dobro zavarovanje	Zmerno zavarovanje	Slabo zavarovanje
Nizko	0,9 %	1,0–1,4 %	1,5–1,8 %
Zmerno	1,0–1,4 %	1,5–1,8 %	1,9 %–3,3 %
Visoko	1,5–1,8 %	1,9 %–3,3 %	3,4 %–4,0 %

- (20) Obrestna marža, določena za posojilo IRA podjetju Crist, je bila 1,8 %. Skupna obrestna mera posojila, ki ga je

⁽⁵⁾ V tem členu je določeno: „Določbe Pogodb ne izključujejo uporabe naslednjih pravil: [...] b) vsaka država članica lahko [...] sprejme ukrepe, za katere meni, da so potrebni za zaščito bistvenih interesov njene varnosti [...]“.

prejelo podjetje Crist, je znašala 6,81 % ⁽⁶⁾. Obrestna mera je bila izračunana kot vsota izhodiščne obrestne mere, sestavljene iz 3-mesečne obrestne mere WIBOR ⁽⁷⁾ (kar ustreza 3,81 % v času odobritve posojila) in 1,2 %, ter obrestne marže v višini 1,8 %. IRA je določila obrestno maržo 1,8 %, saj sta bila finančno tveganje te transakcije in zavarovanje ocenjena kot zmerna, za kar bi morala, kot je prikazano v tabeli 3, veljati razlika med 1,5 % in 1,8 %. Posojilo IRA bo zapadlo 31. decembra 2015, kar pomeni, da traja približno 5 let in 3 mesece, saj je bil ukrep odobren 14. septembra 2010.

- (21) Zavarovanje posojila IRA je sestavljeno iz:

- registrirane zastavne pravice na 100 % delnic podjetja Crist,
- hipoteke na nepremičnino (del območja 2 ladjedelnice),
- registrirane zastavne pravice na številnih premočninah, ki so del območja 2 ladjedelnice,
- neizpolnjenega računa, ki ga je podpisalo podjetje Crist,
- izjave podjetja Crist o prostovoljni privolitvi v izvrševanje ter
- izjav vseh delničarjev podjetja Crist o njihovi prostovoljni privolitvi v izvrševanje.

- (22) Zavarovanje mora po programu ustrezati vsaj 150 % financiranja, ki ga zagotovi IRA.

- (23) Tretji razpisni krog za prodajo premoženja ladjedelnice Gdynia je potekal 15. septembra 2010. Po navedbah v tisku je podjetje Crist zaradi financiranja, ki ga je prejelo od agencije IRA, lahko oddalo boljšo ponudbo kot drugi tekmeč, tj. podjetje Patia (podjetje, ki je registrirano na Cipru in povezano z ukrajinskim podjetjem ISD, tj. lastnikom ladjedelnice Gdansk). Podjetje Crist je ponudilo 175 milijonov PLN (43,75 milijona EUR) za nakup razpisnega dela premoženja (v nadaljnjem besedilu: suhi dok). Najnižja cena suhega doka je bila določena v višini 96,7 milijona PLN (24,17 milijona EUR).

III. RAZLOGI ZA ZAČETEK FORMALNEGA POSTOPKA PREISKAVE

- (24) Komisija je v odločitvi o začetku postopka izrazila svoje dvome glede tega, ali bi podjetje Crist lahko pridobilo

⁽⁶⁾ V dopisu z dne 25. novembra 2010 je Poljska napačno obvestila Komisijo, da je obrestna mera določena na enaki višini kot izhodiščna obrestna mera, sestavljena iz 6-mesečne obrestne mere WIBOR (namesto 3-mesečne obrestne mere WIBOR), in da je skupna obrestna mera posojila, ki ga je prejelo podjetje Crist, znašala 7,02 % (namesto 6,81 %). Poljska je popravila navedene informacije z dopisom z dne 27. februarja 2012.

⁽⁷⁾ Referenčna obrestna mera WIBOR.

potrebno financiranje pod podobnimi pogoji na trgu na podlagi informacij, ki so bile na voljo IRA ob odobritvi posojila.

- (25) Po podatkih iz predhodne analize ukrepa na podlagi informacij, ki so bile na voljo Komisiji, je podjetje Crist zaradi posojila IRA iz državnih sredstev morda pridobilo prednost. Komisija je izrazila svojo zaskrbljenost glede: (i) obrestne mere odobrenega kredita, (ii) zavarovanja, ki ga je sprejela IRA, (iii) referenčnega merila, ki ga je uporabila IRA, (iv) poslovnega načrta, ki ga je predložilo podjetje Crist, in (v) morebitne prednostne obravnave podjetja Crist s strani agencije IRA.
- (26) V zvezi z obrestno mero Komisija ni mogla oceniti, ali je obrestna mera posojila IRA (ki naj bi v času odločitve o začetku postopka znašala 7,02 %) v skladu z načelom vlagatelja pod tržnimi pogoji, saj poljski organi niso zagotovili dokazov o bonitetni oceni podjetja in stopnji zavarovanja.
- (27) V zvezi z zavarovanjem Komisija ni prejela pogodbe med agencijo IRA in podjetjem Crist o posojilu IRA ter strokovnih ocen delnic podjetja Crist in suhega doka, ki so bili zastavljeni kot zavarovanje za posojilo. Zato je Komisija menila, da Poljska na prvi pogled ni dokazala, da so bile strokovne ocene opravljene na konservativen način in da bi zasebni vlagatelj sprejel takšno zavarovanje.
- (28) V zvezi z referenčnim merilom je Komisija dvomila, da bi bilo posojilo banke [...] mogoče uporabiti kot referenčno merilo za oceno, ali je posojilo IRA v skladu z načelom zasebnega vlagatelja v tržno gospodarstvo. Komisija je menila, da se posojilo banke [...] razlikuje od posojila IRA: (i) ker je refinanciralo transakcijo, ki jo je podjetje Crist sprva financiralo z lastnimi sredstvi, (ii) ker je bil znesek bančnega posojila [...] bistveno nižji ter (iii) ker je posojilo IRA pomenilo višje tveganje v primerjavi s posojilom banke [...], saj je znesek posojila IRA presegal lastna sredstva podjetja Crist in trajal bistveno dlje (pet let in tri mesece v primerjavi s tremi leti in osmimi meseci).
- (29) V zvezi s poslovnim načrtom je Komisija ugotovila, da je v času odobritve posojila za podjetje Crist kljub na splošno stabilnemu finančnemu stanju veljal trileten trend negativnih neto poslovnih izidov. Glede na povežana tržna tveganja, morebitno presežno zmogljivostjo na trgu in dejstvo, da v času sprejetja ukrepa finančne krize še daleč ni bilo konec, je Komisija dvomila, da bi zasebni vlagatelj zagotovil zadevno financiranje.

- (30) Nazadnje je Komisija brez poseganja v vprašanje, ali program kot takšen pomeni državno pomoč v smislu člena 107(1) PDEU, izrazila dvome glede tega, ali je bilo podjetje Crist upravičeno do pomoči, ki jo je IRA zagotovila po programu, saj je bilo posojilo odobreno za naložbo v Gdynio, ki ni mogla imeti koristi od programa, saj ni ranljivo okrožje. Komisijo je zanimalo tudi, ali je bila intenzivnost financiranja podjetja Crist s strani agencije IRA v skladu z najvišjim pragom intenzivnosti, opredeljenim v programu (glej uvodno izjavo (15)). Posojilo IRA znaša 150 milijonov PLN (37,5 milijona EUR). Podjetje Crist je kupilo suhi dok za ceno 175 milijonov PLN (43,75 milijona EUR). Na podlagi navedenih vrednosti je intenzivnost posojila IRA znašala 86 %, kar je nad mejno vrednostjo iz programa. Zato je Komisija menila, da je bilo podjetje Crist z odobritvijo posojila IRA po programu morda deležno prednostne obravnave.
- (31) Glede na navedeno je Komisija dvomila, da bi zasebni vlagatelj zagotovil zadevno financiranje podjetju Crist, in se odločila začeti formalni postopek preiskave.

IV. PRIPOMBE POLJSKE

- (32) Poljski organi so navedli, da je bila pred sprejetjem odločitve o odobritvi posojila podjetju Crist opravljena obsežna ocena gospodarskega in finančnega stanja podjetja, njegovega finančnega načrta ter morebitnih tržnih referenc ter da iz nedvoumnih izidov te analize izhaja, da zadevno posojilo ustreza normalnim tržnim pogojem, ki predstavljajo pogoje, pod katerimi bi akter na trgu privolil v financiranje določene naložbe. Zato po mnenju Poljske posojilo IRA podjetju Crist ne pomeni državne pomoči.

1. Obrestna mera

- (33) Poljska je pojasnila, da je bila pred odobritvijo posojila IRA opravljena trifazna ocena gospodarskega in finančnega stanja podjetja v skladu s standardi, ki veljajo na trgu komercialnih finančnih storitev za podjetja. Prva faza ocene je vključevala uvodno točkovanje kreditne zanesljivosti s strani neodvisnega zunanjega svetovalca, na podlagi česar je bilo ocenjeno, ali podjetje izpolnjuje pogoje za naslednjo fazo, tj. podrobnejšo oceno. V drugi fazi so bila ocenjena zadnja tri računovodska leta, vključno z napovedanimi poslovnimi izidi, analizo razmerij, količinskimi ukrepi, kot so razmerje likvidnosti, prihodki od premoženja, struktura kapitala, dobičkonosnost in razvoj, ter kakovostnimi ukrepi, kot so kakovost vodenja, stopnja odvisnosti na trgu in kakovost predlaganega zavarovanja. V zadnji fazi je bila določena stopnja razlike z uporabo matrice ter ob upoštevanju tveganj in predlagane stopnje zavarovanja, določenih na podlagi strokovne analize.

Bonitetna ocena podjetja Crist

- (34) Poljska je ob sklicevanju na dinamiko poslovnih izidov podjetja Crist v obdobju 2006–2009 (glej tabelo 4) poudarila, da je bilo gospodarsko in finančno stanje podjetja v času, ko je zaprosilo za posojilo, glede na strokovno analizo dobro.

Tabela 4

Dinamika poslovnih izidov podjetja Crist v obdobju 2006–2009 (v milijonih PLN)

	2006	2007	Dinamika	2008	Dinamika	2009	Dinamika
Dobiček od prodaje	21,20	19,10	90,09 %	20,8	108,90 %	27,10	130,29 %
Dobiček iz poslovanja	20,90	20,80	99,52 %	19,50	93,75 %	25,80	132,31 %
Čisti dobiček	16,50	22,20	134,55 %	20,10	90,54 %	15,50	77,11 %
Amortizacija	1,97	2,40	121,83 %	3,30	137,50 %	4,20	127,27 %
Finančni presežek	18,47	24,60	133,19 %	23,40	95,12 %	19,70	84,19 %
Prihodki od prodaje	228,75	323,41	141,38 %	361,06	111,64 %	383,77	106,29 %

- (35) Poslabšanje neto finančnih izidov v letih 2008 in 2009 je po pojasnilih Poljske posledica spremembe poslovnega modela, tj. sprejemanja pogodb višje vrednosti z višjo dobičkonosnostjo, za katere je značilno dolgo obdobje zaključevanja, in sicer do 12–15 mesecev. To pomeni, da je najvišji finančni dobiček ustvarjen ob zaključku izdelka in njegovem prenosu pogodbeniku.
- (36) Oceno poslovnega načrta, ki ga je predstavilo podjetje Crist, je opravila agencija IRA, in sicer na številnih stopnjah. Poljska je pojasnila, da je bil načrt razvit v sodelovanju z [...], njegovo analizo je izvedel [...] (v nadaljnjem besedilu: [...]), podroben pregled dokumenta, vključno s predpostavkami in pričakovanimi učinki, pa so opravili strokovnjaki IRA. Poljski organi so ugotovili, da je bilo mnenje o dokumentu na vsaki stopnji pozitivno, in navedli, da je bila njegova natančnost potrjena s poslovnimi izidi, ki jih je podjetje Crist dejansko doseglo in so v skladu z napovedanimi vrednostmi ali jih celo presegajo. Poljska je pojasnila tudi, da so bile ugodne finančne napovedi, ki jih je predstavilo podjetje Crist, verodostojne in potrjene s sklenjenimi pogodbami.
- (37) V zvezi z dobičkonosnostjo naložbe je Poljska predložila podrobno razlago izračunanih razmerij na podlagi denarnega toka, neto sedanje vrednosti in notranje stopnje donosa, pri čemer so se vsa razmerja izkazala kot visoka. Neto sedanja vrednost projekta, ki zajema nakup suhega doka za ceno 150 milijonov PLN, je znašala [...] milijonov PLN, medtem ko je notranja stopnja donosa znašala [...] %. Poljska je še dodala, da so finančna razmerja za navedeno transakcijo, kljub temu da je bil suhi dok na koncu kupljen za 175 milijonov PLN, še vedno zelo visoka (neto sedanja vrednost v višini [...] milijonov PLN in notranja stopnja donosa v višini [...] %).
- (38) Na podlagi navedene analize je IRA določila bonitetno oceno podjetja po svojem tristopenjskem notranjem sistemu ocenjevanja. Za podjetje Crist je bilo ocenjeno, da predstavlja povprečno kreditno tveganje ter da so zanj značilni dobra finančna zanesljivost, zadostna zmožnost odplačevanja finančnih obveznosti v daljšem časovnem obdobju in povečana odpornost na dolgotrajnejše neugodne gospodarske razmere. Poljska je navedla, da je izid metode, ki jo je uporabila IRA, v skladu s Sporočilom Komisije o spremembi metode določanja referenčnih obrestnih mer in diskontnih stopenj ⁽⁸⁾ (v nadaljnjem besedilu: sporočilo o referenčni obrestni meri). Za podatke, ki so bili na voljo agenciji IRA, je bilo ocenjeno, da ustrezajo bonitetni kategoriji BBB (dobra) po opredelitvi bonitetne agencije EuroRating, vendar je Poljska za vsak primer obdržala bonitetno oceno BB za namene preverjanja izida uporabe sporočila o referenčnih obrestnih merah.
- Z a v a r o v a n j e**
- (39) Poljski organi so navedli, da je podjetje Crist kot zavarovanje zagotovilo: registrirano zastavno pravico na 100 % delnic podjetja Crist, hipoteko na nepremičnino (del območja 2 ladjedelnice), registrirano zastavno pravico na številnih premičninah, ki so del območja 2 ladjedelnice, neizpolnjeni račun, ki ga je podpisalo podjetje Crist, izjavo podjetja Crist o prostovoljni privolitvi v izvrševanje ter izjave vseh delničarjev podjetja Crist o njihovi prostovoljni privolitvi v izvrševanje.
- (40) Poljska je predložila strokovni oceni delnic podjetja Crist, ki ju je opravil [...] z uporabo dveh metod, in sicer metode vrednotenja na podlagi premoženja (metoda

⁽⁸⁾ UL C 14, 19.1.2008, str. 6.

prilagojene čiste vrednosti premoženja) z dne 29. julija 2010 in metode vrednotenja na podlagi prihodkov (pripisane z diskontiranimi denarnimi tokovi in prilagojeno sedanjo vrednostjo) z dne 1. avgusta 2010. Izidi teh dveh ocen so se bistveno razlikovali. Pri prvi metodi je vrednost znašala [...] milijonov PLN, medtem ko je pri drugi metodi znašala skoraj [...] milijonov PLN. Hkrati je v ločenem dokumentu z dne 3. avgusta 2010, ki so ga predložili poljski organi, [...] dokazal, da je vrednost na podlagi metode prilagojene čiste vrednosti premoženja bližja likvidacijski vrednosti podjetja in ne odraža dejanske vrednosti podjetja Crist (zlasti lastniškega kapitala). [...] je sklenil, da bi bilo treba za dejansko vrednost šteti [...] milijonov PLN.

razpisnem krogu (175 milijonov PLN), mogoče uporabiti kot približek za vrednost navedenega zavarovanja, predlagala možnost, da bi se kot tržna vrednost štela protiponudba v višini 166 milijonov PLN, ki jo je takrat oddal drugi tekmelec v razpisu, tj. podjetje Patia.

- (41) V zvezi z vrednostjo drugega elementa zavarovanja, tj. hipoteke na nepremičnino, je Poljska predložila neodvisno strokovno oceno z dne 4. marca 2009, v kateri je bila tržna vrednost dela premoženja ocenjena na 169,5 milijona PLN (ali 84,7 milijona PLN v prisilni prodaji). Poleg tega je IRA januarja 2011 zahtevala neodvisno strokovno oceno po transakciji, ki je bila predložena Komisiji in v kateri je bila vrednost nepremičnine pod hipoteko določena na [...] milijonov PLN.
- (42) Poljska je v odgovor na dvome Komisije glede tega, ali je ceno, ki jo je podjetje Crist plačalo za suhi dok v tretjem

- (43) Poleg tega je po navedbah Poljske vrednost zavarovanja dodatno okrepljena zaradi raznolikosti njegovih sestavnih delov (nepremičnine, premičnine in finančno premoženje) ter dejstva, da elementi, ki predstavljajo zavarovanje, pred odobritvijo posojila niso bili deležni nobene obremenitve.
- (44) Poljski organi so povzeli, da na podlagi različnih ocen skupna vrednost zavarovanja posojila znaša približno med [...] milijoni PLN in [...] milijoni PLN (glej tabelo 5). IRA je za namene notranje bonitetne ocene zavarovanje podjetja Crist ocenila kot zmerno (glej tabelo 3). V zvezi s pravili iz sporočila o referenčni obrestni meri (glej tabelo 6) so poljski organi navedli, da skupna vrednost zavarovanja v skladu s tržno vrednostjo znaša [...] milijonov PLN ⁽⁹⁾ in predstavlja [...] % odobrenega posojila. Ta stopnja zavarovanja znatno presega stopnjo zneska posojila in ustreza kategoriji „visokega zavarovanja“, kot je opredeljeno v sporočilu o referenčni obrestni meri, saj je pričakovana izguba ob neplačilu posojila enaka 0.

Tabela 5

Vrednosti elementov zavarovanja glede na uporabljene metode vrednotenja

			Element zavarovanja in metoda vrednotenja	
			Delnice podjetja Crist Metoda vrednotenja na podlagi premoženja (Metoda prilagojene čiste vrednosti premoženja)	Delnice podjetja Crist Metoda vrednotenja na podlagi prihodkov (Prilagojena sedanja vrednost)
		Vrednost (PLN)	[...]	[...]
Element zavarovanja in metoda vrednote- nja	Območje 2 ladjedelnice	169 471 000	SKUPAJ:	SKUPAJ:
	Metoda tržne vrednosti (na podlagi prihodkov)		[...]	[...]
	Območje 2 ladjedelnice	84 735 500	SKUPAJ:	SKUPAJ:
	Vrednost v prisilni prodaji		[...]	[...]
	Območje 2 ladjedelnice	180 439 000	SKUPAJ:	SKUPAJ:
	Metoda tržne vrednosti (na podlagi prihodkov)		[...]	[...]
	Območje 2 ladjedelnice	166 000 000	SKUPAJ:	SKUPAJ:
	Vrednost zadnje protiponudbe		[...]	[...]

⁽⁹⁾ Delnice podjetja Crist po metodi vrednotenja na podlagi prihodkov, ocenjene (s strani strokovnjaka) na [...] milijonov PLN, in hipoteka na nepremičnino (del območja 2 ladjedelnice), ocenjena s strani strokovnjaka na 169,5 milijona PLN.

- (45) Poljski organi so predložili tudi poročilo [...], ki je bilo pripravljeno maja 2012, tj. po transakciji. Poročilo med drugim vsebuje pregled ocen [...], ki so bile na voljo agenciji IRA v času transakcije. Poljska opozarja na kritiko ocene čiste vrednosti premoženja, saj [...] ni vključil nobene ocene neopredmetenih sredstev, kot so med drugim zaostanki pri pogodbah, odnosi s strankami in delovna sila, ki bi lahko imela znatne vrednosti in bi povišala izide ocene. [...] ugotavlja, da je v navedeni oceni vrednost kapitala podjetja Crist znatno prenizko ocenjena. V zvezi z metodo vrednotenja na podlagi prihodkov Poljska ugotavlja, da je [...] prišel do podobnih vrednosti kot [...] (tj. približno [...] milijonov PLN).

Obrestna mera

- (46) IRA je za namene odobritve posojila kreditno tveganje podjetja in stopnjo zagotovljenega zavarovanja ocenila kot zmerno. IRA je zato posojilo odobrila po obrestni meri 6,81 %, izračunani kot vsota izhodiščne obrestne mere (trimesečne obrestne mere WIBOR (3,81 %) in 1,2 %) in obrestne marže, kot je izhajala na podlagi matrike, prikazane v tabeli 3, tj. 1,8 %.
- (47) Poleg izračunov IRA je Poljska na podlagi svojih notranjih pravil predložila nadaljnja pojasnila z uporabo metode za določanje približka, določene v sporočilu o referenčni obrestni meri (glej tabelo 6).

Tabela 6

Razlike pri posojilu v bazičnih točkah glede na sporočilo o referenčni obrestni meri

Bonitetna kategorija	Zavarovanje		
	Visoko	Običajno	Nizko
Zelo dobra (AAA-A)	60	75	100
Dobra (BBB)	75	100	220
Zadovoljiva (BB)	100	220	400
Šibka (B)	220	400	650
Slaba/Finančne težave (CCC in manj)	400	650	1 000

- (48) Poljska je navedla, da ob upoštevanju referenčne obrestne mere, ki jo je Komisija objavila za Poljsko (4,49 %), bonitetne kategorije podjetja Crist (BB) in visoke stopnje zavarovanja (glej uvodno izjavo (44)) obrestna mera za posojilo ne bi smela biti nižja od 5,49 %. Zato je Poljska poudarila, da je obrestna mera v višini 6,81 %, ki jo je uporabila IRA, za 132 bazičnih točk višja od referenčne obrestne mere, opredeljene v sporočilu o referenčni obrestni meri, tj. 5,49 %.

- (49) Poročilo [...], ki ga je predložila Poljska, vsebuje podrobno oceno bonitetne stopnje podjetja Crist v času transakcije na podlagi dveh različnih strokovnih pristopov. Bonitetne modele je razvil [...] na podlagi točkvalnih/bonitetnih modelov, ki jih uporabljajo komercialne banke. V poročilu je bonitetna ocena podjetja Crist ocenjena znotraj razpona (BB-B). [...] kljub temu meni, da je obrestna mera zadostna glede na visoko vrednost elementov zavarovanja, ki ocenjeni skupaj kažejo na visoko zavarovanje.

2. Referenčno merilo

- (50) Poljski organi so obvestili Komisijo, da posojilo banke [...] ni bila edina podlaga za določitev končne stopnje obrestne mere za podjetje Crist, saj je bila ta izvedena predvsem na podlagi notranjega sistema ocenjevanja. Poljska je kljub razlikam pri posojilih navedla, da sta v zvezi z obrestnimi merami obe instituciji, tj. IDA in banka [...], prišli do podobnih ugotovitev.
- (51) Poljska je kot splošno pripombo navedla tudi, da je glede na visoko vrednost zadevnega posojila (150 milijonov PLN) na poljskem trgu praktično nemogoče najti ustrezno referenčno merilo za posojilo, ki je bilo odobreno podjetju Crist. Poljska je ob sklicevanju na sodbo Sodišča prve stopnje v zadevi T-296/97, *Komisija proti Alitalia*, trdila, da bi bilo treba morebitno prednost podjetja Crist oceniti na podlagi podobnega in ne enakega posojila.
- (52) Poljska je predložila primerjavo obeh kreditov (glej tabelo 7) in opozorila, da sta bili obe posojili odobreni leta 2010, da je bila obrestna mera banke [...] še nižja (6,68 % v primerjavi z obrestno mero IRA v višini 6,81 %) in da je odločitev banke [...] vključevala višje tveganje. Posledično po mnenju poljskih organov navedena transakcija predstavlja pomembno referenčno točko.

Tabela 7

Primerjava posojil banke [...] in IRA podjetju Crist

	Posojilo banke [...]	Posojilo IRA
Znesek	[...] PLN	150 000 000 PLN
Datum odobritve	18.2.2010	14.9.2010
Trajanje kredita	3 leta, 10 mesecev	5 let, 3 mesece
Obrestna mera	6,62 %	6,81 %
Vrednost zavarovanja	[...] PLN	[...] PLN

	Posojilo banke [...]	Posojilo IRA
Možnosti razvoja ⁽¹⁾	[...] PLN	[...] PLN
Dodatna tveganja	Pomanjkanje gotovosti glede tega, ali bo suhi dok (območje 2 ladjedelnice) kupljen in proizvodna linija zaključena	Posojilo, odobreno za nakup suhega doka (območje 2 ladjedelnice) kot zaključek proizvodne linije

⁽¹⁾ Vrednost sklenjenih pogodb v času podpisa finančne pogodbe.

(53) V zvezi s kreditnim tveganjem je Poljska navedla, da sta odločitvi banke [...] in IRA temeljili na istem poslovnem načrtu, v katerem je bil predviden nakup območij 1 in 2 ladjedelnice. Zato je bilo tveganje v zvezi z zaključkom obrata višje pred prvo transakcijo (čeprav je banka [...] refinancirala le transakcijo, ki jo je podjetje Crist prvotno krilo iz lastnih sredstev). Z odločitvijo o posojilu IRA, ki je omogočila nakup območja 2 ladjedelnice, je bila dejansko zagotovljena izvedba nove poslovne strategije podjetja Crist, v kateri podjetje preusmerja svojo poslovno dejavnost iz tradicionalnega ladjedelnštva v sektor obnovljivih virov energije na morju. Poleg tega je Poljska izpostavila, da je bil kredit banke [...] podjetju Crist odobren, preden je podjetje Crist podpisalo zelo dobičkonosno pogodbo s podjetjem Beluga Hochtief z najvišjo transakcijsko vrednostjo v zgodovini podjetja Crist (v višini [...] milijonov EUR), ki je dodatno izboljšala kreditno sposobnost podjetja v času odločitve o posojilu IRA.

(54) Vendar so poljski organi poudarili tudi, da je IRA v času odobritve posojila temeljito preučila dodatne informacije. Poljska je na primer izpostavila, da je bilo podjetje Crist poleg agencije IRA in banke [...] v dobrih in dolgotrajnih odnosih s številnimi drugimi finančnimi institucijami, ki so zagotavljale financiranje njegovih dejavnosti ⁽¹⁰⁾. To pomeni, da je bilo podjetje v času odločitve o posojilu zmožno zbirati finančna sredstva na kapitalskem trgu. Poljska je v ta namen predložila seznam kreditnih in jamstvenih omejitev podjetja Crist v posameznih finančnih institucijah v času transakcije.

(55) Nazadnje so poljski organi opozorili Komisijo na tabelo obrestnih mer poljske državne banke, objavljeno septembra 2010, ki vsebuje seznam povprečnih obrestnih mer za nova posojila za podjetja v PLN, ki se redno objavlja. Iz navedene preglednice izhaja, da je

bila povprečna obrestna mera za kredite, višje od 4 milijonov PLN in s spremenljivostjo obrestne mere, ki ne presega 3 mesecev (kot v primeru podjetja Crist), enaka 5,4 %, tj. manjša kot obrestna mera, ki jo je IRA zaračunala podjetju Crist.

3. Poslovni načrt

(56) Poljski organi so Komisiji predložili poslovni načrt podjetja Crist (v nadaljnjem besedilu: poslovni načrt). Poljska je obvestila Komisijo, da se je IRA pred odobritvijo posojila podjetju Crist posvetovala s trgovinskima partnerjema podjetja ([...] in [...]) in zasebnimi bankami, pri čemer je prejela odgovore, ki so potrdili finančno stabilnost podjetja Crist. Poljski organi so Komisiji predložili te potrditvene dopise zasebnih bank, vključno z analizo izvajanja poslovne strategije podjetja Crist, ki jo je izvedel [...] in je zajemala obdobje pred odločitvijo IRA o odobritvi posojila.

(57) V poslovnem načrtu je bilo predvideno, da bo neto sedanja vrednost naloženega projekta znašala [...] milijonov PLN ([...] milijonov EUR), notranja stopnja donosa pa [...] %. Te ocene so temeljile na predpostavki, da bo podjetje za suhi dok plačalo 150 milijonov PLN. Poljska je v odgovor na ugotovitev Komisije iz odločitve o začetku postopka, da je na koncu dejanska cena, ki je bila plačana, znašala 175 milijonov PLN, predložila analizo, ki jo je izvedel [...]. Iz nje je na podlagi informacij, ki so bile na voljo v času transakcije, razvidno, da neto sedanja vrednost naložbe znaša [...] milijonov PLN, notranja stopnja donosa pa [...] %. [...] še dodaja, da na podlagi sedanjega znanja neto sedanja vrednost ustreza [...] milijonom PLN, notranja stopnja donosa pa [...] %.

(58) Isto poročilo vsebuje pregled stanja podjetja Crist na trgu in njegovih možnosti razvoja. V poročilu je navedeno, da je podjetje Crist spremenilo svoj proizvodni profil iz tradicionalnega ladjedelnštva v prilagojena plovila, ploščadi in gradbene elemente na morju. S to poslovno strategijo je podjetje Crist zavzelo nišni položaj, v katerem lahko sodeluje v načrtovanih projektih v Severnem morju in ki mu zagotavlja številne priložnosti za dinamično rast. [...] ugotavlja, da podjetje deluje v sektorju z znatnim potencialom za rast.

(59) Poljska je navedla, da je IRA na podlagi strokovne analize poslovnega načrta ugotovila: da je podjetje kljub gospodarski krizi, ki poteka od leta 2008, v zadnjih treh letih zabeležilo pozitivne finančne izide, da vrednost podpisanih in izpogajanih pogodb kaže na hiter razvoj podjetja ter da so ocene finančnih napovedi pozitivne in kažejo na sposobnost podjetja, da odplača posojilo.

⁽¹⁰⁾ Podjetje Crist je imelo koristi od številnih drugih zunanjih zasebnih virov financiranja. Ti vključujejo kredite in jamstva [...], [...][...], [...], [...], [...] in [...] v višini več kot [...] milijonov PLN leta 2010 ter v višini več kot [...] milijonov PLN leta 2011.

- (60) Nazadnje so poljski organi ugotovili, da je podjetje s čistim dobičkom v višini 12,6 milijona PLN (2,8 milijona EUR) leta 2010 in 31,6 milijona PLN (7,03 milijona EUR) leta 2011 ustvarilo neto poslovni izid, ki je [...]krat presegel vrednosti, predvidene v poslovnem načrtu. Podobno je bilo ugotovljeno tudi, da je bila bilančna vsota podjetja konec leta 2011 za približno [...] % višja od načrtovane.

4. Prednostna obravnava podjetja

- (61) V zvezi z domnevno prednostno obravnavo podjetja Crist s strani IRA so poljski organi najprej pojasnili, da je bilo podjetje upravičeno do sredstev iz programa, saj so sedež in dve poslovni središči podjetja Crist v Gdan-sku. Naložba v Gdynio, ki sicer ne izpolnjuje pogojev za takšna sredstva, ni vplivala na prerazporeditev dejavnosti podjetja, temveč na geografsko širitev dejavnosti podjetja Crist.
- (62) V zvezi s stopnjo financiranja je Poljska ponovno potrdila, da stopnja financiranja naložbe podjetja Crist iz sklada IRA ni presegala 80-odstotne mejne vrednosti, predvidene v programu. Poljska je izjavila, da so načrtovani skupni stroški naložbenega programa podjetja Crist znašali 188,2 milijona PLN ter so obsegali njegov nakup suhega doka (območje 2 ladjedelnice) in območja za sestavljanje ladijskih trupov (območje 1 ladjedelnice). Poljska je pojasnila, da obe naložbi spadata pod isto proizvodno linijo, ki je podjetju Crist omogočila učinkovito usmeritev v trg obnovljivih virov energije in trg gradbeništva na morju. Podjetje Crist je lahko le s pomočjo celotnega naložbenega programa spremenilo svoj poslovni model iz tradicionalnega ladjedelništva v prilagojena plovila, ploščadi in gradbene elemente za vetrne elektrarne na morju.
- (63) Zato razmerje intenzivnosti med celotno naložbo podjetja Crist (213,2 milijona PLN ⁽¹¹⁾) in posojilom IRA (150 milijonov PLN) ustreza 70 %, tj. precej pod 80-odstotno mejno vrednostjo, določeno v programu.
- (64) Nenazadnje je Poljska trdila, da je program, iz katerega je bilo financirano posojilo za podjetje Crist, komercialne narave in ne pomeni pomoči. Poljska je navedla, da odločitve IRA o financiranju nekaterih projektov ocenjujejo na komercialni ravni strokovnjaki, ki imajo izkušnje iz največjih finančnih institucij na Poljskem.

V. OCENA

1. Obstoje državne pomoči v smislu člena 107(1) PDEU

- (65) V skladu s členom 107(1) PDEU je vsaka pomoč, ki jo dodeli država članica, ali kakršna koli oblika pomoči iz

državnih sredstev, ki izkrivlja ali bi lahko izkrivljala konkurenco z dajanjem prednosti posameznim podjetjem ali proizvodnji posameznega blaga, nezdružljiva z notranjim trgom, če vpliva na trgovino med državami članicami.

- (66) Opis nacionalnega ukrepa kot državne pomoči predpostavlja, da so izpolnjeni naslednji kumulativni pogoji: (1) ukrep zagotavlja prednost iz državnih sredstev; (2) prednost je izbirna; ter (3) ukrep izkrivlja ali bi lahko izkrivljaj konkurenco in lahko vpliva na trgovino med državami članicami.

1.1 Obstoje prednosti

- (67) Da bi se ugotovilo, ali ukrep v preiskavi pomeni pomoč, je treba določiti, ali je podjetje Crist pridobilo gospodarsko prednost, ki je ne bi pridobilo pod normalnimi tržnimi pogoji, tj. pogoji, pod katerimi bi zasebni vlagatelj zagotovil financiranje podjetju Crist.

Obrestna mera

- (68) Da bi Komisija ugotovila, ali je ukrep v preiskavi združljiv s preizkusom zasebnega vlagatelja, je ocenila, ali bi na podlagi informacij, ki so bile na voljo IRA v času sprejetja odločitve, zasebni upnik podjetju Crist odobril podoben kredit.
- (69) Kot je navedeno v uvodni izjavi (33) in nadaljnjih uvodnih izjavah, je Poljska obvestila Komisijo, da je IRA pred odobritvijo posojila v sodelovanju z zunanjimi strokovnjaki izvedla podrobno oceno gospodarskega in finančnega stanja podjetja Crist, na podlagi katere je bila določena bonitetna ocena podjetja Crist. IRA je na podlagi svojega notranjega sistema določila bonitetno oceno podjetja Crist kot zmerno, kar po navedbah Poljske za namene uporabe sporočila o referenčni obrestni meri ustreza vsaj kategoriji BB (zadovoljiva).

- (70) V zvezi z zavarovanjem je Poljska predložila vse strokovne ocene in podrobna pojasnila glede vsakega elementa, ki predstavlja del zavarovanja posojila (glej uvodne izjave (39) do (45)). Na podlagi navedenih ocen, ki so pokazale, da bi bilo treba kot vrednost zastavne pravice na delnice obdržati [...] milijonov PLN in da bi bilo znesek v presežku [...] milijonov PLN mogoče pripisati hipoteki na suhi dok, ter ob upoštevanju pogoja iz programa, da mora zavarovanje predstavljati vsaj 150 % financiranja, je IRA zavarovanje podjetja Crist določila kot zmerno, kar je zagotavljalo dobro kritje za kreditno tveganje. Kljub temu je Poljska navedla, da je bil ta pristop preudaren in da ocene zavarovanja, ki so jih izvedli neodvisni strokovnjaki, kažejo na visoko vrednost zavarovanja.

⁽¹¹⁾ To vključuje 38,2 milijona PLN za območje 1 ladjedelnice in 175 milijonov PLN za območje 2 ladjedelnice.

- (71) Nenazadnje, na podlagi zmerne stopnje tveganja in zavarovanja je bilo posojilo IRA odobreno po obrestni meri 6,81 %, izračunani kot vsota izhodiščne obrestne mere (trimesečne obrestne mere WIBOR in 1,2 %) in obrestne marže v višini 1,8 % (glej tabelo 3). Poljska je navedla, da je ta obrestna mera presegala minimalno obrestno mero, kot bi bila izračunana v skladu s sporočilom o referenčni obresti meri (glej tabelo 6 in uvodne izjave (46) do (49)). Komisija ugotavlja, da Poljska za svoje izračune sicer uporablja „visoko zavarovanje“, vendar izjava drži tudi, če se uporabi „zmerno“ (ali običajno) zavarovanje, kot ga je ocenila IRA, in sicer izhodiščna obrestna mera in 220 bazičnih točk oziroma 6,69 %.
- (72) Komisija na splošno opozarja, da so bili njeni predhodni dvomi glede stopnje obrestne mere iz odločitve o začetku postopka predvsem posledica pomanjkanja dokazov o bonitetni oceni podjetja in stopnji zavarovanja. V zvezi s tem Komisija ugotavlja, da je Poljska v odgovoru na odločitev o začetku postopka zagotovila ustrezne informacije, ki jih je imela IRA na voljo pred odobritvijo posojila. Poleg tega je Poljska predložila tudi naknadno oceno nepremičnine pod hipoteko in naknadno poročilo, ki ga je pripravil [...] in je temeljilo na informacijah, ki so bile na voljo v času sprejetja odločitve o odobritvi posojila.
- (73) V zvezi z zavarovanjem se je Komisija pri oceni osredotočila na to, ali so bile strokovne ocene izvedene na konservativen način, tako da bi zasebni vlagatelj sprejel ponujeno zavarovanje. V zvezi s tem Komisija ugotavlja, da se ocene delnic podjetja Crist znatno razlikujejo glede na uporabljen metodo (glej uvodno izjavo (40)). Poleg tega Komisija poudarja kritiko [...] glede ocene čiste vrednosti premoženja v višini [...] milijonov PLN, ki ne upošteva številnih pomembnih dejavnikov (glej uvodno izjavo (45)), kar posledično vpliva na prenizko ocenjeno vrednost kapitala podjetja Crist. Komisija nazadnje ugotavlja, da sta [...] in [...] v svoji oceni na podlagi metode prilagojene sedanje vrednosti oba prišla do enake ugotovitve (tj. da je bila ocenjena vrednost v višini približno [...] milijonov PLN) in da oba neodvisna strokovnjaka menita, da bi bilo treba navedeno metodo obravnavati kot bolj reprezentativno. Poljska je poleg predložitve teh ocen Komisiji predlagala, da se kot približek za vrednost zavarovanja za suhi dok uporabi vrednost protiponudbe v višini 166 milijonov PLN, ki jo je podjetje Patia oddalo v času tretjega razpisnega kroga. Komisija ugotavlja, da takšen približek dejansko predstavlja vrednost, ki jo je bil tekmelec podjetja Crist pripravljen plačati za suhi dok v primeru prisilne prodaje navedenega premoženja.
- (74) Komisija, ne da bi zavzela stališče glede tega, katero od poročil bi bilo treba obdržati, ugotavlja, da je IRA imela na voljo različne ocene kakovosti ponujenega zavarovanja, pri čemer so le najbolj pesimistične ocene predstavljale manj kot 150 % odobrenega posojila, in strokovna priporočila, ki so kazala na to, da je zavarovanje zado-stovalo za kritje kreditnega tveganja.
- (75) V zvezi z bonitetno oceno podjetja je Komisija kritično ocenila aktualne dokaze, ki jih je predložila Poljska in ki so bili na voljo agenciji IRA pred odločitvijo o odobritvi posojila. Komisija ugotavlja, da je IRA v svoji notranji strokovni analizi bonitetne ocene izvedla celovito analizo razmerij v zvezi s podjetjem Crist, ki so vključevala likvidnost, promet, strukturo premoženja in kapitala ter dobičkonosnost. Poleg tega je ocena IRA zajemala tudi elemente, kot so analiza denarnega toka, finančne napovedi, učinkovitost naložbe, prag dobička in ranljivost projekta zaradi zunanjih dejavnikov, kot sta obrestna mera ali menjalni tečaj.
- (76) Komisija upošteva tudi poročilo [...]. Čeprav je bilo navedeno poročilo pripravljeno po transakciji, vsebuje podrobno oceno bonitetne stopnje podjetja Crist in ponujenega zavarovanja ter temelji na istih informacijah, ki jih je imela IRA na voljo v času odobritve posojila. V poročilu je bonitetna ocena podjetja Crist ocenjena kot nekoliko nižja od ocene, ki jo je določila IRA (razpon BB-B). V zvezi z zavarovanjem je v poročilu navedeno, da je v oceni na podlagi premoženja, ki jo je opravil [...], vrednost kapitala podjetja Crist znatno prenizko ocenjena. [...] meni, da je metoda prilagojene sedanje vrednosti doslednejša in pogostejše uporabljena. [...] na podlagi svoje analize bonitetne ocene podjetja Crist in vrednosti ponujenega zavarovanja ugotavlja, da obrestna mera posojila IRA ni bila nižja od tržne stopnje.
- (77) Komisija je analizirala tudi, ali obrestna mera, ki jo je določila IRA; ustreza metodologiji za določanje referenčnih obrestnih mer, ki jih lahko Komisija uporabi kot približek za tržno stopnjo, kot je navedeno v sporočilu o referenčni obrestni meri. V skladu s sporočilom o referenčni obrestni meri je referenčna obrestna mera vsota razlike in osnovne obrestne mere, ki ustreza enoletni obrestni meri IBOR (tj. enoletni obrestni meri na denarnem trgu v zadevni državi članici). Razlika, ki se uporablja, je odvisna od bonitetne ocene zadevnega podjetja in zavarovanja (glej tabelo 6).
- (78) Glede na to, da je osnovna obrestna mera na Poljskem za september 2010 znašala 4,49 % ⁽¹²⁾, bi bila obrestna mera posojila IRA (6,81 %) višja od referenčne obrestne mere, ki se uporablja, če bi bila v času odobritve posojila:
- bonitetna ocena podjetja Crist „šibka“ (B), zavarovanje pa „visoko“,
- če bi bila bonitetna ocena podjetja Crist „zadovoljiva“ (BB), zavarovanje pa vsaj „običajno“ ali
- ⁽¹²⁾ Izhodiščna obrestna mera na Poljskem za september 2010, izračunana v skladu s sporočilom o referenčni obrestni meri, je na voljo na spletni strani Komisije: http://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/reference_rates.html.

— če bi bilo zavarovanje „nizko“, bonitetna ocena podjetja Crist pa vsaj „dobra“ (BBB).

V vseh treh primerih bi referenčna obrestna mera znašala 6,69 % (4,49 % in 2,20 %), tj. manj kot obrestna mera posojila IRA (6,81 %).

- (79) Komisija na podlagi navedene analize meni, da je bila bonitetna ocena podjetja Crist v času odobritve posojila v najslabšem primeru „šibka“ (B). V zvezi z zavarovanjem slednje tudi v najslabšem primeru, tj. v vrednosti [...] milijonov PLN, predstavlja več kot 100 % vrednosti posojila, zaradi česar Komisija meni, da je pričakovana izguba ob neplačilu posojila v razponu, ki ne presega 30 %, kar ustreza visoki stopnji zavarovanja, kot je opredeljeno v sporočilu o referenčni obrestni meri. Ob upoštevanju visokega zavarovanja posojila obrestna mera za posojilo v času transakcije v najslabšem primeru ne bi smela biti nižja od 6,69 % (tj. referenčne obrestne mere za Poljsko v višini 4,49 % in 2,20 %; glej tabelo 6). Posojilo IRA je bilo odobreno po višji obrestni meri (6,81 %).
- (80) Nenazadnje, Komisija lahko na podlagi elementov, ki so ji bili predloženi, sklene, da je IRA z odločitvijo o odobritvi posojila podjetju Crist ravnala enako, kot bi ravnal zasebni upnik na podlagi razpoložljivih informacij, in uporabila obrestno mero, ki je ustrezala tržni stopnji.

Referenčno merilo

- (81) Komisija je v odločitvi o začetku postopka podvomila v uporabo posojila banke [...] kot referenčnega merila v tem primeru. Komisija je med drugim ugotovila, da se je posojilo banke [...] razlikovalo od posojila IRA, saj je imelo veliko nižjo vrednost, in da je banka [...] refinancirala samo transakcijo, ki jo je podjetje Crist prvotno krilo iz lastnih sredstev. Poleg tega je Komisija sprva menila, da je posojilo IRA pomenilo višje tveganje v primerjavi s posojilom banke [...], saj je trajalo bistveno dlje kot posojilo, ki ga je zagotovila banka [...].
- (82) Kot je navedeno v uvodnih izjavah (50) do (55), so poljski organi ponovno potrdili svoje stališče, da je bilo primerno uporabiti posojilo banke [...] kot referenčno merilo za posojilo IRA. Kljub temu je Poljska poudarila, da so bili pred odločitvijo o odobritvi posojila upoštevani tudi drugi elementi.
- (83) Komisija ugotavlja, da je odločitev agencije IRA o odobritvi posojila podjetju Crist temeljila na zapleteni strokovni analizi finančnega in gospodarskega stanja podjetja, med katero je bila odkrita dobičkonosnost načrtovane naložbe, in da je predhodna odločitev neodvisne

finančne institucije, tj. banke [...], ki predstavlja zadevno referenčno merilo, služila kot dodatna referenca za agencijo IRA.

- (84) Komisija upošteva tudi dejstvo, da je nakup suhega doka s strani podjetja Crist pomenil zaključek proizvodne linije in da ga je zato mogoče obravnavati kot manj tvegan korak pri uresničitvi poslovne strategije kot tisti, v zvezi s katerim je bilo odobreno posojilo banke [...]. Ko je bilo posojilo banke [...] odobreno, ni bilo samoumevno, da bo podjetje Crist lahko zaključilo zadnji korak v načrtovani naložbi, tj. nakup suhega doka. Poleg tega Komisija ugotavlja, da je bil v obdobju med obema posojiloma s podpisom največje pogodbe v zgodovini podjetja Crist (v vrednosti [...] milijonov EUR) položaj podjetja okrepljen v primerjavi s časom, ko je bilo odobreno posojilo banke [...].
- (85) Komisija nazadnje ugotavlja, da je v finančnem sektorju vladalo pozitivno mnenje glede finančnega potenciala podjetja Crist in njegove zmogljivosti ustvarjanja prihodkov, kar dokazujejo tudi številni zunanji viri financiranja, od katerih je imelo podjetje koristi v času odobritve posojila IRA.
- (86) Ker so bili dvomi, izraženi v odločitvi o začetku postopka, obravnavani, Komisija meni, da pogoji posojila banke [...] in dejstvo, da je imelo podjetje Crist dostop do drugih virov zunanjega financiranja, podpirajo ugotovitve, da bi zasebni upnik zagotovil podjetju Crist posojilo pod podobnimi pogoji kot pri posojilu IRA.

Poslovni načrt

- (87) V odločitvi o začetku postopka je bilo navedeno, da so računovodski izkazi kljub na splošno stabilnemu finančnemu stanju podjetja Crist v času odobritve posojila IRA kazali trileten trend slabšanja neto poslovnih izidov, pri čemer je bila na trgu značilna presežna zmogljivost. Komisija je sprva dvomila, da bi zasebni vlagatelj zagotovil financiranje glede na zadevna tržna tveganja in dejstvo, da finančne krize v času sprejetja ukrepa še zdaleč ni bilo konec.
- (88) Kot je navedeno v uvodnih izjavah (56) do (60), je Poljska predložila dodatna pojasnila o elementih, ki so prispevali k odločitvi agencije IRA o kreditu. Ti so med drugim vključevali trifazno analizo finančnega stanja podjetja, ki je pokazala dobro kreditno sposobnost, in neodvisno analizo, ki jo je izvedel [...]. Poljska je poudarila, da je bila donosnost naložbe na podlagi čiste sedanje vrednosti in notranje stopnje donosa visoka.

- (89) Komisija je pregledala oceno, ki jo je Poljska zagotovila o dobičkonosnosti naložbe podjetja Crist in ki kaže, da zadevne finančne vrednosti kljub temu, da je podjetje Crist na koncu moralo plačati višjo ceno za suhi dok, kot je bilo prvotno predvideno (tj. 175 milijonov PLN), ostajajo visoke (neto sedanja vrednost naložbe na podlagi informacij, ki so bile na voljo v času transakcije, znaša [...] milijonov PLN, notranja stopnja donosa pa [...] %). Z vidika zasebnega vlagatelja ti izidi kažejo na to, da je imelo podjetje Crist stabilen poslovni načrt in da je na podlagi svoje naložbe imelo možnost skleniti nove pogodbe v hidroinženirskem sektorju. Vrednost podpisanih pogodb je dejansko kazala na hiter razvoj podjetja.
- (90) Komisija ugotavlja, da so prodaja in operativne dejavnosti podjetja kazale močno pozitivno dinamiko. Poleg tega so poljski organi pojasnili, da je bilo poslabšanje neto poslovnih izidov, ki je zadevalo le dve leti (2008 in 2009; glej tabelo 4), povezano z novo poslovno strategijo podjetja Crist. S tem so dvomi v zvezi s splošno pozitivno oceno finančnih izidov podjetja Crist ublaženi.
- (91) V zvezi z dvomi, izraženimi zaradi presežne zmogljivosti na trgu, Komisija ugotavlja, da je tradicionalna ladjedelniška industrija morda res soočena s presežno zmogljivostjo, vendar je podjetje Crist v skladu s svojo novo strategijo, določeno v poslovnem načrtu, ki je bil na voljo agenciji IRA za namene odobritve posojila, med [...] % prihodkov leta 2009 in [...] % prihodkov leta 2011 ustvarilo na trgih, ki ne zadevajo tradicionalnega ladjedelništva (glej tabelo 1). Struktura prihodkov podjetja Crist in informacije o možnostih razvoja inženirstva na področju vetrnih elektrarn na morju, na katerem je podjetje večinoma dejavno, kažejo na potencial za razvoj in sorazmerno nizko tveganje za zasebne vlagatelje.
- (92) Komisija na podlagi navedenega ugotavlja, da so poslovne informacije, ki so bile na voljo v času transakcije, vsebovale zadostne elemente, da bi lahko zasebni vlagatelj sprejel enako odločitev kot IRA.
- (93) To oceno podpirajo finančni izidi podjetja Crist za obdobje 2010–2011, ki jih je kot sestavni del poslovnega načrta zdaj mogoče naknadno oceniti. Čeprav je podjetje leta 2010 uresničilo le [...] % svojih napovedi prodaje, so bili načrtovani donos prodaje in stopnje čistega dobička preseženi, pri čemer je čisti dobiček, ki ga je ustvarilo podjetje Crist, znašal 12,6 milijona PLN in je bil [...]krat

višji od čistega dobička, načrtovanega za navedeno leto. Leta 2011 so se poslovni izidi podjetja dodatno izboljšali, saj je bila stopnja prodaje za [...] % višja od načrtovane, medtem ko je ustvarjeni čisti dobiček presegel napoved za [...] %. Bilančna vsota podjetja je bila konec leta 2010 za [...] % višja od načrtovane, konec leta 2011 pa za [...] %.

Prednostna obravnava podjetja

- (94) Komisija je v odločitvi o začetku postopka izrazila dvome glede tega, ali so bili nekateri pogoji iz programa upoštevani, ter zlasti, ali je bilo podjetje Crist upravičeno po programu in ali je bila pri posojilu upoštevana mejna vrednost intenzivnosti, določena v programu (glej uvodno izjavo (15)).
- (95) Komisija upošteva pojasnilo poljskih organov, da je bilo podjetje upravičeno do financiranja po programu in da stopnja financiranja naložbe podjetja Crist iz sklada IRA ni preseglo 80-odstotne mejne vrednosti iz programa (glej uvodne izjave (61) do (64)). V zvezi z drugo točko je Komisija preverila, da je bila mejna vrednost, kot je opisana s strani poljskih organov, upoštevana tudi na podlagi informacij, ki so bile na voljo agenciji IRA v času sprejetja odločitve o odobritvi posojila: financiranje v višini 150 milijonov PLN za celotno naložbo v vrednosti 188,2 milijona PLN⁽¹³⁾ pomeni intenzivnost pomoči v višini 79,7 %.
- (96) Komisija na podlagi teh pojasnil meni, da so bili dvomi glede tega, ali bi zasebni vlagatelj odobril posojilo, ublaženi.

1.2 Sklepna ugotovitev o prednosti

- (97) Komisija je na podlagi navedenih ugotovitev sklenila, da podjetje glede na pogoje, pod katerimi je bilo odobreno posojilo IRA, ni pridobilo nobene neupravičene prednosti. Komisija zlasti meni, da (i) so bile informacije, ki so bile na voljo agenciji IRA, takšne, da bi zasebni vlagatelj sprejel enako odločitev, in da (ii) obrestna mera posojila IRA podjetju Crist ustreza tržni stopnji.
- (98) Ker so elementi, ki kažejo na obstoj državne pomoči v smislu člena 107(1) PDEU, kumulativni, je odsotnost katerega koli od njih odločilna. Zato ni treba analizirati drugih elementov iz uvodne izjave (66) –

⁽¹³⁾ IRA takrat ni mogla vedeti, da bo celotna naložba dejansko znašala 25 milijonov PLN več, kot je bilo predvideno (tj. 213,2 milijona PLN namesto 188,2 milijona PLN zaradi zvišanja cene, plačane za suhi dok).

SPREJELA NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Ukrep, ki ga je Republika Poljska izvedla v korist podjetja Crist S.A. v obliki posojila v višini 150 milijonov PLN in po obrestni meri v višini 6,81 %, ne pomeni državne pomoči v smislu člena 107(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije.

Člen 2

Ta sklep je naslovljen na Republiko Poljsko.

V Bruslju, 25. julija 2012

Za Komisijo
Joaquín ALMUNIA
Podpredsednik

Cena naročnine 2013 (brez DDV, skupaj s stroški pošiljanja z navadno pošto)

Uradni list EU, seriji L + C, samo papirna različica	22 uradnih jezikov EU	1 300 EUR na leto
Uradni list EU, seriji L + C, papirna različica + letni DVD	22 uradnih jezikov EU	1 420 EUR na leto
Uradni list EU, serija L, samo papirna različica	22 uradnih jezikov EU	910 EUR na leto
Uradni list EU, seriji L + C, mesečni zbirni DVD	22 uradnih jezikov EU	100 EUR na leto
Dopolnilo k Uradnemu listu (serija S – razpisi za javna naročila), DVD, ena izdaja na teden	Večjezično: 23 uradnih jezikov EU	200 EUR na leto
Uradni list EU, serija C – natečaji	Jezik(-i) v skladu z natečajem(-i)	50 EUR na leto

Naročilo na *Uradni list Evropske unije*, ki izhaja v uradnih jezikih Evropske unije, je na voljo v 22 jezikovnih različicah. Uradni list je sestavljen iz serije L (Zakonodaja) in serije C (Informacije in objave).

Na vsako jezikovno različico se je treba naročiti posebej.

V skladu z Uredbo Sveta (ES) št. 920/2005, objavljeno v Uradnem listu L 156 z dne 18. junija 2005, institucije Evropske unije začasno niso obvezane sestavljati in objavljati vseh pravnih aktov v irščini, zato se Uradni list v irskem jeziku prodaja posebej.

Naročilo na Dopolnilo k Uradnemu listu (serija S – razpisi za javna naročila) zajema vseh 23 uradnih jezikovnih različic na enem večjezičnem DVD-ju.

Na zahtevo nudi naročilo na *Uradni list Evropske unije* pravico do prejemanja različnih prilog k Uradnemu listu. Naročniki so o objavi prilog obveščeni v „Obvestilu bralcu“, vstavljenem v *Uradni list Evropske unije*.

Prodaja in naročila

Naročilo na razne plačljive periodične publikacije, kot je naročilo na *Uradni list Evropske unije*, je možno pri naših komercialnih distributerjih. Seznam komercialnih distributerjev je na spletnem naslovu:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_sl.htm

EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) nudi neposreden in brezplačen dostop do prava Evropske unije. To spletišče omogoča pregled *Uradnega lista Evropske unije*, zajema pa tudi pogodbe, zakonodajo, sodno prakso in pripravljane akte za zakonodajo.

Za boljše poznavanje Evropske unije preglejte spletišče <http://europa.eu>

Urad za publikacije Evropske unije
2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

SL